

UPOZNAJMO NAŠEG BOGA

Januar, februar, mart 2012.

Sadržaj:

1. Trojedan Bog	5
2. U početku	12
3. Bog kao Otkupitelj	21
4. Bog blagodati i suda	29
5. Božja svetost	37
6. Bog kao zakonodavac	45
7. Gospodar Subote	53
8. Staranje o svemu stvorenom	60
9. Biblija i istorija	69
10. Obećanje o molitvi	77
11. Bog kao umetnik	85
12. Priče o ljubavi	92
13. Obećanje o Njegovom povratku	101

UPOZNAJMO NAŠEG BOGA

Autor: Džo En Dejvidson

Broj 1/2012.

Priprema:

Hrišćanska adventistička crkva, Odeljenje za subotnu školu

Odgovara:

Igor Bosnić, Beograd, Radoslava Grujića 4

Prevod: Milan Šušljic

Lektura: Mirjana Đerić

Izdaje:

TIP »PREPOROD«, Beograd

Za izdavača:

Dragan Pejovski,

11000 Beograd, Radoslava Grujića 4

Tabele zalaska Sunca priprema mr Radomir Grujić

Štampa: »Preporod« Beograd, 2011.

Tiraž: 1300

Na osnovu mišljenja Republičkog sekretarijata za kulturu SRS broj 413-133/72-02 od 19. III 1973. godine oslobođeno plaćanja osnovnog poreza na promet

UVOD

UPOZNAJMO NAŠEG BOGA

Ko bi mogao da baci pogled na slike snimljene uz pomoć Hابل spejs teleskopa i da se ne divi lepotama kosmosa? Zadivljen poznatom slikom galaksije Sombrero jedan pisac je rekao: »Kako bismo mogli početi da poimamo znanje, silu, razum, istine i namere sadržane u galaksiji Sombrero (koja je samo jedna među milijardama drugih)? I evo nas, tako malenih i tako usamljenih, kao zrnice u svemu stvorenom, s toliko čuda pred našim pogledom, ali tako beskrajno izvan našeg dohvata!«

Međutim, daleko neshvatljiviji i od samog svemira mora biti njegov Stvoritelj, jer samo Neko mnogo veći od svemira mogao je da ga stvori.

Naravno, nama kao hrišćanima, Bog koga obožavamo i kome služimo je Onaj isti koji je stvorio svemir – sve od galaksije Sombrero pa do kvarka od kojih se sastoji celokupna materija u svemiru.

Upravo u ovom kontekstu, u kontekstu Gospoda kome služimo i koga obožavamo, pouka za ovo tromesečje će iznositi »teologiju«, što je tehnički termin za proučavanje nauke o Bogu. Uostalom, zar nije važno da znamo nešto o Bogu koga obožavamo, kome verujemo i služimo – o Onome koga smo pozvani da volimo »svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom i svim umom svojim« (Luka 10,27)?

Slika o Bogu u Bibliji je veoma široka. Da, Božja ljubav se veoma naglašava, stalno iznova, ali ima toliko toga o Njemu osim ljubavi, toliko toga što On želi da saznamo o Njemu. Na primer, postoje stotine raznih imena za Boga u Pismu. Svako od njih može da nam pruži dublje i jasnije saznanje o velikom Bogu Neba i Zemlje.

U toku ovog tromesečja mi ćemo pokušavati da proširimo svoje znanje o Bogu, da razmotrimo razne aspekte Njegovog delovanja koji su nam otkriveni i šta oni znače za nas na praktičnom području. Počecemo od nekih osnovnih znanja, kao što je nauka o Trojstvu – zadivljujuće učenje da je Bog Jedan, ali da se ipak otkriva kao tri Osobe Božanstva. Odatle ćemo pokušati da se usredsredimo na Boga kao Stvoritelja, na doktrinu koja oblikuje temelj svega u što verujemo. Zatim ćemo razmatrati Njegovo delo otkupljenja, jer biti stvoren u jednom grešnom svetu nije dovoljno. Nama je potrebno da budemo iskupljeni, zar ne? Razmišljaćemo o Bogu kao o Bogu blagodat i Bogu suda. Govorićemo i o Njegovoj svetosti, Njegovom

zakonu, Njegovoj Suboti kao danu odmora i sećanja, što sve proizlazi iz srži Njegovog karaktera i pomaže nam da bolje razumemo kakav je On.

Mi ćemo razmatrati i neke druge aspekte Božanstva o kojima se obično ne misli, naime, da je On i Bog lepote, Bog istorije, pa čak i Bog nežnih međuljudskih odnosa. Među ostalim temama, kao što su molitva i ekologija (što znači da ćemo razmatrati i neke praktične aspekte onoga što znači služiti našem Gospodu!), mi ćemo razmatrati i Božje veliko obećanje o Hristovom drugom dolasku, koje nas vodi do vrhunca istorije i okončanja čovekovog strašnog iskustva sa grehom.

Bog je veliki (između ostalog, On je stvorio i galaksiju Sombrero!). U odnosu na Njega, mi smo tako mali. Koliko zahvalni bismo morali biti, prema tome, za svaki tračak svetlosti kojim obasjava naš put. U toku ovog tromesečja mi ćemo razmatrati i tu svetlost. Na svakome od nas, pojedinačno, počiva odgovornost da verno i odano hodimo u njoj.

Džo En Dejvidson je profesor teologije na seminaru Endrus Univerziteta u Berien Springsu, Mičigen.

TROJEDAN BOG

Tekstovi za proučavanje: 5. Mojsijeva 6,4; Filibljanima 2,6; Matej 28,19; 1. Mojsijeva 1,26.27; Jovan 14-16.

Tekst za pamćenje: »A vi, ljubazni, naziđujte se svojom svetom vjerom, i molite se Bogu Duhom Svetijem i sami sebe držite u ljubavi Božjoj, čekajući milost Gospoda našega Isusa Hrista za život vječni« (Juda 20.21).

Gljučna misao: Biblija sadrži informacije i sugestije o Božanstvu i o jedinstvu Božanstva.

Iako se sama reč Trojstvo nigde ne pojavljuje u Bibliji, učenje o Trojstvu je svakako sadržano u njoj. Učenje o Trojstvu, da je Bog Jedan i da se pojavljuje i obliku tri božanske Ličnosti je ključno, jer se bavi time ko je Bog, kako izgleda, kako deluje i kako se odnosi prema svetu. I što je najvažnije, Božanstvo Isusa Hrista je bitno u planu spasenja.

U Bibliji, postoje tri odvojene, ali međusobno povezane vrste dokaza za Trojstvo ili trojednog Boga: (1) dokazi za jedinstvo Božanstva, naime, da je Bog Jedan; (2) dokazi da postoje tri Ličnosti koje su Božanstvo; (3) posredni biblijski nagoveštaji o trojednosti Božanstva.

Razlikovanje između Oca, Hrista i Svetoga Duha, naznačeno u Bibliji, mora se shvatiti kao način da se objasni kakav je Bog sam po sebi, ma koliko to našem grešnom umu bilo teško da razume. »Večni nebeski dostojanstvenici – Bog Otac, i Hristos, i Sveti Duh« – kako ih naziva Duh proroštva (Evangelizam, str. 616), jednaki su, ali ne i identični ili međusobno zamenljivi.

Iako su neki među prvim adventistima imali problema s tom doktrinom, naša Crkva danas čvrsto i odlučno zastupa učenje o božanskom Trojstvu. Osnovno verovanje broj 2 kaže: »Postoji jedan Bog: Otac, Sin i Sveti Duh, jedinstvo tri večne Ličnosti.«

Sistem verovanja starih Jevreja bio je strogo monoteistički - »mono« znači »jedno«, a »teistički« potiče od grčke reči za »božanski« - u smislu da postoji samo jedan jedini pravi Bog. Ovo gledište se neopozivo iskazuje u celom Starom zavetu. Postoji samo jedan pravi Bog, Bog Avraamov, Isakov i Jakovljev, a ne mnoštvo bogova kao što su verovali narodi i plemena oko Jevreja. U tom smislu, religija Jevreja je bila jedinstvena.

Šta Bog govori o samome sebi? Kako ti stihovi izražavaju jedinstvo Boga? 2. Mojsijeva 3,13-15.

Jedinstvo Boga izražava i tekst koji Jevreji nazivaju »Šema« (5. Mojsijeva 6,4). Tekst je dobio to ime zato što početna reč: »Čuj!« na jevrejskom glasi: »Šema!« Ova izjava je jedna od velikih istina o Bogu, istina u koju su sinovi Izrailjevi bili pozvani da veruju i kojoj su morali da uče svoje potomke.

**»Čuj Izrailju, Gospod je Bog naš jedini Gospod!« (5. Mojsijeva 6,4)
Uporedi ovaj tekst sa tekstom u 1. Mojsijevoj 2,24: »Zato će ostaviti čovjek oca svojega i majku svoju i prilijepiće se ženi svojoj i biće dvoje jedno tijelo!« Šta bi to moglo značiti što se ista jevrejska reč za »jedno« pojavljuje u oba teksta?**

Ista reč »ešad«, što znači »jedno«, upotrebljena je da opiše Boga u »šemi« (5. Mojsijeva 6,4). Ova reč »ešad« ne izražava neku matematičku veličinu, već složeno jedinstvo. Ovde je potvrđeno nešto o jedinstvu posebnih delova. Muževi i žene treba da budu »jedno« (ešad) prema tekstu u 1. Mojsijevoj 2,24, isto onako kao što je »jedno« sam Bog u 5. Mojsijevoj 6,4!

Kako i Novi zavet govori o tome da je Bog »jedno«? Jakov 2,19; 1. Korinćanima 8,4.

RAZMISLI: Kako nam razumevanje Božanstva kao »jedno« može pomoći da izbegnemo zamke idolopoklonstva u bilo kom obliku? Zašto Gospod mora da bude jedini koga obožavamo? Na koji način bi mogao da ukloniš sve »idole« iz svog života?

BOŽANSTVO ISUSA HRISTA

Božanstvo Oca se vrlo retko, ako se uopšte, osporava. Oni koji sumnjaju u Trojstvo često osporavaju Božanstvo Isusa Hrista. Kada bi Hristos bio bilo šta drugo osim većan i u punoj meri božanski, plan spasenja bi ozbiljno došao u pitanje (Vidi pouku za utorak!).

Na koji način Pavle, nekada strogi farisej, govori o Božanstvu Isusa Hrista? Filibljanima 2,6.

Za fariseja, koji se temelji na starozavetnom učenju da je Bog »jedno«, ovo je zaprepašujuća izjava, jer otkriva Pavlovo duboko osvedočenje u Hristovo Božanstvo. Poslanica Jevrejima – pisana Jevrejima koji su bili strogi monoteisti, kao i sam Pavle – sadrži snažne elemente koji podvlače Božanstvo Božjeg Sina. U Jevrejima 1,8.9 Hristova božanska priroda je snažno i izričito naglašena.

Najvažnija u otkrivanju Hristovog Božanstva je sama Njegova svest o jedinstvu s Ocem. On nije hodao jerusalimskim ulicama imajući oko sebe pobedonosni hor koji objavljuje Njegovo Božanstvo. Međutim, četiri Jevanđelja sadrže mnoge niti dokaza koje pokazuju da je On zaista bio svestan svog Božanstva. Isus je nekoliko puta tvrdio da ima prava koja pripadaju jedino Bogu: govorio je o Božjim anđelima kao o svojim anđelima (Matej 13,41); tvrdio je da može da oprašta grehe (Marko 2,5-10); uzimao je sebi pravo da sudi svetu (Matej 25,31-46). Ko bi drugi, osim Boga, imao pravo da to čini?

Razmotri kako je Isus, po navodima Jevanđelja, odgovarao na obožavanje raznih ljudi! (Matej 14,33; 28,9; Luka 24,50-52; Jovan 9,35-38) Koliko se Njegovo ponašanje razlikovalo od Pavlovog? (Dela 14,8-18). Šta nam Isusovo prihvatanje svih tih izraza obožavanja govori o Njegovom Božanstvu?

U toku suđenja, jedna od optužbi protiv Isusa je glasila da je sebe proglasio Božjim Sinom (Jovan 19,7; Matej 26,63-65). Kada Isus sebe ne bi smatrao Bogom, to bi bila jedinstvena prilika za Njega da ispravi pogrešna mišljenja. Ipak, On to nije učinio. U stvari, upravo je za vreme suđenja pred Kajaфом pod zakletvom potvrdio svoje Božanstvo. Prema tome, imamo snažne dokaze iz Biblije koji potvrđuju Božanstvo Isusa Hrista.

Uzmi sebi vremena da se baviš Isusovim životom i dok to budeš činio, usredsredi se na činjenicu da je On zaista bio Bog, Stvoritelj svemira. Šta nam to govori o Božjoj ljubavi prema svetu? Na koji način možeš da izvučeš mnogo utehe i nade iz te zadivljujuće istine?

SVETI DUH

Ako Božanstvo može da bude »jedno« u Ličnostima Oca i Sina, dodavanje treće Ličnosti Božanstvu nimalo ne otežava prihvatanje ove temeljne istine. Treća Ličnost o kojoj govorimo je Sveti Duh.

Šta nam Mojsije nadahnuto govori o ulozi Svetoga Duha, božanske Ličnosti koja se pojavljuje već tako rano u biblijskom izveštaju? 1. Mojsijeva 1,2.

Kako tekst u Jevanđelju po Mateju 28,19 naglašava postojanje tri Ličnosti Božanstva?

Tri Ličnosti Božanstva se spominju kada Isus zapoveda da se novi vernici, obraćenici u hrišćanstvo, moraju krštavati. I zaista, ova krštenička »formula« se i danas upotrebljava prilikom najvećeg dela hrišćanskih krštenja. Osoba koja je odlučila da sledi Hrista krštava se u »ime« (jednina, a ne množina), iako se navode tri imena tri božanske Ličnosti. Tri Božanske Ličnosti se shvataju kao jedna, kao jedan Bog.

Prilikom Isusovog krštenja, sve tri Ličnosti Trojstva se pojavljuju istovremeno. Čitajte Markov dramatični opis tog krštenja (Marko 1,9-11). Markov opis neba koje se »otvara« (Marko 1,10) mogao bi se bolje prevesti kao »rastvara«. Marko skreće pažnju na sve tri Ličnosti Trojstva kao na zastrašujuće otkrivenje Boga, koje utiče i na samu prirodu.

Kao i kod Isusa, delovanje Svetoga Duha povezano je s delovanjem Oca. Razmotri sledeće opise delovanja Svetoga Duha:

1. Kada je najavljiavao rođenje Isusa Hrista, anđeo je rekao Mariji da će se njeno Dete nazvati »svetim«, jer će se Sveti Duh spustiti na nju (Luka 1,35).

2. Isus je tvrdio da je Duh Gospodnji na Njemu, pomazujući Ga da propoveda (Luka 4,18).

3. Isus je tvrdio da isteruje demone silom Božjega Duha (Matej 12,28).

4. Sveti Duh, koji treba da nastavi Hristovo delo posle Njegovog odlaska, predstavlja novog Savetnika iste vrste (Jovan 14,16).

5. Isus je udahnio Svetoga Duha svojim sledbenicima (Jovan 20,22).

6. Novi hrišćani će imati i Svetoga Duha koji stanuje u njima (Jovan 14,17), ali i Duha Hristovog (Galatima 2,20; Kološanima 1,27).

RAZMISLI: Hristos i Sveti Duh su usko povezani međusobnim službama. I još više, postoje biblijski tekstovi koji spominju Svetoga Duha kao Boga. Čitaj tekst u Delima 5,1-11. Kako nam taj slučaj pomaže da shvatimo i Božanstvo Svetoga Duha?

U JEDINSTVU I JEDNAKOSTI

Koliko god je Biblija jasna u iznošenju da je Bog jedan (ešad), ona govori u množini kada spominje Ličnosti Božanstva. Teolozi i proučavaoci Biblije tokom hiljada godina videli su u mnogim starozavetnim tekstovima dokaz o tome da je Božanstvo po svojoj prirodi množina. Ova istina, kao i mnoge druge, mnogo je jasnije otkrivena u Novom zavetu.

Kako se u samom početku otkriva pluralitet Božanstva? 1. Mojsijeva 1,26.27.

Povezivanje jednine i množine kada se govori o Božanstvu pojavljuje se u 1. Mojsijevoj 11,7.8. kada je reč o građenju vavilonske kule. Sam Bog ponovo progovara. »Gospod« se spominje kao govornik, ali kao da govori u ime grupe (»mi«).

Na koji način se imenica Gospod pojavljuje u množini i u Knjizi proroka Isaije? Isaija 6,8.

Na koji način, u Novom zavetu, Petrova propoved na dan Pedesetnice uzdiže Isusa kao deo božanskog Trojstva? (Vidi Dela apostolska 2,33) Petar, odani i vatreni monoteistički Jevrejin, objavljuje puno Božanstvo Isusa Hrista, koji se sada nalazi na Nebu. U svojoj poslanici jevrejskim prognanicima u rasejanju, Petar ponovo objavljuje dokaze trojedne prirode Božanstva (Vidi 1. Petrova 1,1-3!).

Iz čega se vidi da apostol Pavle veruje u postojanje tri Ličnosti Božanstva koje učestvuju u procesu spasenja? 2. Korinćanima 1,20-22; 2. Korinćanima 13,14.

RAZMISLI: S našim ograničenim umom, a i grešnim, nije nam lako da ovo učenje potpuno razumemo. I šta onda? Mi se ovde bavimo Božjom prirodom, prirodom Stvoritelja svemira. Kako je nerazumno uopšte i pomisliti da smo u stanju da je potpuno shvatimo, a posebno kada uzmemo u obzir da kao ljudi nismo sposobni da bilo šta potpuno razumemo. Setimo se samo najjednostavnijih stvari o kojima razmišljamo. Koliki aspekti nam ostaju izvan domašaja? Koliko se to tek odnosi na nešto tako veliko i nedostižno kao što je priroda samoga Božanstva?

* mnogostrukost, višestrukost

TROJSTVO I SPASENJE

Jevanđelje po Jovanu obraća jedinstvenu i svesnu pažnju na neponovljivu prirodu Božanstva. Izgleda da je Jovan potpuno svestan »jednosti«, ali i »trojednosti« Božanstva.

Čitaj Hristovu molitvu u Jevanđelju po Jovanu 14-16 i prebroj koliko puta se u njoj spominju tri Ličnosti Božanstva. Kako nam ti tekstovi pomažu da shvatimo stvarnost ove važne istine?

Ovaj tekst u Jevanđelju po Jovanu je najveći niz podsećanja na postojanje tri istovremeno postojeće božanske Ličnosti. Ovde se nekoliko puta govori o dinamičnim međusobnim odnosima tri božanske Ličnosti. Učenje o Trojstvu, daleko od toga da bude samo neka apstraktna spekulacija, predstavlja neizbežni zaključak koji se sam nameće posle sistematskog istraživanja Pisma. U ovom kontekstu posebno je važno Božanstvo Isusa Hrista. Kada Hristos ne bi bio potpuno i savršeno Bog, tada bismo jedino imali situaciju da Gospod kaznu za naše grehe prebacuje s jedne strane na drugu, jer ne želi da je prihvati na sebe. Međutim, celokupna srž jevanđelja ogleda se u tome da je sam Bog bio na krstu noseći na sebi grehe sveta. Sve što bi bilo manje od toga lišilo bi pomirenje svega što ga je učinilo snažnim i uspešnim.

Razmislite o ovome: kada bi Isus bio samo stvoreno biće, a ne potpuni Bog, kako bi On – kao stvorenje – mogao da podnese punu meru Božjeg gneva protiv greha? Koje bi stvoreno biće, bez obzira koliko uzvišeno, moglo spasti ljudski rod od kršenja Božjeg svetog zakona?

Kada Isus ne bi bio božanski, onda ni Božji zakon ne bi bio tako svet kao što je sam Bog svet, jer bi stvoreno biće bilo u stanju da donese pomirenje za njegovu kršenje. Zakon bi bio samo toliko svet koliko je sveto to stvoreno biće, ali nikako tako svet kao sam Stvoritelj. Ni sam greh ne bi bio toliko rđav kada bi za njegovu kršenje bila potrebna pomiriteljska smrt stvorenja umesto samoga Stvoritelja. Činjenica da je kršenje zakona zahtevalo žrtvu samoga Stvoritelja, u Ličnosti Isusa Hrista, da bi se okajao greh predstavlja snažan dokaz koliko je greh ozbiljan.

Prema tome, naša sigurnost u spasenje preko onoga što je Hristos učinio za nas – a ne preko naših dobrih dela – dolazi kao posledica činjenice da je sam Bog platio kaznu za naše grehe. Šta bismo mi mogli učiniti da bismo tome nešto dodali? Sa Bogom, Stvoriteljem, koji se žrtvuje za naše grehe bilo bi pravo bogohuljenje verovati da mi možemo bilo šta dodati toj žrtvi! Prema tome, kad Hristos ne bi bio Bog, celokupno pomirenje bilo bi dovedeno u pitanje.

RAZMISLI ZA TRENUTAK: Stvoritelj svemira je umro umesto tebe, tako da ti možeš imati obećanje večnoga života u Njemu. Kako bi mogao da naučiš da crpeš nadu i sigurnost iz te zadivljujuće istine? U svetlosti te stvarnosti, da li išta drugo zaista nešto znači?

* duhovno, misaono razmatranje, razmišljanje

ZA DALJE PROUČAVANJE

U učenju o Trojstvu, mi ne nalazimo tri različite božanske uloge koje obavlja jedna božanska Ličnost (to bi bio modalizam). Niti se tu radi o tri boga na okupu (to bi bio triteizam ili politeizam). Jedan Bog (»On«) je dakle istovremeno isto što i »Oni« i »Oni« su uvek zajedno, uvek usko sarađujući. Sveti Duh izvršava volju i Oca i Sina, što je istovremeno i Njegova volja. To je istina koju Bog otkriva o sebi u celoj Bibliji.

Neki ljudi imaju problema s Božanstvom Isusa Hrista zato što se Hristos, dok je bio ovde u telu, potčinjavao volji svoga Oca. Mnogi to gledaju kao dokaz da je On nešto manje od Oca. Ovakva stvarnost, međutim, ne odražava unutrašnju strukturu Božanstva. Umesto toga, ta potčinjenost pokazuje kako plan spasenja treba da deluje. Trebalo je da Isus dođe u obliku čoveka, postajući »poslušan do same smrti, a smrti krstove« (Filipljanima 2,8). Prema tome, »ako i bijaše Sin Božji, ali od onoga što postrada nauči se poslušanju; i savršivši se postade svima koji ga poslušаше uzrok spasenja vječnoga« (Jevrejima 5,8.9). Ovi tekstovi pokazuju da je potčinjavajuća uloga Isusa Hrista posledica utelovljenja, koje je bilo ključno za plan spasenja. Ono ne pokazuje ništa drugo osim da je On u potpunosti božanski i večan.

»I ime će mu biti Emanuilo ... Bog s nama.' Svetlost poznanja slave Božje' vidi se 'na licu Isusa Hrista.' Od večnih vremena Gospod Isus Hristos je bio jedno s Ocem; On je bio 'obličje Božje', obličje Njegove veličine i veličanstva, 'odsaj Njegove slave'. Da pokaže tu slavu On je došao na naš svet.« (Elen G. Vajt, *Čežnja vekova* 19 /orig./)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

1. Neki od prvih adventista su imali problema s naukom o Trojstvu. Danas, Crkva je zauzela čvrsto gledište o ovom učenju. Kako nam ta promena u toku vremena otkriva razvojnu prirodu istine? Da li ste i vi, u vlastitom iskustvu, sazrevali u svom razumevanju istine? Šta ste nekada verovali, a danas više ne verujete?
2. Tekst u Jovanu 8,58. glasi: »A Isus im reče: zaista, zaista vam kažem: ja sam prije nego se Avram rodio.« Kako nam taj tekst snažno prikazuje potpuno Božanstvo Isusa Hrista?

Sažetak: Ako želimo da produbimo svoju ljubav prema velikome beskrajnome Bogu kome služimo i koga obožavamo, prvo moramo da shvatimo ono što nam On govori o sebi. Trojstvo je tajna, ali u Bibliji »tajne« su duboke istine koje nam beskrajni Bog otkriva na našem ograničenom nivou. Prema tome, o Bogu možemo sigurno govoriti samo na svojim kolenima. »Slušaj Izrailju: Gospod naš Bog, jedan je Bog!« (5. Mojsijeva 6,4)

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

U POČETKU

Tekstovi za proučavanje: Matej 19,4; Jov 38,4-7; 5. Mojsijeva 32,10.11; Psalam 19; Jovan 1,1-13; Rimljanima 5,12; Isaija 66,22.

Tekst za pamćenje: »Jer kroz njega bi sazđano sve što je na nebu i što je na zemlji, što se vidi i što se ne vidi, bili prijestoli ili gospodstva ili poglavarstva ili vlasti, sve se kroza nj i za nj sazda« (Kološanima 1,16).

Gljučna misao: Nauka o stvaranju, doslovno šestodnevno stvaranje, predstavlja temelj svega što verujemo.

Teško je i zamisliti dva različitiija pogleda na stvaranje nego što su biblijski model stvaranja i ateistički evolucionistički model. Prvi predstavlja stvaranje koje je bilo planirano, promišljeno, izračunato, u kome ništa nije bilo prepušteno slučaju. Suprotno tome, evolucionistički model je sve prepuštio slučaju. Drugo, u biblijskom izveštaju sve je bilo stvarano sa svrhom; Bog je imao konačni cilj, što Grci nazivaju *telos*, svrhu s kojom je stvarao. Suprotno tome, evolucija počiva na pretpostavci da nema nekog konačnog cilja, da nema svrsishodne sile koja je odredila šta će se stvarati. Slučajne mutacije i prirodno odabiranje (proizvod slučaja) deluju zajednički naslepo, održavajući ono što deluje, a odbacujući ono što ne deluje. Konačno, biblijski izveštaj govori da su ljudi načinjeni po Božjem obličju. Evolucija tvrdi da su načinjeni po slici primata koji je samo prethodio vrsti *Homo sapiens*-a.

U toku ove sedmice, mi ćemo razmatrati biblijsku nauku o stvaranju i ustanoviti da ona predstavlja temelj svih biblijskih istina koje slede. Ako stvaranje pogrešno postavimo, više je nego sigurno da ćemo pogrešno postaviti i mnogo šta drugo. Upravo zato je nauka o stvaranju tako bitna za sve što kao hrišćani verujemo.

SEDMICA STVARANJA

»U početku stvori Bog nebo i zemlju.« (1. Mojsijeva 1,1) Na koji način već ova prva rečenica automatski čini da se Biblija i darvinizam međusobno isključuju?

Prva knjiga Mojsijeva počinje pominjući Boga koji je već na delu kao Stvoritelj. Bez ikakvog objašnjenja, ikakvog uvoda, Bog je u središtu događaja. Nijedan od biblijskih pisaca nije mislio da je Bogu bio potreban uvod. Kao najbliži dokaz o postojanju Boga mogla bi da nam posluži misao psalmiste: »Reče bezumnik u srcu svojemu: nema Boga!« (Psalam 14,1)

Teolozi su primetili zadivljujuću veštinu, ne samo u samom delu stvaranja već i u načinu kako je ono predstavljeno u Bibliji. Tekst u 1. Mojsijevoj 1,2. objavljuje uvodne uslove u kojima je obavljeno Božje remek-delo organizovanja materije: »A zemlja bješe bez obliča i pusta.« U toku prva tri dana Stvoritelj oblikuje ono što nije bilo oblikovano. Sledeća tri dana popunjava ono što je bilo »pusto« ili prazno.

Drugim rečima, svetlost koja je bila stvorena prvoga dana bila je dopunjena ili dovršena četvrtoga dana velikim svetlima - Suncem i Mesecom (»i zvezdama« – 1. Mojsijeva 1,16). Vazduh i voda koji su bili u središtu interesovanja drugoga dana ispunjeni su pticama i vodenim stvorenjima petoga dana (1. Mojsijeva 1,6-8. 20-23). Suha zemlja je bila odvojena od vode, potom ispunjena vegetacijom trećega dana (1. Mojsijeva 1,9-13), a dovršena kopnenim životinjama zajedno s čovekom šestoga dana. I konačno, sve je bilo proglašeno »veoma dobro« i najzad svečano proslavljeno sedmoga dana rečima samoga Boga (1. Mojsijeva 2,1-3).

Najvažnije je da naglasimo da ovi tekstovi ne ostavljaju nikakvog prostora za pomisao da je bilo šta bilo prepušteno slučaju. Za razliku od toga, tekstovi govore sasvim suprotno: sve je bilo pažljivo odrađeno i isplanirano.

U skladu sa sledećim tekstovima, ko je još verovao u biblijski izveštaj o stvaranju?

Matej 19,4. _____

2. Mojsijeva 20,8-11. _____

1. Timotiju 2, 13. _____

Isaija 40,26. _____

Sve u Bibliji potvrđuje da je Gospod stvorio svet, pozivajući ga glasom u postojanje upravo onako kao što je opisano u 1. Mojsijevoj, prvom i drugom poglavlju. Pismo nam ne ostavlja nikakvog prostora za sumnju ili nedoumicu. Neko može da izabere stvaranje, neko može da izabere evoluciju, ali poštenje ne dozvoljava nikakvo mešanje ove dve alternative. Sam tekst nam ne dozvoljava takvu slobodu.

SRCE STVORITELJA

Dramatičnost sedmice stvaranja je izuzetna. Iz dana u dan Stvoritelj poziva u postojanje životne sisteme i životne oblike koji nastavljaju da zadivljuju naučnike. Čak i sam Bog govori o izuzetnoj radosti koja je vladala tih dana.

Kako Bog opisuje Jovu uzbuđenje koje je predstavljalo deo stvaranja Zemlje? Jov 38,4-7.

Nagoveštaj radosti u Stvoriteljevom srcu u toku te prve sedmice stvaranja može se pronaći u drugom stihu prvog poglavlja 1. Mojsijeve: »I Duh Božji dizaše se nad vodom!« Hrišćanski teolozi i proučavaoci Biblije veoma visoko ocenjuju prefinjeni literarni stil Pentateuha (prvih pet knjiga Staroga zaveta), knjiga koje je napisao Mojsije. U ovom slučaju, dok opisuje kako Božji Duh lebdi nad vodama u početku sedmice stvaranja, Mojsije namerno bira reč kojom će se poslužiti samo još jednom – u 32. poglavlju 5. Mojsijeve. To poglavlje je deo njegove oprostajne besede Izrailju.

U kom kontekstu Mojsije još jednom upotrebljava reč »lebdeti«? 5. Mojsijeva 32,10.11 (vidi i Matej 23,37).

Razmisli o tome kako ptice s ljubavlju pripremaju gnezdo za svoje mladunce. Zamisli ih onda kako lebde nad njima, donoseći im hranu, učeći ih kako da lete. Mojsije, koji se starao o ovcama preko četrdeset godina, morao je imati priliku da tu prirodnu pojavu posmatra svakog proleća i svakako da ga je to navelo da misli o Božjem nežnom staranju. Pod nadahnućem, opisao je ista osećanja u srcu Svetoga Duha dok se oblikovalo naše ljudsko gnezdo.

Sve u izveštaju o stvaranju, suprotno raznim evolucionističkim modelima – koji naše stvaranje opisuju kao delovanje sila koje se međusobno žestoko sukobljavaju – otkriva Boga koji voli svoja stvorenja, koji se stara o njima, i koji ih svrsishodno i pažljivo oblikuje. Nema ničeg bezličnog u stvaranju, ničeg bezosećajnog, ničeg besciljnog. Ljubav je bila tamo, u samom početku sedmice stvaranja. Kakve li suprotnosti evoluciji, koja naučava da se ljubav nekako pojavila, ali tek posle mnogo milijardi godina sebičnog služenja nasiljem. Ljubav je pokrenula stvaranje i ljubav će biti tu kada ova oštećena verzija stvaranja bude obnovljena.

Razmišljaj o čudesima prirode. Na koji način se čudesna Božja ljubav pokazala u njima?

NEBESA OGLAŠAVAJU

Psalmi sadrže bogatu zbirku pesama koje slave Stvoritelja. Redovno i slavljenički psalmista opisuju Božja »velika dela«.

Psalam 19. Progressivno kretanje misli je zaista smelo. Prvo, David opisuje lepote neba i nebeskog svoda, uključujući i blistavo Sunce. Upoređuje sjajnu energiju Sunca sa ženikom koji odlazi na svoje venčanje, ali i sa atletičarem na treningu (Psalam 19,1-6). Povezuje zatim sjaj Sunca sa savršenstvom Božjeg zakona i snagom njegovih propisa. Sadržaj zakona je tako povezan s veličinom Božjih stvaralačkih dela (Psalam 19,7-11).

Psalam 92. Ova »Pesma za subotu« započinje slavljenjem iz zahvalnog srca. Onaj koji prati upotrebu izraza »dela Tvojih ruku« i »dela Tvoja« u celom Psaltiru (ili u bilo kojoj drugoj knjizi u Bibliji) mora biti naveden da od srca slavi Boga zbog celog stvorenog sveta opisanog u Bibliji. I što više neko sazna o Božjim stvorenim delima – bilo o najmanjim pojedinostima koje se vide samo preko mikroskopa ili o najdaljoj zvezdi ili planeti koju je ugledao preko teleskopa, ili o bilo kom stvorenju iz životinjskog sveta (bilo da pliva, leti ili hoda) – to više prepoznaje zadivljujuću silu Božje stvaralačke delatnosti. Naučnici nastavljaju da otkrivaju sve više i više, ne samo o raznim biljkama i životinjama već i o tome kako svi sistemi života međusobno deluju u složenoj mreži života. I što više saznanja stiču, sve im izgleda još vrednije divljenja.

»Vilica svakako nije primer inteligentnog oblikovanja; umesto toga, to je nesavršeno prilagođavanje koje se dogodilo kao posledica prirodnog odabiranja, služenja materijalima pri ruci da bi se preoblikovala i skratila njuška sisara i pretvorila u lice.« (Owen Gingerich, *God's Universe*, pp. 98.99 – Cambridge, Mass; Harvard University Press)

Koju važnu pojedinost je ovaj hrišćanin – bezuspešno pokušavajući da spoji evoluciju s hrišćanskim pogledom na svet – na svoju nesreću propustio da primeti?

Nema sumnje, stvoreni svet otkriva ljubav i silu Stvoritelja. Međutim, naš svet je bio opustošen grehom, ožiljcima i lomovima koje je izazvala velika borba. Mi gledamo strašne posledice svuda oko nas u bolestima, smrti, prirodnim katastrofama, i slično. Nijedan deo stvaranja na Zemlji nije tome izbegao, a svakako i nijedno ljudsko biće. Ipak, čak i usred sveg tog opustošenja, mi smo u stanju da vidimo ljubav i silu Stvoritelja. Ključ nije da se usredsredimo na ono što je loše, već na dobro koje se krije ispod njega. Mi možemo da vidimo, na primer, drvo trešnje pogođeno bolešću koja je uništila njegov celokupni rod. Bolest, ma koliko teška, nije niti je mogla da izbriše ljubav i dobrotu otkrivene u samom drvetu, ljubav i dobrotu koje ukazuju na karakter Stvoritelja.

Na koji način apostol Jovan povezuje stvaranje sa krstom? Zašto su ta dva učenja neodvojiva? Jovan 1,1-13.

Mnogobrojna mesta u Bibliji jasno povezuju Gospoda kao Stvoritelja s Gospodom kao Otkupiteljem. To je veza koja pruža dovoljno dokaza da se evolucija ne može pomiriti s Biblijom, a posebno sa učenjem o krstu. Šta bi bilo da nije tako? Gospod bi se utelovio u nekog evolucijom promenjenog majmuna koji je nastao nekim žestokim i bolno ubilačkim ciklusom prirodnog odabiranja, sve sa ciljem da ukine smrt, »poslednjeg neprijatelja« (1. Korinćanima 15,26)? Ali, kako smrt može da bude »neprijatelj« ako je to od Boga izabrano sredstvo za oblikovanje čoveka, u najmanju ruku bar po evolucionističkom modelu? Bog bi morao da potroši mnoštvo mrtvih *Homo erectus*-a, *Homo haidelbergensis*-a i *Homo neandertalensis*-a da bi konačno dobio jednog po svojem obličju (*Homo sapiens*-a). To bi, onda, moralo da znači da je Isus došao da spase ljudski rod od onog istog procesa koji je On, kao Stvoritelj, upotrebio da ga oblikuje. Ako vam to zvuči smešno, onda je to samo zato što je zaista smešno!

Kako nam Pavlove reči pomažu da razumemo koliko je ključno doslovno prihvatanje izveštaja o stvaranju u 1. Mojsijevoj za celi plan spasenja? Rimljanima 5,12.

Kako zamisao o padu u greh, tako jasno biblijsku po svom poreklu, objašnjavaju oni koji pokušavaju da spoje evoluciju i Bibliju? Da li se Bog poslužio procesom nasilja, sebičnosti i dominacije jakih nad slabima da bi stvorio moralno besprekorno i nesebično biće koje će onda »pasti« u stanje nasilja, sebičnosti i vladanja jakih nad slabima – u stanje iz koga treba da bude otkupljeno – da ne bi inače moralo da se suoči s konačnom kaznom?

I ponovo, besmislenost ovog gledišta čini ga potpuno neprihvatljivim! Jedini način da krst dobije svoj pravi smisao, da se shvati kao odgovor na potrebu čoveka za Spasiteljem koji će ga izbaviti, jeste priznanje da su ljudska bića »pala«, a »pad« podrazumeva unižavanje, degeneraciju; to znači da smo prešli s nečega što je dobro na nešto što nije dobro. Samo takvo tumačenje je u savršenom skladu s doslovnim razumevanjem 1. Mojsijeve, dok sa evolucijom nema nikakvog smisla. Zaista, ideja o evoluciji ruga se i padu u greh i samom krstu.

STVARANJE I PONOVO STVARANJE

**Koja prekrasna obećanja nam upućuju ovi starozavetni i novoza-
vetni tekstovi? Isaija 65,17; Isaija 66,22; 2. Petrova 3,13; Otk. 21,4.
Osim toga, na koji način su povezani s biblijskim modelom stvaranja,
prikazanim u prvim poglavljima 1. Mojsijeve?**

Celokupna hrišćanska nada počiva na obećanjima o novom nebu i novoj Zemlji, na nebu i Zemlji bez pustošenja koje je greh doneo Zemlji na kojoj sada živimo. Bez te nade, tog obećanja, mi nemamo doslovno nikakve nade. Obećanje o večnom životu je predivno, ali mi želimo taj večni život u svetu bez užasa, tuge i razočarenja koji su obeležje ovoga sveta. Zar ne bi od večne smrti koja očekuje izgubljene mnogo gori bio večni život u svetu u kome je beda pravilo umesto izuzetak?

Sve nas to navodi na neka vrlo zanimljiva pitanja o poreklu i o tome kako je Gospod delovao u procesu prvog stvaranja – onoga koje je tako prekrasno opisano u prvom i drugom poglavlju 1. Mojsijeve. Pitanje glasi: Hoće li i novo nebo i nova Zemlja biti stvoreni božanskom silom, što znači, isto onako kako je to doslovno opisano u 1. Mojsijevoj: Bog progovara i u okviru zadivljujuće kratkog vremena nastaje celokupni život na Zemlji, potpuno oblikovan i razvijen, život koji nije prepušten hirovima, nasilju i slučaju?

Ili, umesto toga, hoće li proces stvaranja tog života ponovo morati da izdrži »radosti« i surovost prirodnog odabiranja i preživljavanja najsposobnijih u toku milijardi godina sve dok se novi svet, onaj na kome »pravda živi« (2. Pet. 3,13) konačno ne pojavi?

Uostalom, ako je Bog »izabrao« evoluciju prvi put da stvori ovaj naš svet, zašto bi činio nešto drugo drugi put? Ako su to bila Njegova izabrana sredstva prilikom prvobitnog stvaranja, zar ne bi bila dovoljno dobra i u drugom pokušaju?

Besmislenost zamisli da će se Bog poslužiti evolucijom kada bude ponovo stvarao nebo i Zemlju još više ističe besmislenost zamisli da se poslužio evolucijom kada ih je stvarao u početku. Nema sumnje, krst, otkupljenje, i obećanje o novom nebu i novoj Zemlji predstavljaju teme nerazdruživo povezane s doslovnim prihvatanjem izveštaja o stvaranju u 1. Mojsijevoj.

Pokušaj da zamisliš kako je izgledao naš svet u svojoj prvobitnoj lepoti. Zamisli, osim toga, kako će izgledati kada bude ponovo stvoren. Naš um i naše srce mogu jedva da zamisle kako će to sve biti. Zašto ništa na ovom svetu nije toliko vredno kad pomislimo na ono što nas čeka u svetu koji će biti ponovo stvoren?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U toku cele svoje službe, Elen G. Vajt je bila beskompromisna u svom odbacivanju teorije o evoluciji.

Pisala je: »To je najgora vrsta neverovanja; jer, kod mnogih koji tvrde da veruju u izveštaj o stvaranju, to je samo prikriveno neverovanje.« (The Signs of the Times, 20. mart 1879)

»Hoćemo li se mi, da bismo imali privilegiju da pratimo svoje poreklo od klica i mekušaca i majmuna, složiti da odbacimo izjave Svetog pisma, tako veličanstvene u svojoj jednostavnosti: 'I stvori Bog čovjeka po obličju svojem, po obličju Božjemu stvori ga.' 1. Mojsijeva 1,27.« (E.G. Vajt, *Vaspitanje*, str. 130 /orig./)

»Kada Gospod izjavljuje da je načinio svet za šest dana i da se odmorio u sedmi dan, On misli na dane od dvadeset i četiri sata, koje je obeležio rađanjem i zalaskom Sunca.« (*Testimonies to Ministers and Gospel Workers*, p. 136)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

1. Drugi problem koji proizlazi iz pokušaja da se spoji evolucija s Biblijom jeste uskrsenje mrtvih na kraju vremena. Zar to neće biti trenutni proces, u trenuću oka (1. Korinćanima 15,52)? Neki ljudi su bili mrtvi hiljadama godina, i od njih nije ostalo ništa čime bi se nešto moglo započeti. Ipak, ako Bog može da ih ponovo stvori za tren oka, zašto bi se poslužio evolucijom kada ih je stvarao prvi put?
2. Nasuprot opšteprihvaćenim zamislama, Čarls Darvin je gradio svoju teoriju o evoluciji počevši od teoloških pretpostavki. On je to ovako nekako objasnio: »Izgleda mi da na svetu ima suviše mnogo bede. Ne mogu da ubedim sebe da bi milostivi i svemoćni Bog namerno stvorio parazitsku osu sa izrazitom namerom da se ona hrani živim telima gusenica, ili da se mačka igra s miševima.« Naravno da »dobrostivi i svemoćni Bog« nije učinio tako nešto. Šta je pogrešno u Darvinovoj pretpostavci i kako mislite da je ona uticala na njega da izađe s jednom tako radikalno pogrešnom teorijom o poreklu čoveka?
3. Kao razred, provedite neko vreme u prirodi i divite se raznim čudima stvorenog sveta. I dok to budete činili, pažljivo razmotrite štete koje je greh naneo i vidite kako biste mogli da uočite razliku između prvobitnog stvaranja i onoga što je greh učinio delima stvaranja. Zašto je uvek važno da tu razliku imamo na umu?

Sažetak: Uprkos mnogim pokušajima da se spoji biblijski pogled na svet sa teorijom o evoluciji, ova dva pogleda su međusobno potpuno suprotna. Hrišćani moraju ostati čvrsti u prihvatanju doslovnog izveštaja o stvaranju; ako se on odbaci, zajedno s njim odbacuje se i plan spasenja.

BOG KAO OTKUPITELJ

Tekstovi za proučavanje: Rimljanima 1,18; 1. Mojs. 3,15; Rimljanima 16,20; 1. Petrova 1,19; Marko 10,32-45; Matej 27,46.

Tekst za pamćenje: »Dostojno je jagnje zaklano da primi silu i bogatstvo i premudrost i jačinu i čast i slavu i blagoslov« (Otkrivenje 5,12).

Ključna misao: Trojedan Bog nije samo naš Stvoritelj, On je i naš Otkupitelj.

Usko povezana s Bogom kao Stvoriteljem je Njegova uloga našeg Otkupitelja. Greh je tako loš, tako smrtonosan, tako neprijateljski nastrojen prema stvorenom svetu da jedino sam Stvoritelj može da reši problem. I On je to i učinio, u ličnosti Isusa Hrista.

»A sad u Hristu Isusu, vi koji ste negda bili daleko, blizu postadoste krvlju Hristovom« (Efescima 2,13).

Ne našim delima, ne bilo čime što bismo mi mogli učiniti, nego svojom blagodaću, koja se pokazala na krstu, može nas Gospod otkupiti i približiti sebi. Hristos je poneo Božji gnev da nijedan od nas to nikada ne mora. To je, u suštini, plan spasenja.

Pavle je takođe napisao crkvi u Korintu da je »riječ krstova ludost onima koji ginu; a nama je koji se spasavamo sila Božja« (1. Korinćanima 1,18). Problem sa krstom je u tome što on izgleda tako besmislen ljudskom razumu: Bog, beskrajni, sveti Stvoritelj, postaje žrtva za poremećene ljudske duše, svoje zaklete neprijatelje, uzimajući na sebe kaznu za njihove grehe tako da se oni sami ne moraju suočiti s tom kaznom! Teško shvatljivo, zar ne? Pomirenje je tako duboko, tako teško, tako beskrajno da od njega shvatamo samo ono što možemo. Preko toga, razum prestaje, i sve što možemo da učinimo jeste da slavimo i hvalimo Boga.

»Ali Bog pokazuje svoju ljubav k nama što Hristos još kada bijasmo grešnici umrije za nas« (Rim. 5,8). Šta nam ovaj tekst pokazuje?

Na krstu, na krajnje ponižavajući, nezamisliv i neshvatljiv način Bog je pobedio i posramio neprijatelja. Ljubav, pravednost i saučešće stapaju se u jednom jedinstvenom dinamičkom činu. Bog oprašta grešnicima, sam plaćajući kaznu za njihov greh, svojim patnjama iskupljujući njihovu krivicu. Na Golgoti, Bog otkriva koliko je izuzetno skup bio opraštaj.

Hristos nije umro da bi u Božjem srcu probudio ljubav prema nama. Ne, Isus tvrdi da je Očeva ljubav izvor, a ne posledica pomirenja (Jovan 3,16.17). Bog nas nije zavoleo zato što je Hristos umro za nas; Hristos je umro za nas zato što nas je Bog voleo. Hristovo pomirenje nije bilo ponuđeno da nagovori Oca da zavoli one koje bi inače mrzeo. Hristova smrt nije probudila ljubav koja do tada nije postojala. Umesto toga, ona je bila ispoljavanje ljubavi koja je od večnosti bila u Božjem srcu. Isus nikada nije morao da uverava Oca da nas zavoli. Zapazite koliko naglašava tu istinu u tekstu u Jevanđelju po Jovanu 3,16.17; 16,26.27.

Stvarna tragedija je u tome što smo izgubili veliki deo svog znanja o Bogu protiv koga smo zgrešili. Mi čak i ne osećamo da bi trebalo da se pokajemo, jer nismo uvek ni sigurni koliko smo uvredili Boga svojim gresima. Mi smo postali neosetljivi za izuzetnu grešnost greha. Savremena religijska sentimentalnost često umanjuje odvratnost prema grehu. I pošto se više ne ljutimo na greh, postaje nam teže da shvatimo zašto i u kojim meri greh izaziva gnev svetog Boga.

Pavle se ne ustručava da govori o Božjem gnevu. Kako se o tome izražava u Rimljanima 1,18?

Ova snažna izjava otvara put dugačkoj raspravi o sveopštoj poplavi greha o kojoj Pavle nastavlja da govori u dva sledeća poglavlja, sve do Rimljanima 3,20.

Jedan zapanjujući aspekt jevanđelja je činjenica da je Bog istovremeno pobednik nad grehom i njegovu žrtva. I, kao posledica te dvostruke uloge, naš sveti Bog može da održi svoj zavet s grešnim prekršiocima zaveta. Ljubav ga ne navodi na slepu trpeljivost prema grehu i zlu već na slavnu pobjedu nad njim. Upravo zato što je ljubav, Bog se protivi grehu i zlu, jer te stvarnosti kvare i uništavaju Njegovu voljenu decu. Smrt koju je Bog pretrpeo na krstu je cena koju Njegova ljubav plaća što ozbiljno uzima greh, dok istovremeno voli grešnike.

RAZMISLI: Koliko ozbiljno shvataš greh u svom životu? Kojim merilima se služiš da opravdaš svoj odgovor?

JEVANĐELJE U STAROM ZAVETU

**Kada je čoveku upućeno prvo obećanje o spasenju i šta je ono značilo?
1. Mojsijeva 3,15.**

Jezik ovog obećanja je oštar. Adam i Eva su zgrešili. I sada im je najavljena velika borba između dobra i zla slikom neprijateljstva između dve suprotne strane. To je dragoceno obećanje ljudskom srcu koje je privučeno grehu. Nama je upućeno obećanje da taj veliki sukob neće biti večan, jer će jednoga dana glava neprijatelja biti smrskana. U ovim stihovima, velika borba nije samo nagoveštena prvi put, već je objavljeno i kako će se ona završiti.

Pavle se ohrabrio čitajući tekst u 1. Mojsijevoj 3,15. Kako on to izražava u Rimljanima 16,20? Šta naglašava?

Mojsije u 1. Moj. 22,1-19 daje vrlo slikovit opis pomirenja. Šta bismo iz ovog opisa mogli naučiti o budućem Hristovom pomirenju?

Zapazite višestruko spominjanje »oca i sina« i kako zajednički idu prema planini žrtvovanja. Sin nosi drva, a otac sredstva za žrtvu (nož i vatru). Isak, mnogo mlađi od svoga oca, mogao je savladati oca na planini žrtve. Međutim, umesto toga, mi vidimo dva čuda: oca koji predaje svoga sina i sina koji predaje svoj život.

Kakve li snažne slike žrtvene smrti Isusa Hrista za nas? Ovaj prizor, ma koliko snažan i dirljiv, bio je samo mali predukus događaja posle mnogo stoleća kada će na istoj planini jedan drugi Otac žrtvovati svoga Sina. Međutim, toga puta neće biti životinje da bude prinesena na oltaru. Otac će zaista dati svoga Sina, a Sin će dati svoj život.

Tada, na brdu Moriji, svetu je bila prikazana veoma snažna slika, ali ipak samo slika, plana spasenja i koliko će stajati otkupljenje ljudskog roda od propasti greha.

SPASENJE U KNJIZI PROROKA ISAIJE

Na poznatom putu za Emaus Isus je učio dvojicu očajnih učenika pomirenju od »Mojsija i od sviju proroka« (Luka 24,27). Koje proročke materijale je Isus verovatno uključio u svoje proučavanje pomirenja?

Vrlo je verovatno da je među proroke na koje se pozivao Isus uključio i Isaiju. U Knjizi proroka Isaije čitaj opis »sluge koji strada«. Koje su pojedinosti uključene u taj opis, pojedinosti koje nam pomažu da potpuno shvatimo pomirenje koje je Hristos postigao? Isaija 53.

Iako u tom poglavlju ima mnogo pojedinosti, jedna se posebno ističe više od svih drugih: uloga sluge patnika koja se ogleda u zameni. Zapazite koliko puta on plaća cenu za grehe drugih. Ta tema javlja se uvek iznova i uči nas da je u srži spasenja, pomirenja, Isusova smrt umesto nas. Kao grešnici koji su prekršili Božji zakon, mi ništa ne možemo učiniti da postanemo pravi pred Bogom. Sva naša dobra dela ne mogu da premoste provaliju između nas i Boga. Jedini način da se spasemo bio je da Isus plati cenu umesto nas i da nam onda ponudi svoju savršenu pravednost, koju možemo zatražiti verom.

Da su naša dobra dela bila dovoljna da nas opravdaju pred Bogom na bilo koji način, Isus ne bi morao da umre umesto nas. Činjenica da je to učinio, da za pomirenje nije bilo dovoljno ništa drugo osim Njegove smrti, treba svima nama da bude dokaz da ne možemo da zaradimo svoje spasenje. Ono je, zaista, potpuno i isključivo, dar Njegove blagodati.

Kako apostol Petar navodi tekstove iz Knjige proroka Isaije, 53. poglavlja, kada objašnjava Hristovu pomiriteljsku smrt umesto nas? 1. Petrova 1,19; 2,21-25.

Tekst u 53. poglavlju Knjige proroka Isaije daje najjasnije teološko objašnjenje krsta, pokazujući nedvosmisleno da, ma šta drugo Hristov krst još predstavljao, on u prvom redu predstavlja Hrista kako umire umesto nas, sam podnoseći kaznu koju smo mi zaslužili.

Služeći se tekstom Isaija 53, razmišljaj o završnim prizorima Hristovog života. Dok to budeš činio, imaj na umu da je osoba opisana u tim tekstovima naš Bog, naš Stvoritelj, deo Božanstva! Kako bismo mogli zaobići tako čudesno divnu istinu?

JEVANĐELJA I KRST

Uprkos zapanjujućem čudu Hristovog utelovljenja, Njegovim uzvišenim učenjima i čudima koja je činio, sve to nije sačinjavalo osnovnu suštinu Njegovog života. Njegove misli zaokupljalo je razmišljanje o žrtvovanju sopstvenog života. Iako Njegovo rođenje i Njegova služba čudesno odjekuju u našim mislima, velika misija Hristovog života zapravo je bila Njegova smrt.

U četiri Jevanđelja nalazimo Isusa kako pokušava da pripremi svoje učenike za svoju buduću smrt. Međutim, njihova odanost Učitelju, povezana s njihovom nadom u dolazak političkog Mesije, sprečavala ih je da shvate ono što im je Isus toliko puta govorio.

Kako je Isus opisao svoju predstojeću smrt? Šta je bilo pogrešno u zahtevu Jakova i Jovana? Kako je glasio Isusov neposredni odgovor? Marko 10,32-45.

Veče pre svoje smrti, Isus je proslavio Pashu sa svojim učenicima. Onda im je dao nalog da se taj događaj slavi sve do Njegovog ponovnog dolaska. Obred Večere Gospodnje, koji je ustanovio sam Gospod – jedino podsećanje koje je On lično potvrdio – nije uspomena na Njegovo utelovljenje, ni na Njegova čuda, ni na Njegove parabole, ni na Njegovo propovedanje, već jedino na Njegovu smrt. Sam Hristos je želeo iznad svega drugog da Ga se sećamo po Njegovoj smrti.

U stvari, u izveštajima četiri Jevanđelja o Mesijinom životu, događaji oko raspeća i samo raspeće najsnažnije su naglašeni. Zaprepašujuće čudo Njegovog utelovljenja spominju samo Matej i Luka. Samo dva poglavlja u svakom od tih Jevanđelja izveštavaju o Njegovom začecu i rođenju. Marko i Jovan izostavljaju svako spominjanje Hristovog rođenja i započinju svoje Jevanđelje sa Hristom kao odraslim čovekom.

Sva četiri pisca Jevanđelja, međutim, odlučno naglašavaju poslednju sedmicu u Hristovom životu i, naravno, Njegovu smrt. Prelistajte ih i vidite to namerno usredsređivanje na samo nekoliko dana Hristovog života. Poslednja sedmica u Hristovom životu zauzima od jedne trećine do skoro polovine jevanđeljskog teksta. Svaki čitalac je tako primoran da se usredsredi na veliko otkupiteljsko Božje delo.

RAZMISLI: Pregledaj svoj život, svoju prošlost, svoje greške, svoje grehe! Da li pošteno misliš da je ono što si činio ili mogao da učiniš moglo da ti donese pomirenje s Bogom? Zar, onda, ne bi trebalo da Isusova smrt umesto tebe postane centralna tačka tvog života? Kakvu nadu bi imao bez nje?

UZVIK NA KRSTU

Ništa ne deluje tako razorno na naše razumevanje pomirenja koje je Hristos postigao kao sentimentalnost koja se ponekad proglašava hrišćanstvom u naše vreme (sve u nastojanju da se jevanđelje usaglasi sa savremenim načinom razmišljanja). Međutim, uvek moramo skromno priznati da sve što govorimo o Njemu nikada neće na pravi način opisati Boga, posebno kada je reč o pomirenju. Mi stoga moramo izbegavati iskušenje da Hristovu smrt na krstu opišemo samo kao »primer nesebične ljubavi«. Svakako da je ona to bila, ali, uzimajući u obzir naš položaj kao grešnika, bilo je potrebno nešto daleko veće od samo »primera nesebične ljubavi« da nas otkupi. Bilo je potrebno, umesto toga, da naš Bog sam pretrpi punu meru svoga gneva protiv greha.

Na krstu, Isus je povikao: »Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?« (Matej 27,46) Kako treba da razumemo taj uzvik? Šta je Isus hteo da kaže, i zašto nam taj čudesni vapaj pomaže da razumemo veličinu cene plaćene za naše otkupljenje od greha?

»Gospod slave sada umire kao otkup za ljudski rod. ... Na Hrista kao našu zamenu i jemstvo položeno je bezakonje svih nas. On se ubrojao u prestupnike da bi nas otkupio od osude zakona. Spasitelj nije mogao da vidi preko groba.... Bojao se da je greh tako odvratan Bogu da će Njihovo razdvajanje biti večno ... Osećaj grešnosti, koji je navukao Očev gnev na Njega kao na čovekovu zamenu, zagorčao je čašu koju je pio i slomio srce Božjeg Sina.« (E.G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 752.753 /orig./)

Isus je ovu molitvu uputio Bogu umesto Ocu, kako je to uvek činio. Hristovi vapaji s krsta nisu samo primer onoga kroz šta je On izgleda prolazio da bi nam pokazao svoju ljubav. Ne, to je bio Bog koji je sebe predavao smrti tako da naša budućnost više ne bi bila obeležena smrću. Bio je to sam Bog koji je umirao smrću da bismo mi bili pošteđeni smrti, smrti koju bi greh inače doneo svima nama.

Tri Jevanđelja beleže da Isus »povika iza glasa« dok je umirao. Ti glasni uzvici su čak zabeleženi i u Poslanici Jevrejima: »On, u dane tijela svojega, moljenja i molitve k Onome koji ga može izbaviti od smrti s vikom velikom i sa suzama prinošaše i bi utješeno po svojoj pobožnosti« (Jevrejima 5,7). Isusov »vapaj zbog osećaja napuštenosti« najprodniji je uzvik u Bibliji. Nema druge izjave u svim Jevanđeljima koja bi se mogla uporediti sa ovim Isusovim uzvikom s krsta, koji nam daje uvid u ono što je sam Gospod bio spreman da pretrpi da bi nam doneo spasenje.

ZA DALJE PROUČAVANJE

»O, kako ne uspevam, kako sam nesposobna da izrazim ono što gori u mojoj duši u odnosu na Hristovu misiju! ... Ne znam kako da opišem ili da pratim perom veliku temu žrtve pomirenja. Ne znam kako da predstavim teme koje u živoj sili stoje preda mnom. Drhtim od straha da ne umanjim veliki plan spasenja nekom svojom jeftinom rečju.« (*Ellen G. White, Selected Messages*, 115)

»Beskrajna Isusova milost i ljubav, žrtva učinjena za nas, pozivaju na najozbiljnije i najsvečanije razmišljanje. Trebalo bi da se bavimo karakterom našeg dragog Otkupitelja i Posrednika ... I kada tako budemo razmišljali o nebeskim temama, naša vera i ljubav će jačati a naše molitve biće sve prihvatljivije Bogu, jer će ih sve više prožimati vera i ljubav. One će biti razumne i vatrene. Imaćemo sve više nepokolebivog poverenja u Isusa i svakodnevnog, živog iskustva s Njegovom moći da savršeno spase sve koji dolaze Bogu preko Njega.« (E. G. Vajt, *Put Hristu*, str. 89 /orig./)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

1. U Bibliji Bog je opisan kao Biće puno ljubavi prema grešnicima, ali i kao Biće izuzetno puno gneva protiv greha. Neki hrišćani pokušavaju da istaknu jedno ili drugo i da to proglašavaju za Božju prirodu. Zašto je to nepotrebno? U stvari, zašto je Božja ljubav prema grešnicima jedan od glavnih razloga da je On tako pun gneva prema grehu?
2. Božja ljubav nije slična mlakoj i ponekad neredovnoj naklonosti koju pokazujemo jedni prema drugima. Šta nas Hristovo delo kao Spasitelja uči o božanskoj ljubavi?
3. Kako nam naše razumevanje Božje svetosti, kao suprotnost našoj grešnosti, pomaže da bolje razumemo zašto je naše spasenje imalo tako visoku cenu?
4. Razmišljaj više o izveštaju o Avramu i Isaku u 1. Mojsijevoj 22. Na koje nam još načine on pomaže da bolje razumemo prirodu Hristove žrtve za nas? U isti mah, na koji način još bolje osvetljava ono što je trebalo simbolički da predstavlja?

Sažetak: Od prvih stranica 1. Mojsijeve, Biblija nam ukazuje na Hristovu smrt na krstu, na kome će On umreti grešnikovom smrću da nas otkupi, kao grešnike, od večnog uništenja koje greh donosi. Iako se Biblija služi različitim simbolima i metaforama da objasni Hristovu smrt, u središtu svega toga je Njegova zamena, tako živopisno prikazana u 53. poglavlju Knjige proroka Isaije. Ako nam je ikada potreban dokaz da nas naša dela ne mogu spasti, imamo ga u smrti samoga Boga na krstu. Uostalom, šta bi grešna bića ikada mogla da tome dodaju?

BOG BLAGODATI I SUDA

Tekstovi za proučavanje: 1. Korinćanima 3,13; 2. Korinćanima 5,10; 1. Mojsijeva 3. 6; Jovan 3,17-21; Otkrivenje 14,6.7.

Tekst za pamćenje: »Jer će svako djelo Bog iznijeti na sud i svaku tajnu, bila dobra ili zla« (Propovednik 12,14).

Gljučna misao: Tekstovi o Božjem sudu isto tako prožimaju Bibliju kao i tekstovi o spasenju; u stvari, oba učenja su usko povezana.

Vojnik je stajao pored nekog starca koji je čekao da bude pogubljen. Bio je kriv zato što je pripadao »pogrešnoj« rasi i religiji, i ništa više. Kada je vojnik podigao pušku, njegova žrtva je progovorila: »Da li znate da na nebu postoji Bog koji sve gleda i koji će vas jednoga dana optužiti zbog vaših dela?«

Posle toga je vojnik pucao u starca i ubio ga.

I to je, na mnogo načina, dobar primer svetovnog društva. Ne svetovna vlast (vlast koja ne uzdiže neku religiju iznad svih ostalih), već svetovno društvo, društvo koje nema nikakvih viših merila osim svojih sopstvenih. To je društvo bez smisla za uzvišeno, bez smisla za neki viši autoritet, bez smisla za Boga ili za moralna merila viša od ljudskih. To je društvo u kome ljudi zauzimaju Božje mesto, društvo u kome je jedini sud s kojim se čovek sreće sud njemu sličnih ili sud vlastite savesti (ili onoga što je od nje preostalo).

Međutim, prema Bibliji starac je bio u pravu: postoji Bog na nebu, koji zna sve što se zbiva i On će zaista izvesti sve na sud.

Hajde da proučimo taj posebni aspekt Božjeg karaktera i da vidimo da čak i na sudu Bog pokazuje svoju zadivljujuću blagodat.

Tema o sudu, božanskom sudu, proteže se kroz celu Bibliju. I nasuprot uobičajenom verovanju, sud nije oprečan spasenju ili jevanđelju. Zaista, obe teme se prožimaju u Pismu od 1. Mojsijeve pa sve do Otkrivenja.

I nije nikakvo čudo. Sud i spasenje odražavaju dvostruki aspekt Božjeg karaktera: Njegov je sud i Njegova je blagodat. Prema tome, ne treba da suprotstavljamo ideju o sudu i ideju o spasenju, baš kao što ne bi trebalo da suprotstavljamo pravедost i Njegovu blagodat. Kada bismo to činili, značilo bi lišiti i jednu i drugu njihove potpunosti i mogućnosti uzajamnog dopunjavanja. Biblija propoveda obe, prema tome, treba obe i da razumemo.

Ono što je zanimljivo u celokupnoj temi o sudu jeste da Novi zavet, od stiha do stiha, govori mnogo više o sudu čak i od Starog zaveta.

Čitaj sledeće tekstove. O čemu govore? Kome se sudi? Šta se događa na tom sudu? Šta nam ti stihovi otkrivaju o prirodi i stvarnosti božanskog suda?

Propovednik 12,13.14. _____

1. Korinćanima 3,13. _____

2. Korinćanima 5,10. _____

Jevrejima 10,30. _____

Matej 16,27. _____

Otkrivenje 20,12. _____

Otkrivenje 22,12. _____

Matej 12,36.37. _____

1. Petrova 4,17. _____

Otkrivenje 14,6.7. _____

Ovo je samo mala zbirka tekstova koji jasno govore o sudu. Kao što je već spomenuto, mnogi od najotvorenijih tekstova, tekstova koji jasno prikazuju stvarnost božanskog suda ili sudova, pojavljuju se u Novom zavetu. Ta činjenica se svakako suproti ideji da je sud na neki način oprečan novozavetnom konceptu o Božjoj blagodati, koji se takođe jasno zastupa u Novom zavetu. Sve to treba da nas pouči da bez obzira kako razumemo sud i bez obzira kako razumemo blagodat, moramo ih razumeti kao božanske istine koje postoje i deluju zajednički, jedna uz drugu, a ne jedna protiv druge. Ako ih suprotstavljamo, nismo shvatili potpunost jevanđelja, o kojoj smo proučavali prošle sedmice.

Razmisli o ovome: pre greha nije bilo potrebe za blagodaću jer nije bilo razloga za praštanje, za pomilovanje, za pokrivanje. Isto je tako i sa sudom. Pre greha, nije bilo razloga za suđenje, osudu, kaznu. I sud i blagodat pojavili su se, bar u ljudskom kontekstu, jedino zbog greha ljudskog roda.

Čitaj izveštaj o padu u greh u 1. Moj. u trećem poglavlju. Na koji način su u tom tekstu prikazane obe teme, i tema suda i tema blagodati?

Sotona je uspeo da unese greh u svet, a posledica je bila sveopšta promena. Međutim, smesta se pojavio Gospod i povikao: »Adame, gde si?« Ovo pitanje ne treba da bude posmatrano kao osuđivačko; bio je to više poziv Adamu da pride Bogu, da pride Onome koji ga je stvorio i koji ga voli. Bio je to poziv da se oboje okrenu od onoga koji ih je prevario i da se vrate svom Stvoritelju.

Zapazite, zatim, šta se dogodilo. Prvih nekoliko rečenica iz Božjih usta, koje je izgovorio u ovom grešnom svetu, bile su u vidu pitanja (vidi 1. Moj. 3, 9, 11, 13). Zatim, prvo što je Bog izgovorio posle ispitivanja jeste osuda protiv zmije. Međutim, odmah posle toga, u 1. Moj. 3,15, neposredno posle izricanja osude nad zmijom, šta Bog kaže?

Ovaj tekst je prvo jevanđeljsko obećanje. Čim je objavio svoju osudu protiv zmije, Bog smesta izriče prvu poruku blagodati, otkupljenja, spasenja ljudskog roda. I tek tada, tek posle ove jevanđeljske poruke, Bog počinje da izriče svoju osudu nad čovekom i nad ženom. Iako su oboje zgrešili, prvo što im Bog daje jesu nada i blagodat – blagodat koja oblikuje pozadinu na kojoj sud treba da se dogodi. I tako, čak i pre suda, obećanje blagodati je upućeno svima koji žele da ga prime.

Suviše je kasno za Sotonu; njegovo uništenje je sigurno. Međutim, usred samog izricanja presude nad čovekom i nad ženom, Bog im objavljuje svoju blagodat.

U početku istorije našeg grešnog sveta, uspostavljen je odnos između greha, suda i Božje blagodati. Iako Bog mora da osudi i kazni greh, obećanje o blagodati je uvek tu, uvek prisutno, uvek dostupno, onima koji ga zatraže za sebe.

RAZMISLI: Na koji način Bog možda i tebi govori: »Gde si?« Šta ti to činiš što te, možda, nagoni da se kriješ pred Bogom? Zašto je pravilno razumevanje blagodati prvi bitan korak u prihvatanju Božjeg poziva da Mu se približimo i da okrenemo leđa varalici koji nas odvaja od Boga?

POTOP

Kritičari Biblije na sva zvona oglašavaju činjenicu da i druge stare civilizacije imaju svoje mitove o Potopu. Oni govore da biblijski izveštaj nije jedinstven, originalan, čak ni istinit, već samo kopija neke starije legende ili mita.

S druge strane, oni koji veruju da je Biblija Božja Reč vide u tim mitovima potvrdu stvarnosti Potopa. Potop se dogodio, i 1. Mojsijeva daje nadahnuti izveštaj o tome. Taj izveštaj stoji kao suprotnost ostalim verzijama, kao što je jedna koja govori da je Potop bio poslan zato što su ljudi u svojim noćnim gozbama stvarali suviše buke i ometali san bogovima. Ti bogovi, nervozni zbog nedostatka mirnog sna, poslali su Potop da kazne ljude.

Koje razloge biblijski izveštaj navodi o Potopu - zašto je ovo zlo bilo poslano na svet? 1. Mojsijeva 6,5.

Misao da ljudska bića mogu da budu tako zla da zaslužuju smrt i uništenje i ne bi trebalo da bude tako teško prihvatljiva, bar ne za nas danas, jer živimo u svetu u kome zlo postaje sve veće i prisutnije. Hrišćanski pogled na ljudsku grešnost, iako često ismejavan, stalno se potvrđuje. To što smo sposobni za dobra dela ne čini nas dobrima. Uostalom, američki gangster Al Kapone je voleo decu, bio je darežljiv do krajnosti i ljubazno se ponašao prema svojim prijateljima. Ko bi ga, ipak, nazvao dobrim čovekom?

Uprkos pretećoj najavi osvetničkog suda, kako se Božja blagodat pokazala u zbivanjima oko Potopa? 1. Moj. 6,14-22; 2. Petrova 2,5.

Gradeći barku, Noje je svetu upućivao upozorenja o sudu. Podrazumeva se takođe da je to bilo i vreme milosti, mogućnost da se svet odvrati od svojih zlih puteva i da prihvati Božje spasenje. Duh proroštva kaže da su »prepotopni stanovnici poverovali u upozorenje, da su se pokajali zbog svojih zlih dela, Gospod bi povukao svoj gnev« (PP 97). Građenje barke je nudilo svakome koji bi poslušao opomenu sigurno utočište od pretećeg uništenja. Nema sumnje, sud se približavao. Međutim, blagodat je bila ponuđena svima koji su hteli da je prihvate sve dok ne bude suviše kasno i dok se vrata milosti ne zatvore.

RAZMISLI: Koliko često je Bog ispoljavao svoju blagodat prema tebi? Mnogo češće nego što možeš da se setiš, zar ne? Kako bi mogao da naučiš da se predaš toj blagodati i da joj dozvoliš da te oblikuje prema Hristovom obličju?

OSUDA I BLAGODAT

Skoro svi znaju tekst u Jovanu 3,16. Međutim, ono što je napisano posle toga pomaže nam da ga još bolje shvatimo.

Šta nam tekst u Jovanu 3,17-21 otkriva o sudu? Šta kaže o blagodati? Šta nam reči tog teksta otkrivaju o tome kako sud i blagodat deluju zajedno?

Reč prevedena sa »osudi« u Jovan 3,17. može se prevesti i rečju »sudi«. Jasnije je da kontekst govori o osudi, jer je Bog na mnogobrojnim drugim mestima govorio o tome da će suditi svetu.

Dve teme se javljaju u ovim tekstovima, tema o blagodati i tema o sudu, i one su izuzetno međusobno povezane. Greh i tama i zlo učinili su da postane neophodno da pravedni Bog sudi i osudi svako zlo. Istovremeno, Božja blagodat nudi izlaz onima koji su skrivili, a ovaj se nalazi u veri u Isusa Hrista.

Onaj koji veruje u Isusa neće biti osuđen. To nam kaže ovaj tekst. To je jednostavno tako. Hristova pravednost pokriva tu osobu i ona stoji bez osude, sada i na sudu.

Koje razloge ovaj tekst pruža za opravdanost osude nepokajanih?

U skladu sa ovim tekstovima, svet je pod osudom. I to zbog toga što su svi sagrešili i svi zaslužili smrt koju greh donosi. Osim toga, ovi tekstovi jasno odbacuju misao da posle krsta svi ljudi automatski bivaju opravdani. Umesto toga, posle krsta, celom osuđenom svetu je ponuđeno spasenje zaslugom Hristove posredničke smrti, koja je bila dovoljna za spasenje svakog ljudskog bića. Svi su osuđeni, iako svi koji Hristovom blagodaću prihvate ponuđeno spasenje, dobijaju pomilovanje, opravdanje i spasenje u Isusu Hristu. Osuda koja im je bila izrečena je ukinuta zaslugom Isusa Hrista, i oni stoje u Njegovoj savršenoj pravednosti.

U stvari, šta znači blagodat, osim što nudi oslobođenje od osude? Baš kao što ideja o osudi podrazumeva sud, tako je i sa idejom o blagodati. Da nije bilo potrebe za sudom i osudom, ne bi bilo ni potrebe za blagodaću. Samo spominjanje blagodati zahteva da se spomene i osuda. Prema tome, imamo dovoljno razloga da istražujemo na koji način su povezani sud i blagodat.

»Ne bojte ih se, dakle, jer nema ništa sakriveno što se neće otkriti, ni tajno što se neće doznati« (Matej 10,26).

Ako posmatramo svet, ne bi trebalo da imamo problema da razumemo ideju o sudu i osudi. Čovek ne mora da bude verni hrišćanin pa da shvati da je nešto suštinski loše u ljudskom rodu. Ko ne vidi da smo pravi haos, čak i katastrofu, uneli u naš svet? Možda upravo zato svi toliko plačemo prilikom svog rođenja, jer instinktivno znamo šta nas čeka? Jedan pesnik je napisao: »Plakao sam kada sam se rodio i svaki dan mi pokazuje zašto sam to činio!« Ko se ne bi složio s njim? Ko nije bio izložen pohlepnosti, sebičnosti i podmuklosti ljudi i ko im nije pao kao žrtva? Ko i sam nije u izvesnom trenutku bio pohlepan, sebičan i opak?

Prema tome, ako je Bog pravedan, i ako bi pravednost bila Njegova jedina i glavna karakteristika, ko bi među nama mogao da opstane pred Njim? Ako Bog zna sve naše tajne, sva naša potajna dela (Propovednik 12,14), ali i ona koja smo učinili u javnosti, kakve bi izglede čak i najpobožniji među nama imao na dan suda, kada se sve to javno prikaže?

Na sreću, naš Bog je istovremeno i Bog blagodati. Celokupni plan spasenja bio je tako postavljen da svako ljudsko biće, u idealnom slučaju, može da bude pošteđeno osude koju Božja pravednost zahteva. Bez blagodati, sve bi nas progutao Božji gnev. Naša jedina nada da opstanemo pred pravednim Bogom je Njegova blagodat.

Pročitaj poruku prvog anđela u Otkrivenju 14,6.7. Na koji način ovi stihovi pokazuju vezu između Božje pravednosti i Njegove blagodati? Kako ponavljaju ono što je već bilo rečeno u 1. Mojsijevoj 3,15-21 o vezi između blagodati i suda?

Zanimljivo je da anđeo pre upozorenja da »dode čas suda Njegova« objavljuje »večno jevanđelje«. To mora da bude tako, jer bi inače na sudu bilo osuđeno celokupno čovečanstvo. Niko ne bi imao mogućnosti da se spase, jer su svi sagrešili, svi su prekršili Božji zakon. I zato, pre poslednje vesti upozorenja svetu, objavljuje se Božja blagodat. Inače, na sudu bi bili svi osuđeni, svi bez izuzetka. Bez blagodati, koju poruku bismo imali da objavimo svetu osim vesti da će Bog uništiti sve nas i da nema nikakve nade ni za koga? Na sreću, poruka koja nam je poverena ima kao svoj temelj »večno jevanđelje«!

RAZMISLI: Koju ulogu imaš ti u širenju vesti o sudu i o blagodati drugima? Šta bi još mogao da učiniš da bi doprineo njenom širenju, jer svakako da do sada nisi učinio sve što si mogao, zar ne?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Na koji način blagodat i sud deluju zajedno? Evo šta nam nadahnuto pero kaže o tome:

»Dok Isus zastupa primaoca svoje blagodati, Sotona ih optužuje pred Bogom kao prestupnike. Veliki varalica pokušao je da ih navede da postanu sumnjičavi, da izgube svoje poverenje u Boga, da se odvoje od Njegove ljubavi, da prekrše Njegov zakon. Zatim ukazuje na izveštaj o njihovom životu, na mane njihovog karaktera, na njihovu nesličnost sa Hristom, kojom su naneli sramotu svom Otkupitelju, na sve grehe na koje je pokušao da ih navede, i uzima sebi pravo da ih progłosi svojim podanicima.

Isus ne pokušava da opravda njihove grehe, ali ukazuje na njihovo pokajanje i njihovu veru i, zahtevajući za njih oprostjenje pred Ocem i svetim anđelima, podiže svoje ranjene ruke i kaže: »Ja ih poznajem po imenu. Upisao sam ih na dlanovima svojih ruku.« (Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 484 /orig./)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

1. Kako vam prethodni navodi pomažu da razumete ulogu blagodati na sudu? Kako Duh proroštva opisuje Božji verni narod i zašto je to važno? Koliko nalaziš sebe u tom opisu?
2. Zamisli da stojiš pred Bogom sa svim onim što si ikada učinio, dobro i loše? Koliko bi dobro prošao? Da li bi bio u stanju da stojiš pred Bogom na temelju svojih dobrih dela, čak i onih koja si činio iz najiskrenijih i najpoštenijih pobuda? Da li stvarno misliš da bi ona bila dovoljna da te preporuče Bogu? U kojoj meri ti tvoj odgovor pomaže da shvatiš svoju potrebu za blagodaću?
3. Koja se to smrtonosna duhovna zamka krije u razmišljanju da mi, pošto smo spaseni blagodaću, možemo činiti sve što želimo? Kako da se zaštitimo od upadanja u tu zabludu?
4. Ljudi nas ponekad upozoravaju na »jeftinu blagodat«. Međutim, takvo nešto ne postoji. Blagodat uopšte nije jeftina – ona je besplatna! Jeftino je kada ljudi, tražeći da dobiju blagodat, pokušavaju da je zloupotrebe kao izgovor da greše. Koji primeri te zablude mogu da se vide u hrišćanskom svetu? Ili čak i u našoj Crkvi?

Sažetak: Bog je Bog pravednosti, a pravednost zahteva sud. Bog je, osim toga, Bog blagodati. Koliko je ključno da mi, kao hrišćani koji objavljuju trostruku anđeosku vest, razumemo i te božanske istine i ono što nam one otkrivaju o našem Bogu.

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

BOŽJA SVETOST

Tekstovi za proučavanje: Matej 11,10; Marko 1,2; 1. Moj. 2,3; Jov 42,5,6; Luka 5,1-11; Luka 4,31-36; Isaija 6,1-3; Otk. 4,8,9.

Tekst za pamćenje: »Uzvišujte Gospoda Boga našega, i klanjajte se na svetoj gori njegovoj, jer je svet Gospod Bog naš« (Psalam 99,9).

Gljučna misao: Biblija obraća veliku pažnju na Božju svetost. Šta nam ova svetost govori o tome kakav je Bog i kako ona utiče na plan spasenja?

Jedna od temeljnih pretpostavki svih biblijskih pisaca bila je da Bog nebeski zaista postoji. Nijedan od njih nikada nije izrazio ni najmanju sumnju u to; nijedan nikada nije učinio ni najmanji napor da to dokaže. Božje postojanje je data, početna činjenica, nešto slično aksiomu u geometriji.

Umesto dokazivanja, mi u svih šezdeset i šest biblijskih knjiga nalazimo opsežno podsećanje na to šta je Bog i kako se odnosi prema nama, grešnim bićima, koje želi da spase.

Pouka za ovu sedmicu usredsređuje se na jedan aspekt Božje prirode, osnovni aspekt koji se posebno naglašava u Pismu, a to je Božja svetost. Bog je ljubav. Jeste. Bog nas podstiče da Ga nazivamo Ocem. Tako je! Bog je strpljiv, brižan i spreman na praštanje.

Međutim, prema Pismu, ključna za naše razumevanje Boga je Njegova svetost. I u Starom i u Novom zavetu Božja svetost je temelj Njegovog samootkrivanja. Ova tema se pojavljuje u svim biblijskim knjigama na ovaj ili na onaj način.

Ali, šta to znači kada kažemo da je Bog svet? Kako Biblija opisuje Njegovu svetost? I kako se mi, kao nesveta bića, odnosimo prema svetom Bogu?

Čak i na osnovu površnog proučavanja crkvene istorije postaje jasno da je isuviše lako razvijati nove ideje o Bogu a onda obožavati te ideje umesto samoga Boga, Boga otkrivenog u Bibliji. Kao što je skeptični Volter kazao: »Bog je načinio čoveka po svom obličju, a onda mu je čovek uzvratio kompliment.« I zbilja, možda i nismo u stanju da shvatimo da je naše razumevanje Boga nepotpuno, pa čak i pogrešno.

Prema tome, trebalo bi da se vratimo Pismu i da svoje razumevanje Boga uporedimo sa učenjem Biblije. Proučavanje mora da uključi oba zaveta, jer nam je Bog govorio preko oba zaveta. To je važno, jer su neki tvrdili da se Bog koji je progovorio preko Novog zaveta razlikuje od Onoga koji se otkrivao u Starom zavetu. To nije mišljenje koje zastupa naša Crkva, a nije ni nauka Biblije.

Koji izraz starozavetni proroci stalno iznova ponavljaju? Jeremija 7,1-3.

Hiljadama puta proročke poruke Starog zaveta započinju izrazom: »Tako govori Gospod« ili sličnim izrazima istog značenja. To treba da nas podseti da prorok ne govori samo u Božje ime, već da sam Bog govori u svoje ime preko proroka. U isto vreme, Novi zavet je pun starozavetnih navoda. U stvari, celokupna teologija Novog zaveta je nerazdruživo povezana s teologijom Starog zaveta. Kako bi neko, na primer, mogao da shvati Isusovu žrtvu odvojeno od celokupnog žrtvenog sistema otkrivenog u Starom zavetu? Koliko puta se sam Isus, kao i novozavetni pisci, pozivao na Stari zavet da bi potkrepio svoje dokaze i mišljenje? Celi korpus Novog zaveta nalazi svoj teološki temelj u Starom zavetu. Nema opravdanja za bilo kakvu radikalnu podelu između Starog i Novog zaveta. Celo Pismo – i Stari i Novi zavet – nadahnuto je od Boga (2. Timotiju 3,16).

Pregledaj sledeće tekstove: Kako nam oni pomažu da sagledamo vezu između Novog i Starog zaveta? Šta nam govore o tome kako je Isus, kao i svi novozavetni pisci, gledao na Stari zavet? Matej 4,4; 11,10; Marko 1,2; 7,6; Jovan 12,14,15; Dela 13,33; Rimljanima 3,10; Galatima 3,13; 1.Petrova 1,16; 1. Korinćanima 5,7.

Američki pisac Mark Tven je jednom rekao da ga ne muči to što ne razume neke delove Pisma; muči se upravo zbog onih delova Biblije koje razume. Ko, bar ponekad, nema problema s nekim delovima Biblije? Uzimajući u obzir šta Biblija kaže o samoj sebi (2. Timotiju 3,16), kako bi trebalo da reagujemo na delove Biblije koje ne razumemo, ili koji nam se ne dopadaju? (Vidi 1. Korinćanima 13,12)

Kada je prvi put pojam svetosti spomenut u Bibliji? 1. Mojsijeva 2,3. Koliko je značajna činjenica da je upravo vreme bilo prvi put proglašeno svetim?

Ovaj tekst nam pruža prvo značenje pojma svetosti. On pokazuje da je nešto, u ovom slučaju vreme, »odvojeno« od onoga što se nalazi u neposrednom okruženju. Sedmi dan sam po sebi uopšte se ne razlikuje od bilo kog drugog dana od 24 sata, od zalaska do zalaska sunca, a svetim ga čini činjenica da ga je Bog proglasio svetim. On ga je izdvojio od ostatka sedmice.

Jevrejska reč upotrebljena ovde u značenju »posvećen« znači »proglasiti svetim« ili »objaviti da je nešto sveto«. Svetost onda označava da je ono što je sveto postalo posebno, različito od onoga što nije proglašeno svetim.

U izvesnoj meri, prema tome, ova ideja treba da nam pomogne da shvatimo Božju svetost. Bog je odvojen od svega drugog u svemiru. On je transcendentalno^{*} odvojen, daleko iznad i preko svega što mi možemo stvarno da shvatimo. Biti svet znači biti drukčiji, biti različit na jedan poseban način, onako kao što se Subota razlikuje od ostalih dana.

Kako nam ovi tekstovi pomažu da shvatimo Božju svetost u ovom kontekstu? 2. Mojsijeva 15,11; 1. Samuilova 2,2; Psalam 86,8-10; Psalam 99,1-3; Isaija 40,25.

Ovaj koncept svetosti treba da nam pomogne da bolje shvatimo provaliju između Boga koji je svet i bića koja to nisu – u stvari, grešnika. Bog je odvojen od nas ne samo zato što je Stvoritelj, a mi stvorena bića, već i zato što smo mi stvorena grešna bića. Sve bi to trebalo, u idealnom slučaju, da nam pomogne da shvatimo šta je Hristos učinio za nas.

RAZMISLI: Iako smo načinjeni po Božjem obličju, na koji način se radikalno razlikujemo od Njega? Kako nam ta razlika pomaže da razumemo svoju potrebu za Spasiteljem? Načini listu tih razlika i razgovaraj o njoj u razredu.

* transcendentan – koji nadilazi čovekova shvatanja, natprirodan, nedokučiv

KAJATI SE U PRAHU I PEPELU

Pošto je izdržao neljudske patnje od Sotonine ruke, Jov je uzviknuo: »Ušima slušah o tebi, a sada te oko moje vidi. Zato poričem, i kajem se u prahu i pepelu« (Jov 42,5.6). Šta nam Jovov odgovor kaže o Božjoj svetosti koja stoji kao suprotnost ljudskoj grešnosti? Na koji način je u Jovovoj reakciji na ono što je doživeo došlo do izražaja jevanđelje?

Prorok Jezekilj, koga je Bog u svojoj milosti poslao Izrailju (u vreme kada su Izrailjci bili zarobljenici u Vavilonu zbog svoje nevernosti), iskusio je strašnu Božju prisutnost. Šta se dogodilo? (Jezekilj 1,28)

Jakov je morao da beži iz svoga doma pošto je prevario svoga oca Isaka i brata Isava. Šta je Jakov rekao posle svoga noćnog viđenja o lestvicama do Neba i o Bogu koji mu se obratio? (1. Mojsijeva 28,16.17)

Kad je Izrailj logorovao pored Sinaja, Gospod se ponovo spustio u oblaku na tu planinu i pokazao Mojsiju. Kako je Mojsije reagovao? (2. Mojsijeva 34,8)

Danilo, drugi prorok u toku istog robovanja u Vavilonu, takođe je dobio viđenje od Boga dok je službovao kao visoki državni službenik.

Iako mu je nekoliko puta bilo rečeno da uživa naklonost Neba, kako je Danilo reagovao kada je dobio viđenje o Bogu? Zašto je, po vašem mišljenju, reagovao upravo tako? (Danilo 10,5-8)

Iako su ti ljudi bili verni, pobožni i pravedni – bili su proroci – njihova reakcija na Božju prisutnost podrazumevala je strah, drhtanje i obožavanje. Nema sumnje da je uzrok, između ostalog, bio i to što su bili svesni svoje nedostojnosti i grešnosti nasuprot Božjoj svetosti. Na svoj poseban način, ovi tekstovi ukazuju na potrebu za Spasiteljem, Zamenikom, za Nekim koji će premostiti provaliju između svetoga Boga i grešnih ljudskih bića kao što smo mi. Neka je hvala Bogu što smo taj most dobili u Isusu!

RAZMISLI: Zamisli sebe da imaš isto iskustvo kao i neki od tih ljudi koje smo upravo spominjali! Kako pretpostavljaš da bi reagovao i zašto?

IDI OD MENE!

U Starom zavetu nalazimo izveštaje o ljudskoj reakciji na Boga koji je svet. A kako je u Novom zavetu? Neki savremeni hrišćani tvrde da Stari zavet objavljuje primitivnu i zastarelu sliku o Bogu, o Bogu koji je strog i sklon gnevu. Međutim, kada je Isus došao, pokazao se kao Bog blagodati i ljubavi. Mi znamo, naravno, da je to iskrivljena slika o Bibliji i o karakteru Boga koji se ne menja.

Šta nam novozavetni pisci govore o Božjoj svetosti? Na primer, Luka 5,1-11. Kako ti tekstovi pokazuju da postoji doslednost i sklad između Starog i Novog zaveta kad je reč o Božjoj svetosti?

Pošto su se učenici cele noći uzaludno trudili, Isus se postarao za čudesni ulov riba kojim je nagradio njihov trud. Kada se to dogodilo, čovek bi pomislio da će normalna ljudska reakcija biti zahvalnost Isusu na toj izuzetnoj materijalnoj pomoći. Međutim, Petrov odgovor se usredsredio na nešto drugo. On se ponašao slično starozavetnim osobama koje su se srele s Gospodom.

»Međutim, Petar sada nije mislio više na čamce ili na tovar. Ovo čudo, više od svakog drugog kome je bio svedok, bilo je za njega izraz Božje sile. U Isusu je video Onoga koji upravlja celom prirodom. Božanska prisutnost otkrila je njegovu ličnu grešnost. Ljubav prema Učitelju, stid zbog neverstva, zahvalnost zbog Hristove ljubaznosti, a iznad svega osećanje lične nečistote u prisutnosti beskrajne čistote, sasvim su ga savladali. Dok su se njegovi drugovi bavili sadržajem mreža, Petar je pao pred Spasiteljeve noge, uzviknuvši: 'Izidi od mene, Gospode, ja sam čovjek grešan!'« (Elen G. Vajt, *Čeznja vekova*, str. 246 /orig./)

Zašto je došlo do takve reakcije? Zato što više nismo u Edemskom vrtu, gde su Adam i Eva – pre svoga pada u greh – radosno pozdravljali Božju prisutnost u svežini večeri. Ta bliska veza dramatično se promenila posle pada u greh, kada je grešni par pobegao da se sakrije. I od tada se nije mnogo toga promenilo. Zaista, ta reakcija ostaje dosledna slika u celoj Bibliji. Kada god ljudsko biće zaista susreće živoga Boga, javlja se prvobitni užas konačnog sagledavanja prave dubine sopstvene grešnosti.

RAZMISLI: Kada si poslednji put stvarno istinski sagledao svoju grešnu prirodu? Stvarno strašan prizor, zar ne? U čemu je tvoja jedina nada i zašto?

KADA DEMONI PROGOVORE

Čitaj tekst u Jevanđelju po Luki 4,31-36. Koje svedočanstvo se ovde iznosi o Hristovoj svetosti? Zašto je značajno od koga dolazi to svedočanstvo? Koju pouku o Hristovoj svetosti možemo izvući iz ove priče?

Demoni, koji su u stvari pali anđeli, dobro znaju ko je Isus i čak su i oni – u svojoj pokvarenosti, mržnji i buntovnosti – primorani da priznaju Njega i da je On svet. Zapazi, osim toga, da se plaše da će ih On uništiti. Zašto se toliko plaše? Mora biti da demoni, tako puni zloće, osećaju strah u prisutnosti Božje svetosti, u izvesnom smislu kao i grešni ljudi.

U poslednjoj knjizi Biblije, Jovan opisuje viđenje dobijeno od Boga. Čitaj Otkrivenje 1,12-17. Jovan, ponekad istican kao apostol koji ima najdublji uvid u Božju ljubav, na isti način odgovara na susret sa svetim Bogom kao i ličnosti iz Starog zaveta.

Štaviše, viđenje o tome kako nebeska bića obožavaju Boga u nebeskom Svetilištu slaže se sa slikom koju je Isaija opisao nekoliko stoleća pre toga u svom viđenju (Isaija 6,1-3).

Šta je Jovan čuo? Šta su nebeska bića oko Božjeg prestola izgovarala? Otkrivenje 4,8.9.

Iako je Bog ljubav, iako ga sva nebeska bića obožavaju, možemo videti da oko nebeskog prestola himna obožavanja ne glasi: »Bog je ljubav, ljubav, ljubav!« Umesto toga, dan i noć ta moćna bića uzvikuju: »Svet, svet, svet je Gospod Bog Svemogući!« Iako je celo Nebo uključeno u službu Božje ljubavi i spasenja ovoga sveta, nebeska bića oko prestola dan i noć hvale Božju svetost. Kao bezgrešna bića, ona su puna strahopoštovanja pred Njegovom svetošću, ali se ne skrivaju pred Njim od straha, kao što to čine grešna bića.

U svim susretima ljudi s Božanstvom, susretima koji su opisani u Bibliji, nikada se ne čuje da je Bog zastrašujuće Biće. Umesto toga događa se da u prodornoj svetlosti Njegove svetosti ljudska bića konačno sagledavaju sebe kakva su u stvarnosti. I to ih užasava. U Bibliji, kada se ljudi istinski susretnu s Bogom nebeskim, nema pljeskanja rukama, nema opuštenog pevanja. Umesto toga, dolazi do iskrenog ličnog pokajanja. Svako vidi i priznaje svoju ličnu krivicu bez izgovora i prebacivanja krivice na nekog drugog. Kako bi drukčiji bili naši životi, naše reči, naša dela kada bismo živeli neprekidno svesni ne samo Božje prisutnosti već i Njegove svetosti.

ZA DALJE PROUČAVANJE

Kada je Hristos stao ispred mnoštva koje je trgovalo u Hramu, »nered se stišao. Glasovi cenkanja i prodaje su prestali. Tišina je postala mučna. Celi skup proželo je osećanje strahopoštovanja. Izgledalo je kao da su dovedeni na Božji sud da daju odgovor za svoja dela. Posmatrajući Hrista, videli su Božanstvo koje je bljesnulo kroz ljudsku odeću. Veličanstvo Neba stoji kao što će Sudija stajati onog poslednjeg dana ... sa istom moći da čita dušu. Njegove oči prelazile su preko mnoštva, uočavajući svakog pojedinca. Njegova pojava s vladarskim dostojanstvom uzdizala se iznad njih, a božanska svetlost osvetljavala je Njegovo lice. Progovorio je a Njegov jasan, zvonki glas – isti onaj koji je na Sinajskoj gori objavio zakon koji sada prestupaju sveštenici i poglavari – odzvanjao je ispod svodova hrama: 'Nosite to odavde, i ne činite od doma Oca mojega doma trgovačkoga!'

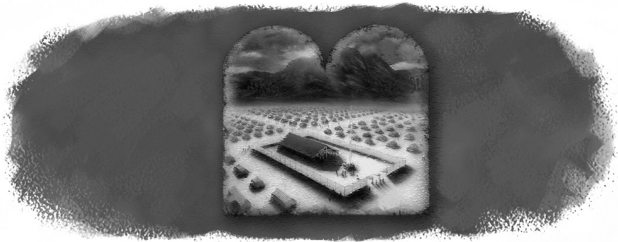
Silazeći polako niz stepenice i podižući bič od uzica koji je uzeo pri ulazu, naredio je trgovačkoj skupini da napusti područje hrama. S revnošću i strogošću koje ranije nikada nije ispoljavao, isprevrtao je stolove menjačima novca. Metalni novac je padao, resko zvečeći na mramornom podu. Niko se nije usudio da ospori Njegov autoritet. Niko se nije usudio da zastane i pokupi svoj nepošteni dobitak. Isus ih nije tukao bičem od uzica, ali u Njegovoj ruci taj jednostavni bič izgledao je strašno, kao plameni mač. Službenici hrama, lakomi sveštenici, preprodavci i trgovci stokom sa svojim ovcama i govedima žurili su sa ovoga mesta sa jedinom mišlju - da pobegnu od osude Njegove prisutnosti.« (Elen G. Vajt, *Čeznja vekova*, str. 158 /orig./)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

1. U razredu, porazgovarajte o odgovoru na poslednje pitanje u delu pouke za ponedeljak. Koje su osnovne razlike između nas i svetoga Boga? Na koje načine se neke od tih razlika mogu ukloniti, ako je to uopšte moguće?
2. Uzimajući u obzir ono o čemu smo proučavali u toku ove sedmice, zašto je sada mnogo lakše sagledati da naša vlastita pravednost i samozadovoljstvo, posebno u vezi s našim duhovnim stanjem, predstavljaju veoma opasnu zabludu?
3. Misli o nekome koga poznaješ i koji je »svet«, koji izgleda kao da je pošten, čist i tako dalje, koji se »odvaja« od većine ljudi. Kako se odnosiš prema takvoj osobi? Da li ona doprinosi da se smatraš dobrim ili lošim, i zašto je tako?

Sažetak: Bilo bi nam mnogo ugodnije da se usredsređujemo samo na Božju ljubav umesto na Njegovu svetost, ali bismo na taj način iskrivljavali pravu istinu. Nama je neophodno da se srećemo s Božjom svetlošću sve dok ne zadržimo pred Njim. Da shvatimo Božju svetost i svoju grešnost kao njenu suprotnost, ključno je u našem naporu da razumemo šta sve spada u pomirenje, zašto nam je ono tako očajnički neophodno i zašto se moralo platiti tako visokom cenom.

BOG KAO ZAKONODAVAC

Tekstovi za proučavanje: Jevrejima 12,21; Rimljanima 7,8-13; Jov 24,14.15; 2. Mojsijeva 16,4-30; Jevrejima 8,10; 10,16; Rimljanima 13,8-10.

Tekst za pamćenje: »Jer je Gospod naš sudija, Gospod je koji nam postavlja zakone, Gospod je car naš, on će nas spasti« (Isaija 33,22).

Gljučna misao: Božji zakon je neodvojivi deo cele Biblije, Staroga i Novoga zaveta. On je i izraz Njegove ljubavi. I zato, kada volimo, otkrivamo potpunost i lepotu Božjeg zakona.

Kao hrišćani i čekaoci Njegovog drugog dolaska, često slušamo izjave da je zakon prepis Božjeg karaktera. (Ako je tako, pošto se Bog nikada ne menja, onda ni zakon, koji otkriva Njegov karakter, nikada se ne može promeniti!) Šta, onda, znači misao da je zakon izraz Božjeg karaktera?

Zamislite da ste živeli u zemlji kojom vlada car čija reč predstavlja zakon (»Država, to sam ja!« – poznata je izreka jednog francuskog vladara). Pretpostavimo onda da je taj car izdao zakon koji je nasilan, nepošten, mrzak, diskriminatoran, i tako dalje. Zar ne bi takav zakon bio prava slika tog cara kao čoveka, zar on ne bi prikazivao njegov pravi karakter?

Razmislite o nekim najgorim despotima u istoriji. Kako su zakoni koje su proglašavali pokazivali kakvi su to bili ljudi?

U tom smislu, zakon zaista pokazuje karakter zakonodavca. Šta nam, onda, Božji zakon otkriva o Bogu? Kada shvatimo Božji zakon kao ogradu, kao zaštitu, kao nešto stvoreno radi našeg dobra, tada bolje razumemo kakav je naš Bog.

U toku ove sedmice mi ćemo proučavati zakon i, uporedo s njim, Zakonodavca.

ZAKON NA SINAJU

Zašto je davanje zakona na Sinaju bilo tako zastrašujuće? 2. Mojsijeva 19,18,19; 20,18; 5. Mojsijeva 5,22; Jevrejima 12,21.

»Izrailjski narod je bio obuzet užasom. Izgledalo im je kao da njihova uzdrhtala srca više ne mogu da izdrže strašnu silinu Božjih reči. Naime, kada su Božja velika pravila pravednosti bila objavljena pred njima, oni su jasnije nego ikada mogli da shvate užasnu prirodu greha i veličinu svoje krivice u očima svetog Boga. Ustuknuli su od planine puni strepnje i strahopoštovanja.« (Elen G. Vajt, *Patrijarsi i proroci*, str. 309.310 /orig./)

Ima nečeg tako snažnog u navedenom tekstu Duha proroštva. Kada je narodu bio predstavljen Božji zakon, ljudi su shvatili »kao nikada do tada« koliko je greh loš i kolika je njihova krivica u Božjim očima.

I tako, od samog početka izrailjskog zavetnog odnosa sa Bogom, možemo da sagledamo otkrivanje jevanđelja u zakonu. Zakon nikada nije bio zamišljen kao sredstvo spasenja, čak ni na Sinaju; umesto toga, trebalo je da ljudima pokaže njihovu potrebu za spasenjem. Neposredno posle davanja zakona narod je dobio uputstva da sagradi svetilište, koje je otkrivalo plan spasenja. Trebalo je da zakon ukaže ljudima na krst, na njihovu potrebu za pomirenjem i otkupljenjem. Nije nikakvo čudo, prema tome, što su ljudi drhtali pred zakonom, jer im je zakon pokazivao koliko su grešni i pali.

Čitaj tekst u Rimljanima 7,8-13. Kako ovi tekstovi otkrivaju tu ključnu istinu? Šta, prema apostolu Pavlu, zakon čini? Vidi i Psalam 119,6

U izvesnom smislu, Pavle naglašava ono isto što Duh proroštva kaže da se dogodilo na Sinaju. Problem nije u Gospodnjem zakonu; problem je u grešnicima koji su prekršili zakon, a to smo svi mi. Pavle pokazuje kako je zakon nerazdruživo povezan s jevanđeljem, da nam upravo zakon pokazuje koliko smo grešni i pali.

RAZMISLI: Da li i ti drhtiš pred zakonom? Osećaš li da te zakon osuđuje? Kako se osećaš dok čitaš zakon i dok se upoređuješ s njim? Čitaj tekst u 2. Mojsijevoj 20,1-17.

ZAKON PRE SINAJA

Kao što svaki biblijski hrišćanin zna, čim se spomene zakon, Deset zapovedi i Sinaj, odmah se čuje »refren« da je zakon dat prvenstveno Jevrejima na Sinaju, da je on stoga jevrejska i starozavetna ustanova i da je neprimenljiv u naše vreme i u našim okolnostima.

Naravno, ova teologija suočava se s mnogobrojnim problemima, a najveći je pitanje da li je pre Sinaja postojao greh, jer greh je prestupanje zakona (1. Jov. 3,4)? Istina je da Prva knjiga Mojsijeva predstavlja zadivljujući dokaz o postojanju Božjeg zakona i pre Sinaja.

Prvo i drugo poglavlje 1. Moj. opisuju Božje savršeno stvaranje. Treće poglavlje iste knjige beleži pad Adama i Eve. U sledećem poglavlju, u četvrtom, čitamo o prvom ubistvu. Kako je Kajin znao da je kriv za ubistvo svoga brata ako nije bilo zakona koji je govorio da je ubistvo greh?

Davno pre Sinaja, Bog je izričito osudio ubistvo u zavetu koji je sklopio s Nojem posle Potopa (1. Mojsijeva 9,6).

U najstarijoj knjizi Biblije, u Knjizi o Jovu, nalazimo da Bog dva puta hvali Jovovu pravednost. Šta kaže o Jovovom karakteru? (Jov 1,8; 2,3) Očigledno je postojalo merilo dobra i zla. Jov je živio mnogo vremena pre 2. Mojsijeve, a nije spadao ni u zavetni narod.

Čitaj tekstove u Jovu 24,14.15. Kako nam ti tekstovi pomažu da razumemo šta je merilo o dobru i zlu sadržavalo?

Kada je Avram slagao Avimeleha u vezi sa Sarom, Bog ga je ukorio zbog njegove laži. I mada je Avimeleh bio vladar u Geraru i nije pripadao izrailjskom narodu, Bog mu ukazuje na isto merilo bračne vernosti koje je objavio u Dekalogu i zahteva da se Sara vrati Avraamu (1. Moj. 20,9).

Koje svedočanstvo je sam Bog dao Isaku o njegovom ocu? 1. Moj. 26,4.5.

U tekstu u 1. Mojsijevoj 26,5 zadivljuje nas činjenica da se u jevrejskom originalu upotrebljavaju četiri različite reči (»mšmr̄t«, »mzvot«, »hugot« i »torot« /od Torah, »zakon«/) da se opišu pravila kojih se Avram držao. Među tim pravilima svakako se nalazi i Dekalog.

Kada se Jakov, po Božjem nalogu, vraćao u Vetilj da sagradi oltar Gospodu, osetio je potrebu za probuđenjem u svom domaćinstvu. Šta je zahtevao od pripadnika svoga doma da učine? (Vidi 1. Mojsijeva 35,2.3)

Jasno, ideja da pre Sinaja nije postojao nikakav zakon nema smisla u svetlosti svega što Biblija govori o životu pre Sinaja.

SUBOTA PRE SINAJA

Bog nam nije otkrio kako je saopštavao večna pravila svoga zakona pre Sinaja, ali postoje jasni i mnogobrojni dokazi da davanje zakona na Sinaju nije bilo i prvo upoznavanje sveta s njegovim propisima.

Mnogi ljudi, koji moraju da priznaju tu činjenicu, sada tvrde da je samo zapovest o Suboti, ali ne i ostale zapovesti, prvi put objavljena na Sinaju i da je zato isključivo jevrejska i da nije obavezna za današnje hrišćane. Koliko može da opstane to tvrđenje?

Šta tekst u 1. Mojsijevoj 2,1-3 govori o Suboti pre Sinaja?

U 2. Mojsijevoj 5,1-5 Biblija otkriva kako se Mojsije i Aron bore s Faraonom da pusti Izrailja. Posebno je značajan peti stih.

Kako taj tekst ukazuje na Subotu? (2. Mojsijeva 5,5)

Faraonov odgovor: »A vi još hoćete da ostavlja svoje poslove?« svakako da je dovoljno jasan. Jezik originala je još jasniji. Iako postoji nekoliko reči za odmor, glagol kojim se služi Faraon predstavlja izvedenicu od reči šabat. Faraonova rečenica, upućena Mojsiju i Aronu glasi otprilike ovako: »Vi činite da narod »subotuje« od svoga rada!« i predstavlja nagoveštaj, ako ništa drugo, o postojanju subotnog odmora pre Sinaja. Konkretan dokaz o Suboti pre Sinaja pojavljuje se u 2. Mojsijevoj 16, kada je Gospod na čudesan način obezbeđivao manu za Izrailjce u pustinji. Ovo četrdesetogodišnje čudo počelo je pre nego što su sinovi Izrailjevi stigli do Sinaja.

Čitaj tekst u 2. Mojsijevoj 16,4-30, usredsređujući se posebno na stihove od 23 do 30. Kako ti tekstovi dokazuju postojanje sedmoga dana, Subote, pre iskustva na brdu Sinaju?

Obrati pažnju na reči koje je Gospod uputio Mojsiju: »Dokle ćete se protiviti zapovijestima mojim i zakonima mojim?« (2. Moj. 16,28) To je jasan dokaz da su Božji zakoni i zapovesti postojali pre otkrivenja na Sinaju i da se među tim zapovestima i zakonima nalazila i zapovest o Suboti. Prema tome, iako se nešto značajno dogodilo prilikom davanja zakona na Sinaju, sam Dekalog očigledno nije neka nova pojava.

RAZMISLI: Kako izgleda tvoje iskustvo sa Subotom? Da li voliš Subotu ili ti je ona odbojna ili si ravnodušan prema njoj? Šta bi mogao da učiniš da stekneš dublje i bogatije iskustvo s Gospodom preko dara subotnog dana?

ZAKONI I PROROCI

Nema sukoba oko postojanja zakona posle Sinaja. Starozavetni spisi su puni napomena o zakonu. Iako se te napomene često odnose na izrailjsko prestupanje zakona i na kaznu koja iz toga proizlazi, drugi tekstovi otkrivaju veliku ljubav i poštovanje koje su mnogi u Izrailju gajili prema zakonu, koji je obuhvatao ne samo Dekalog već i sva pravila i propise koje je Gospod dao narodu.

Na koje načine sledeći tekstovi uzdižu zakon? Koje ponašanje naglašavaju?

Isaija 48,17.18. _____

Psalam 119,69-72. _____

Psalam 119,97-103. _____

Jeremija 31,33. _____

Suprotno opštem mišljenju, iako je Izrailj (idealno gledano) poštovao zakon, oni koji su shvatali funkciju zakona nikada ga nisu proglašavali sredstvom za spasenje. Jevrejska religija uvek je bila religija blagodati, iako su ljudi odlazili iz jedne krajnosti u drugu: od otvorenog kršenja zakona, kao u razdoblju prvog hrama, pa sve do krajnjeg legalizma, kao što se jasno vidi u vreme Isusa Hrista.

Zašto, onda, takva ljubav prema zakonu? I ponovo, ako reč zakon shvatimo tako da obuhvata ne samo Dekalog već i celi sistem starozavetnog učenja, a posebno pet Mojsijevih knjiga, onda razumete da su ljudi u stvari voleli poruku o spasenju, o blagodati, otkupljenju. Oni su voleli istinu kakva im je bila otkrivena i kako su uspevali da je shvate. Nije to bila ljubav prema pravilima, već ljubav prema nizu smernica i načela koja, ako se poštuju, otvaraju put mnogim blagoslovima i obećanjima, jer je sve što im je Bog davao bilo za njihovo dobro i blagostanje. Zar je danas drugačije?

RAZMISLI: Seti se svega što nam je Gospod dao kao svojoj Crkvi. Na koji način da bolje primenimo u životu prekrasno videlo kojim smo blagosloveni?

ZAKON U NOVOM ZAVETU

Od samog početka, načela Dekaloga bila su data ljudima kao izraz Gospodnje ljubavi prema njima. Zakon je uvek bio zamišljen kao blagoslov. Ako poštuješ zakon, bićeš u velikoj meri zaštićen od pustošenja greha; ako ga ne poštuješ, moraćeš da se suočiš s neizbežnim posledicama prestupa. Da li ti je potrebna teologija da bi saznao kako je bolan greh i kako su razorne njegove posledice? Koliko često možeš da vidiš posledice greha na licima onih koji su osetili njegovo pustošenje?

Iako se delovi Novog zaveta – posebno Pavlovi spisi – bave onima koji su pogrešno shvatili svrhu zakona, Božje zapovesti su u Novom zavetu predstavljene na pozitivan, ohrabrujući način.

Čitaj stihove Jevrejima 8,10 i 10,16 u njihovom kontekstu. Kako je Božji zakon predstavljen u ovim tekstovima? Kao nešto što i dalje obavezuje, ili kao nešto što je ukinuto blagodaću?

Tako često vidimo ljude kako se trude da predstave zakon kao suprotnost Božjoj ljubavi ili Božjoj blagodati. Njihova zamisao je da, ukoliko stvarno volite, zakon može da se poništi. U izvesnom smislu, može se tvrditi da ljubav natkriljuje zakon, tako da onaj koji istinski voli Boga i bližnje pokazuje najviša načela zakona. Međutim, ta činjenica nikako ne može da posluži kao izgovor za negiranje zakona. Sasvim suprotno tome, ljubav je ispunjenje zakona; ljubav je zakon izražen u svom najčistijem obliku.

To je nekako slično delovima automobila. Delovi ne postoje da budu sami sebi svrha; oni su tu da bi automobil mogao da ide s mesta na mesto. To je njihova svrha, oni su tu da bi se auto mogao kretati. Ipak, bez svih delova, auto ne bi funkcionisao. Zakon je sličan tome: on nije sam sebi svrha, već sredstvo da se postigne cilj, a taj cilj je duboko izražavanje ljubavi, ljubavi prema Bogu i ljubavi prema bližnjima.

Pregledaj sledeće tekstove. Kako nam oni pomažu da shvatimo vezu između ljubavi i zakona? Rimljanima 13,8-10; Galatima 5,14; Jakov 2,8; 1. Jovanova 5,2,3.

RAZMISLI: Razmatraj malo više povezanost između Božjeg zakona i ljubavi. Do čega dovodi držanje zakona bez ljubavi? Do čega dovodi ljubav bez držanja zakona? Zapiši misli do kojih si došao i iznesi ih u razredu.

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Deset svetih pravila koja je Hristos izgovorio na Sinajskoj gori bila su otkrivenje Božjeg karaktera i objavila su svetu da On ima vlast nad celim ljudskim rodом. Taj Zakon od deset pravila najveće ljubavi koja se mogla objaviti čoveku, predstavlja glas Boga nebeskog koji govori duši, dajući joj svoja obećanja. U njemu je samo: »Čini i bićeš živ!« ... Gospod je dao svoje svete zapovesti kao zaštitni zid oko svojih stvorenih bića.« (E. G. White, Sons and Daughters of God, str. 51)

»U delu otkupljenja nema prinude. Ne primenjuje se nikakva spolašnja sila. Pod uticajem Božjeg Duha, čovek je slobodan da izabere kome želi da služi. U promeni koja nastaje kada se duša potčini Hristu nalazi se najuzvišeniji smisao slobode. Isterivanje greha je delo same duše. Istina, mi nemamo sile da se sami oslobodimo Sotonine vlasti, ali kada želimo da se oslobodimo greha, i u svojoj velikoj potrebi zavapimo za silom koja je izvan i iznad nas, snage duše povezuju se s božanskom silom Svetoga Duha pa se sada pokoravaju nalogima volje u ispunjavanju Božje volje.

Jedini uslov koji omogućava čovekovu slobodu postoji u jedinstvu sa Hristom. 'Istina će vas izbaviti', a Hristos je istina. Greh može da pobeđi jedino ako oslabi um i uništi slobodu duše. Potčinjavanje Bogu znači obnovu čovekove ličnosti - prave slave i čovekovog dostojanstva. Božanski zakon kome se pokoravamo jeste 'zakon slobode' (Jakov 2,12).« (Elen G. Vajt, *Patrijarsi i proroci*, str. 466 /orig./)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

1. Razgovarajte o svom odgovoru na pitanje o odnosu između zakona i ljubavi. Na šta liči držanje zakona bez ljubavi? Kako se ono često pokazuje? U isto vreme, čemu je slična ljubav bez držanja zakona? Koja je to vrsta ljubavi, ako se uopšte može nazvati ljubavlju? Zašto zakon i ljubav moraju biti povezani?
2. Na koje načine zakon otkriva karakter Zakonodavca? Kako nam Božji zakon pokazuje kakav je Bog?
3. Šta Duh proroštva želi da kaže kada o zakonu govori kao o »zakonu slobode«? Kako bi se držanje zakona moglo izjednačiti sa »slobodom«?
4. Koje primere možemo pronaći u svetu, svuda oko nas, u pogledu toga šta se događa kada ljudi krše Božji zakon? Koliko je snažno svedočanstvo tih primera vrednosti i trajne važnosti toga zakona?

Sažetak: Božji zakon je izraz Njegove ljubavi, i kada mi volimo onako kao što Bog voli nas, onda stvarno prikazujemo zakon u svoj njegovoj lepoti i snazi.

GOSPODAR SUBOTE

Tekstovi za proučavanje: 1. Mojsijeva 2,1-3; 2. Mojsijeva 20,8-12; 5. Mojsijeva 5,12-15; Matej 12,1-13; Jovan 9; Jovan 19,30.

Tekst za pamćenje: »I govoraše im: subota je načinjena čovjeka radi, a nije čovjek subote radi. Dakle je gospodar sin čovječji i od subote« (Marko 2,27.28).

Gljučna misao: Sedmi dan, Subota, na svaki način nam ukazuje na Isusa, našeg Stvoritelja i Otkupitelja.

»U početku bješe riječ, i riječ bješe u Boga, i Bog bješe riječ. Ona bješe u početku u Boga. Sve je kroz nju postalo i bez nje ništa nije postalo što je postalo. U njoj bješe život, i život bješe vidjelo ljudima. I vidjelo se svijetli u tami i tama ga ne obuze. Posla Bog čovjeka po imenu Jovana. Ovaj dođe za svjedočanstvo da svjedoči za vidjelo da svi vjeruju kroza nj. On ne bješe vidjelo, nego da svjedoči za vidjelo. Bješe vidjelo istinito koje obasjava svakoga čovjeka koji dolazi na svijet. Na svijetu bješe, i svijet kroza nj posta, i svijet ga ne pozna. K svojim dođe, i svoji ga ne primiše. A koji ga primiše dade im vlast da budu sinovi Božji, koji vjeruju u ime njegovo, koji se ne rodiše od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževljeve, nego od Boga.« (Jovan 1,1-13)

Naravno, ovi tekstovi ukazuju na Isusa, na Isusa kao na Onog koji je sve stvorio i na Isusa kao na Onog koji daje spasenje onima koji »vjeruju u ime njegovo«. To znači, u Isusa kao u Stvoritelja i u Isusa kao u Otkupitelja. I, kao što Biblija pokazuje, oba ta ključna aspekta onoga što je Isus učinio nalaze se u zapovesti o Suboti.

Jedna od najdublje ukorenjenih istina u Bibliji je istina da je nekada davno, u Edemu, u savršenom svetu koji je stvorio savršeni Bog, sedmi dan bio odvojen od ostatka sedmice i proglašen svetim. I upravo u toj dalekoj prošlosti nalazi se početak Subote. Iz perspektive ovog sveta, ne možete dublje otići u prošlost. Prema tome, kad je reč o Suboti, imamo posla s jednom od najtemeljnijih i najznačajnijih od svih biblijskih istina.

Koja su četiri Božja postupka pri stvaranju Subote zabeležena u 1. Mojsijevoj 2,1-3?

Bog je stvorio jedan dan, odmorio se u taj dan, blagoslovio je taj sedmi dan i posvetio ga. To znači da ga je proglasio svetim i odvojio za svetu upotrebu. Kako je zadivljujuće da se sam Bog »odmorio« sedmoga dana. Šta god da to znači, pokazuje kako ozbiljno taj dan treba uzimati, zato što se i sam Bog odmorio toga dana!

Tekst u 1. Moj. 2,3 kaže da je Stvoritelj »blagoslovio« sedmi dan, isto onako kao što je blagoslovio životinje i čoveka dan pre toga (1. Moj. 1,22.28). Bog spominje ovo blagosiljanje Subote u četvrtoj zapovesti Dekaloga, zauvek povezujući Subotu iz stvaranja sa sedmičnom Subotom.

Uzmi u obzir koliko puta se izraz »sedmi dan« ponavlja u 1. Mojsijevoj 2,1-3. Koje moguće značenje ima to ponavljanje?

Tri puta se spominje taj posebni dan. Time se naglašava izuzetna priroda sedmoga dana, Subote, i ona se jasno izdvaja od ostatka sedmice. To treba da nas uvek podseća da Gospod nije učinio da prvi dan bude poseban, ili bilo koji drugi dan. Poseban blagoslov pripada sedmom danu i nijednom drugom. Stvaranjem sedmoga dana, Subote, Gospod je završio svoju sedmicu stvaranja. Uzeo je sedam dana vremena i obrazovao sedmicu. Ovaj sedmični ciklus se poštuje u celoj Bibliji i istoriji. I tako je Bog pokazao svoju mnogostruku silu ne samo nad prostorom i onim što se nalazi u prostoru, već i nad vremenom. Vreme neumoljivo prolazi, potpuno je nedostupno našim mahinacijama. Kako je, onda, važno da naučimo da se oslanjamo na Gospoda tokom kratkog vremenskog perioda koliko traje naš boravak na Zemlji.

RAZMISLI o proticanju vremena, kako nas ono nosi iz trenutka u trenutak, iz dana u dan, iz godine u godinu. Iako nemamo vlasti nad samim vremenom, u izvesnoj meri možemo kontrolisati šta činimo s njim. Koliko dobro upotrebljavamo svoje vreme? Čime je ispunjeno vaše vreme? Kako biste mogli da bolje iskoristite svoje vreme, to kratko vreme koje imamo ovde?

SUBOTA U KNJIZI IZLASKA

Čitaj tekst u 2. Mojsijevoj 20,8-11. Šta Gospod traži od nas da činimo i koje razloge navodi za to?

Celokupno porodično domaćinstvo - uključujući i sluge oba pola, radnu snagu zajedno s gospodarem - treba da se odmara. Subota ukida sve nejednakosti u društvenoj strukturi. Pred Bogom, sva ljudska bića su jednaka, a Subota je jedinstven način za otkrivanje te ključne istine, posebno u svetu podeljenom po klasnoj strukturi, koja neke grupe stavlja »iznad« ili »ispod« drugih.

Ova zapovest je ujedno i pažljivo oblikovana literarna celina:

A. Uvod: »Sećaj se dana od odmora da ga svetkuješ!«

B. Zapovest: »Šest dana radi i svršuj sve poslove svoje!«

C. Motivacija: »A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvojemu.«

B1. Zapovest: »Tada nemoj raditi nijednoga posla: ni ti, ni sin tvoj, ni kći tvoja, ni sluga tvoj, ni sluškinja tvoja, ni živinče tvoje, ni stranac koji je među vratima tvojim.«

C1. Motivacija: »Jer je za šest dana stvorio Gospod nebo i zemlju, i more i što je god u njima, a u sedmi dan počinu....«

D. Zaključak: »Zato je blagoslovio Gospod dan od odmora i posvetio ga!«

(A) sadrži, kao uvodna izjava, bitno načelo zapovesti o Suboti kao celini.

(B) prenosi zapovest da treba da se radi u toku šest dana.

(B1) objavljuje odgovarajuću zapovest o uzdržavanju od svakog rada u subotni dan, zajedno sa obavezom svih članova domaćinstva da poštuju tu zabranu. Čak su i domaće životinje, kao i gosti koji privremeno borave u domu obuhvaćeni zabranom.

(C) i (C1) daju motivaciju za ovu zabranu.

(C) priznaje vremenski faktor u redosledu dana – šest dana i sedmi dan – i naglašava da je »sedmi dan odmor Gospodu Bogu tvojemu«.

(C1) sadrži formalnu motivaciju sa uvodnom rečju »jer« ili »zato«. On pruža rasčlanjenu motivaciju, jer govori o Gospodnjih šest dana rada i o Njegovom počivanju u sedmi dan, povezujući sve to s prvom Subotom u sedmici stvaranja.

(D) je nezavisna rečenica, koja počinje rečju »zato« i onda iznosi zaključak. Poslednje reči zapovesti »i posvetio je« odgovaraju opomeni u uvodnom načelu (A) »da je svetkuješ«. Obe rečenice su povezane sa svetošću koju je Bog darovao Suboti u 1. Mojsijevoj 2,3.

SUBOTA U PETOJ MOJSIJEVOJ

Iako smo kao hrišćani upoznati sa zapovešću o Suboti, onako kako je izražena u Drugoj Mojsijevoj, Gospod je ponavlja zajedno sa svim drugim zapovestima u Petoj Mojsijevoj. Iznenađuje da zapovest, iako je iskazana vrlo sličnim jezikom, ipak nije izražena potpuno istim rečima. Štaviše, zapovesti u Petoj Mojsijevoj pripisuje se sasvim druga motivacija nego u Drugoj Mojsijevoj.

Čitaj tekst u Petoj Mojsijevoj 5,12-15. Uporedi ga s tekstom u Drugoj Mojsijevoj 20,8-11. Koje sličnosti postoje između ova dva teksta, ali i razlike i zašto bi te razlike bile važne?

Iako je veći deo teksta isti, postoje i novi elementi i naglasci. Iako oba teksta zapovesti govore o slugama koji treba da se odmaraju u subotni dan, Peta Mojsijeva posebno naglašava taj deo. Peta Mojsijeva kaže da Subotu treba svetkovati »da bi se odmorio sluga tvoj i sluškinja tvoja« (5. Mojsijeva 5,14). Ovde vidimo i ono o čemu smo već govorili: kako Subota zbližava gospodara i slugu i kako ih stavlja u isti položaj pred Bogom - i jedni i drugi treba da se odmaraju istoga dana. Subota, na čisto praktičnom nivou, nudi slugama neku zaštitu od gospodara koji bi želeli da oni rade bez prestanka - zaštitu ugrađenu u zapovest koja vodi svoje poreklo u samom stvaranju.

Naravno, ovo pokreće i jedno vrlo zanimljivo pitanje. Kada je Subota bila prvi put proglašena, trebalo je da bude uspomena na stvaranje u jednom bezgrešnom svetu. Ona tada nije imala nikakve veze sa slugama i sluškinjama, a svakako ništa s robovanjem u Egiptu, koje je bilo simbol robovanja grehu, i oslobođenjem iz tog ropstva. Ovaj novi element, dodat je zapovesti posle pada u greh; prvobitna zamisao je promenjena da bi se dodalo nešto čega prvobitno nije bilo.

Prema tome, onako kako je prvobitno bila proglašena, Subota je bila simbol Stvaranja; posle greha, postala je simbol i stvaranja i otkupljenja, koje je i samo simbol ponovnog stvaranja (2. Kor. 5,17; Gal. 6,15; Otk. 21,1). Stvaranje i otkupljenje su u Bibliji usko povezani; samo Bog Stvoritelj može da bude Bog Otkupitelj, a obe uloge se povezuju u Isusu (Jovan 1,1-14). Obe verzije zapovesti pokazuju da je sedmi dan, Subota, simbol dela Isusa, našeg Stvoritelja i Otkupitelja.

RAZMISLI o ropstvu iz koga je Hristos obećao da će nas osloboditi. Koje obećanje o slobodi imaš u Isusu? Kako da naučiš da tražiš njegovo ispunjenje i da pružiš priliku Gospodu da ga učini stvarnošću tvoga života?

ISUS I NJEGOVA SUBOTA – PRVI DEO

Knjige su se pisale, a i sada se pišu s jedinim ciljem da pokažu da je Isus, dok je bio u telu, odvrtao ljude od sedmog dana, Subote, i da ih je upućivao ili na svetkovanje nedelje ili, što je danas uobičajeno, prema zamisli da je sedmi dan zamenjen mnogo uopštenijim »odmorom« u Hristu.

Nijedno od toga nije utemeljeno na izveštajima Jevanđelja o Isusu ili o Suboti. Osim očiglednog razloga za pisanje takvih knjiga (potreba da se opravda odbacivanje sedmoga dana, Subote, u najvećem delu hrišćanskog sveta u proteklim stolicima), navode se i Hristova dela izlečenja Subotom kao posmrtno zvono toj zapovesti.

Šta da kažemo o tim dokazima? Pažljivo ispitivanje svega što je Isus činio Subotom pokazuje nešto sasvim suprotno onome što ti teolozi pokušavaju da izvuku iz tih događaja.

Čitaj pažljivo tekst u Mateju 12,1-13, usredsređujući se posebno na izlečenja Subotom. Dok čitaš, postavi sebi pitanje: U kakvom se kontekstu događaju ta izlečenja i zašto ih je Isus činio baš toga dana, i kakvu je nameru pri tom imao?

Možda je ključni tekst, onaj koji sve objašnjava, upravo tekst u Mateju 12,7. On ukazuje o čemu se u stvari radi: radi se o narodu, o milosti i dobroti i ljubavi prema bližnjima. Ako se pravilno svetkuje, Subota nam pruža više mogućnosti da pokažemo ljubaznost i milost prema potrebnima, nego ostali dani u sedmici, kada smo prisiljeni da radimo kako bismo stekli sredstva za život. Problem se ogledao u tome što je subotni dan bio opterećen nizom ljudskih pravila koja su uskoro postala sama sebi svrha, umesto da budu sredstvo da se postigne cilj - a taj cilj je da volimo Boga i svoje bližnje. Ljubav je, kaže Biblija, ispunjenje zakona; i sve što okreće zakon odbacivanju ljubavi i delovanju suprotnom ljubavi, mora se odbaciti. Subota je u to vreme postala zapovest bez ljubavi, bila je prožeta legalizmom. Isus se upravo protiv toga borio svojim izlečenjima u Subotu.

Otvrdnulost religijskog društva toga vremena mogla se videti prilikom izlečenja čoveka slepog od rođenja (Jovan 9). Pažljivo pročitaj šesnaesti stih. Razgovarajte o zakonu bez ljubavi!

I na kraju, da se Isus poslužio svojim izlečenjima u Subotu da odvrati ljude od svetkovanja sedmog dana, bilo bi to nešto najčudnije što bi se moglo zamisliti, zar ne?

RAZMISLI: Postoje li i neki drugi načini da neko pokaže zakon bez ljubavi? Koji su to načini? Da nisi i ti natovario sebi krivicu čineći to ili nešto slično?

ISUS I NJEGOVA SUBOTA – DRUGI DEO

»Svrši se!« (Jovan 19,30)

Isus je svojim čudima u Subotu pokazivao šta je Subota u stvari. To je dan za izlečenje i obnovljenje. Isus je nameravao da Subota podseća na Božju stvaralačku silu. Prema tome, Subota je dan kada On oslobađa zarobljenike (Luka 4,31-37), čini da hromi hodaju (Luka 13,10-17; Jovan 5,1-9), vraća vid slepima (Jovan 9).

Za Isusa, u svetkovanju Subote više se radi o ljudima, nego o pravilima, pa je, možda, delimično i zato izrekao svoju poznatu misao da je Subota načinjena čoveka radi, a ne čovek Subote radi. U isto vreme, kao što smo već videli, ako se pravilno drže, pravila štite ljude.

Isus nije samo naglašavao vrednost i važnost odmaranja Subotom dok je bio živ, već i prilikom svoje smrti. Čitaj tekstove u Matej 27,57 – 28,1; Marko 15,42 – 16,1; Luka 23,52 – 24,1; Jovan 19,31 – 20,1. Koju činjenicu posebno naglašavaju sva četiri pisca Jevandelja? I što je još važnije, šta nam to govori o Suboti, posebno u kontekstu rasprave da li je Subota i sada obavezan deo Božjeg zakona i Dekaloga ili nije?

Pošto je povikao: »Svrši se!« (Jovan 19,30), što znači, pošto je Njegovo delo otkupljenja (koje prethodi Njegovoj službi posredovanja u nebeskom Svetilištu) bilo dovršeno, šta je Isus učinio?

On se odmorio u subotni dan. Ne zvuči li vam poznato? Gde smo već slušali o tome? Naravno, u 1. Mojsijevoj 2,1-3. Pošto je dovršio svoje delo stvaranja, Bog je počinio u sedmi dan. A sada, posle dela otkupljenja, On čini to isto!

Osim toga, u svetlosti celokupnog nastojanja da se u Isusovom delovanju pronađe namera da ljudski rod odvraća od sedmog dana, Subote, Njegovo počivanje u grobu u subotni dan bi, zaista, predstavljalo čudan način da se podrži to gledište, zar ne? Štaviše, upravo zato što je svojom smrću zapečatio novi zavet koji, prema tom gledištu, navodno zamenjuje zapovest o Suboti, zaista je teško razumeti logiku onih koji veruju da je Subota ukinuta posle krsta. Da je bila ukinuta, zašto bi počivanje u Subotu bilo prvo što je Isus učinio posle krsta?

Tako nam je Isus, i svojim životom i svojom smrću, ukazao na trajnu vrednost i značaj zapovesti o Suboti.

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Trebalo li Bog da zabrani Suncu da obavlja svoju dužnost u Subotu, da uskrati svoje tople zrake da zagrevaju Zemlju i hrane bilje koje raste? Da li sistem svetova treba da miruje u toku tog svetog dana? Treba li On da naredi potocima da se uzdrže od zalivanja polja i šuma i da naloži morskim talasima da odustanu od svojih neprekidnih plima i oseka? Moraju li pšenica i kukuruz prestati da rastu, a zarudeo grozd da odgodi rumenilo svoje zrelosti? Mora li drveće i cveće prestati da pupi i cveta u Subotu?

U tom slučaju ljudi ne bi dobili plodove zemlje i blagoslove koji život čine poželjnim. Priroda mora da nastavi svoj nepromenljivi tok. Bog ne može ni za trenutak da zadrži svoju ruku, inače bi čovek klonuo i umro. Toga dana i čovek mora da obavi posao. Životnim potrebama mora se udovoljiti, bolesni se moraju negovati, oskudica siromašnih mora se ublažiti. Neće biti bez krivice onaj koji u Subotu zanemari da pomogne ljudima u nevolji. Božji sveti odmor načinjen je za čoveka i dela milosrđa u savršenom su skladu s njegovim ciljem. Bog ne želi da Njegova stvorenja ijedan trenutak podnose bol koji se može otkloniti u Subotu ili u bilo koji drugi dan.« (Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 206.207 / orig./)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

- 1. Danas nam je lako, gledajući unazad, da osudimo tvrdo i hladno srce tih verskih starešina koji su napadali Isusa zato što je lećio Subotom. I, svakako, oni će izaći na sud zbog svojih dela. U isto vreme, pokušaj da sebe staviš u njihov položaj. Njihova ljudska pravila su bila u opticaju tako dugo da su te starešine pomislili da ona predstavljaju srž svetkovanja Subote. Oni su iskreno verovali da Isus krši zapovest o Suboti. Kako bismo se mi osećali kada bi se danas neko pojavio i, smatrajući da ima neku veću svetlost i bolju istinu, počeo da krši naša ustaljena pravila o poštovanju četvrte zapovesti? Kako bismo reagovali? Koju važnu pouku možemo naučiti iz ovog proučavanja o tome kako da odvojimo istinu od obične tradicije? Zašto to nije uvek lako?**
- 2. Razgovarajte u razredu više o ovoj ideji da je Bog počinuo posle svoga dela stvaranja i svoga dela otkupljenja. Kako da bolje razumemo značenje ove zadivljujuće činjenice?**
- 3. Pokušajte da zamislite sebe u položaju nekoga ko veruje da su Isusova čuda u Subotu bila znak da je Isus ukinuo Subotu. Uporedite ono što je Isus stvarno učinio i rekao sa onim što biste mislili da je trebalo da učini kada bi zahtevao promenu četvrte zapovesti. Šta bi trebalo drugačije da učini i kaže?**

Sažetak: Biblija prikazuje Gospoda Isusa kao Gospodara sedmog dana, Subote, koja je osnovni znak Njegovog delovanja kao Stvoritelja i Otkupitelja.

STARANJE O SVEMU STVORENOM

Tekstovi za proučavanje: Rimljanima 1,25; 2. Petrova 3,10-14; 1. Mojsijeva 2,15; Nemija 13,16-19; Jevrejima 1,3; Psalam 100; 1. Mojsijeva 1,26-28.

Tekst za pamćenje: »I uzevši Gospod Bog čovjeka namjesti ga u vrtu Edemskom, da ga radi i da ga čuva« (1. Moj. 2,15).

Ključna misao: Kako hrišćani treba da se odnose prema svojoj životnoj sredini?

Šta bi trebalo da mi, kao hrišćani i čekaoci Drugog Hristovog dolaska, mislimo o svojoj životnoj sredini, posebno što znamo da je ova Zemlja iskvarena, da će se situacija u tom smislu stalno pogoršavati, i da će jednoga dana biti uništena, spaljena u velikom ognjenom moru: »Ali će doći dan Gospodnji kao lupež noću... stihije će se od vatre raspasti, a zemlja i djela što su na njoj izgorjeće« (2. Petrova 3,10). Dodajmo tome biblijsku napomenu o ljudima, »koji će biti gospodari od riba morskih i od ptica nebeskih i od stoke i od cijele zemlje i od svijeh životinja što se miču po zemlji« (1. Mojsijeva 1,26) i neće nam biti čudno što, ponekad, ne znamo kako da se odnosimo prema problemima čovekove životne sredine.

Istovremeno, kao pristavi svih Božjih dobara, zar nemamo obavezu da se staramo o Zemlji? Uostalom, zar nije Bog stvorio sve i proglasio za veoma dobro? Kao zajednica sa određenom božanskom porukom o Bogu kao Stvoritelju (Otkrivenje 14,6.7), imamo dužnost da kažemo nešto o tome kako valja postupati prema delima Božjeg stvaranja.

U toku ove sedmice mi ćemo istraživati šta Biblija kaže o nekim od tih problema.

POKRET ZA OSLOBOĐENJE JASTOGA

Pre mnogo godina neki borac za zaštitu životne sredine ušao je u restoran. I tu pred njim, u velikom staklenom rezervoaru, plivalo je nekoliko velikih majnskih jastoga koji sigurno neće preživeti noć. Gost bi izabrao jednog od njih kojeg je želeo da pojede i ne bi dugo potrajalo jastog bi sedeo na nečijem tanjiru, pored, verovatno, krompira prelevenog topljenim sirom. Krećući se neprimetno, borac za zaštitu čovekove životne sredine, držeći vreću u rukama, približio se rezervoaru, stavio jastoga u vreću i pobegao. Premestio je jastoga u posudu sa vodom u svojim kolima, i odvezao se do obale. Tu ga je helikopter podigao iznad vode i on je vratio jastoga u njegovu prirodnu životnu sredinu. Oslobođilac jastoga je ponovo izveo svoj smeli potez!

Ovaj čovek nije bio usamljen u svojim uverenjima. On ima mnogo sledbenika. Treba da otvorite veb stranicu na internetu koja se bavi oslobađanjem jastoga, spasavanjem pripadnika te vrste od ljudi koji hoće da ih pojedu. Imaju čak i odeljak koji govori o tome kako da izbavite jastoga kada ga jednom oslobodite iz restorana.

Drugi put, neka američka glumica posvetila je celu jednu epizodu svoje serije spasavanju jastoga iz restorana i njihovom puštanju u okean.

Starati se o čovekovoј životnoj sredini je jedno, ali krasti jastoge iz restorana i vraćati ih uz pomoć helikoptera u okean je stvarno nešto sasvim drugo, zar ne?

Sve nas to navodi na pitanje: Kako hrišćani, u prvom redu mi, treba da se odnose prema čovekovoј životnoj sredini? Zašto da se uopšte staramo o svojoj životnoj sredini? Uostalom, zar Hristos neće skoro doći? Zar nije cela naša poruka usredsređena na misao da će ovaj svet doći kraju, da je ova Zemlja iskvarena i da neće potrajati? Uzimajući sve to u obzir, koliko zaista treba da budemo zabrinuti zbog Zemlje i njene budućnosti?

Šta Biblija zaista kaže o konačnoј sudbini Zemlje? Kako to učenje treba da utiče na način na koji gledamo na svoju životnu sredinu? Treba li uopšte da utiče? 2. Pet. 3,10-14; Is. 51,6; 65,17; Otk. 21,1.

Biblija je i više nego jasna: ovaj svet, ova Zemlja, neće potrajati. Ona je određena da bude uništena, ali Bog koji ju je stvorio, obećava da će je ponovo stvoriti, da će načiniti »novo nebo i novu zemlju«. Iako nam to ne sme poslužiti kao izgovor da zloupotrebavamo ili eksploatišemo svoju okolinu, mora nas istovremeno sačuvati od toga da ovu Zemlju i životnu sredinu, kao što su mnogi učinili, pretvorimo u svog boga i da mu se klanjamo. Mada možemo da se nasmejemo onima koji odlaze u krajnost, moramo biti pažljivi da i sami ne odemo u krajnost, samo na suprotnoj strani.

RAZMISLI: Koju važnu poruku nam upućuje tekst u Rim. 1,25 o tome kako treba da se staramo o Božjim delima stvaranja?

STARANJE O ČOVEKOVOJ ŽIVOTNOJ SREDINI

Kako, dakle, mi kao hrišćani gledamo na problem čuvanja čovekove životne sredine? Kako da se uključimo u taj pokret a da ipak sačuvamo pravu ravnotežu? Sledi jedna službena izjava starešinstva naše Crkve iz 1995. godine: »Mi verujemo da je ljudski rod stvoren po Božjem obličju i da zato ljudi u Božje ime treba kao Božji pristavi da upravljaju svojom prirodnom sredinom na veran i plodonosan način.

Na nesreću, kvarenje i iskorišćavanje su postali deo vladanja ljudskim područjem upravljanja. Ljudi i žene su sve više uključeni u megalomansko uništavanje zemaljskih zaliha, koje dovodi do sve širih patnji, do haosa u prirodnoj sredini i do opasnosti od klimatskih promena. Iako naučna istraživanja treba da se nastave, na temelju prikupljenih dokaza jasno je da sve veća emisija razornih gasova, uništavanje zaštitnog ozonskog omotača, masivno sečenje američkih šuma i takozvani efekat staklene bašte predstavljaju pretnju zemaljskom ekološkom sistemu.

Ovi problemi se najvećim delom mogu pripisati ljudskoj sebičnosti i egoističkoj trci za sticanjem sve većeg profita sve većom proizvodnjom, neograničenim trošenjem i iscrpljivanjem nenadoknadivih izvora. Ekološka kriza je utemeljena u čovekovo pohlepi i odbijanju da vodi dobru i vernu pristavsku brigu u okviru granica božanskog stvaranja.

Mi kao hrišćani zastupamo jednostavan, zdrav način života, u kome ljudi ne stupaju na »vrtešku« neograničene potrošnje, sticanja dobara i proizvodnje otpada. Mi pozivamo na poštovanje stvorenih dela, ograničavanje upotrebe zemaljskih izvora, ponovnu procenu svačijih potreba i uzdizanje dostojanstva stvorenog života.« (Izdato na zasedanju Generalne konferencije u Utrehtu, Holandija, 1995. godine)

Pročitaj i prouči navedene tekstove. Kako nam oni mogu pomoći da shvatimo stvarnu zabrinutost koja se krije iza ove službene izjave naše Crkve? 1. Moj. 1,1.26; 9,7; Ps. 24,1; Ps. 100; Jak. 5,1.2.4.5; Jev. 1,3.

Sem toga, kao hrišćani koji veruju da su ovaj svet i život na njemu i izvori dobara koji nam stoje na raspolaganju dar od Boga, moramo stati u prve redove onih koji se trude da sve to sačuvaju. Onoga koji veruje da je Zemlja nastala slučajno, da je proizvod hladnih, nemarnih sila, skoro da možemo razumeti ako pokušava da je iskoristi za sopstvene ciljeve. Ali, ako ovaj svet shvatamo kao nešto što je Bog stvorio, što On i održava, teško da bi se moglo opravdati ako se vladamo drukčije nego kao odgovorni pristavi poverenih dobara.

RAZMISLI: Na koji način tvoja sebičnost utiče na način na koji postupáš prema svojoj prirodnoj okolini? Šta je pogrešno u stavu koji govori: »Pa, ja sam samo pojedinac, zašto bi onda bilo važno kako se ponašam?«

STARANJE O SVEMU STVORENOM

Problem čovekove prirodne sredine i staranja o toj sredini ne postavlja se otvoreno i posebno u Bibliji. Naravno, postoji mnoštvo posebnih pitanja kojima se Biblija ne bavi. Ono što Biblija zaista čini, i to stalno iznova, jeste da nam daje načela koja treba da se primenjuju na svim područjima života, a jedno od tih područja je i čovekova prirodna sredina.

Razmisli o tekstu u Mateju 22,37-40. Na koji način načela objavljena u tim tekstovima utiču na naše ponašanje prema problemima čovekove prirodne sredine, posebno kada zloupotrebljavanje okoline može da ima veoma razorne posledice?

Već na prvim stranicama Biblije nama su ponuđeni neki nagoveštaji čovekove dužnosti da bude pristav svega što je Bog stavio na raspolaganje Adamu na Zemlji. Iako je kontekst vrlo specifičan, teško se može osporiti da je načelo obavezno.

Tekst u 1. Moj. 2,15 kaže: »I uzevši Gospod Bog čovjeka namjesti ga u vrtu Edemskom da ga radi i da ga čuva.« Na koji način ove reči otkrivaju kako se čovečanstvo prvobitno odnosilo prema Zemlji?

Treba da primetite da je ovde reč o recipročnom odnosu. Bog je stvorio ovu prekrasnu prirodnu sredinu za čoveka; ona mu je bila poklonjena, data kao dar. I kako je trebalo da se Adam ponaša prema njoj? Trebalo je da je obrađuje i da je čuva! Reč prevedena kao »čuva« dolazi od jevrejske reči *smr* koja znači »paziti na« ili »štiti«. I tako, odmah od samog početka, u bezgrešnom svetu, Adam je bio pozvan da deluje kao pristav okoline u koju je bio stavljen. Bog mu nije rekao da je iskorišćava, da je upotrebljava za zadovoljavanje svojih sebičnih prohteva, da izvlači iz zemlje sve što može da se izvuče. Umesto toga, njemu je bilo rečeno da obrađuje zemlju i da je štiti.

Imamo li ikakvog razloga da mislimo da se ovo načelo promenilo? U stvari, ako je to ono što je Adam bio pozvan da čini u bezgrešnom svetu, koliko je to još mnogo važnije u svetu koji je oštećen grehom?

RAZMISLI: Koliko si svestan svoje odgovornosti prema prirodnoj sredini? Koliko se stvarno staraš o njoj? Koliko ti je važno ili nevažno kako ona izgleda i šta se s njom dešava? Iznese svoj odgovor u razredu.

SUBOTA I NAŠA PRIRODNA SREDINA

»Grob i propast nigda se ne mogu zasititi; tako oči čovječje nigda nijesu site« (Priče 27,20). Na koji način istinitost ovih reči neposredno utiče na celo pitanje staranja o svemu stvorenom i opasnosti od eksploataisanja naše prirodne sredine?

Kao što izjava o stvaranju kaže, deo problema koji danas imamo s našom prirodnom sredinom povezan je s »ljudskom sebičnošću i egoističnom trkom za sticanjem sve većeg profita sve većom proizvodnjom, neograničenom potrošnjom i iscrpljivanjem nenadoknadivih izvora«. Drugim rečima, ljudi jednostavno žele sve više i više, i jedino mesto na kome to mogu da dobiju, u konačnom smislu, jeste naša Zemlja. Upotreba prirodnih izvora, naravno, nije problem; umesto toga, problem je u tome što čovek, koliko god da dobije, nikada ne dobija dovoljno. Kada ste poslednji put čuli nekoga koji bi, bez obzira koliko je bogat, rekao da ima dovoljno novca?

Usred svega toga, Bog je ljudskom rodu dao dar sedmog dana, Subote, kao dana odmora.

Razmotrite ove tekstove o danu odmora. Iako smo skloni da o njima razmišljamo u drugom kontekstu, pokušajte da o njima mislite u kontekstu kako svetkovanje Subote, koje od nas traži da se odmaramo od svakog posla, da se odmorimo od sticanja novca i obavljanja poslova, može veoma pozitivno uticati na našu prirodnu sredinu.

2. Mojsijeva 20,8-11. _____

Nemija 13,16-19. _____

Svakako, Subota je praznik sećanja da je Gospod stvorio svet (što bi trebalo da nas navede da razmišljamo o tome kako treba da postupamo prema njemu), ali je i vreme kada treba da se odmorimo od napora da stičemo novac. Svetkujući Subotu, namerno odvajajući jednu sedminu svoga života svake sedmice bez izuzetka, prekidajući svoju trku za bogatstvom i novcem i dobrima, imamo ne samo snažan sedmični podsetnik da život nije samo trka za novcem, već i potreba da se često uzdržavamo od poduhvata koji, kada se u njima pretera, nanose štetu Zemlji.

RAZMISLI: Kako je svetkovanje Subote bilo sredstvo da ti pomogne da suzbiješ svoje lakomstvo i želju za stalnim sticanjem? Koliko puta te je privlačnost novca mamila da prekršiš Subotu?

»Potom reče Bog: da načinimo čovjeka po svojemu obličju, kao što smo mi, koji će biti gospodar od riba morskih i od ptica nebeskih i od stoke i od cijele zemlje i od svih životinja što se miču po zemlji I blagoslovi ih Bog i reče im Bog: rađajte se i množite se, i napunite zemlju i vladajte njom, i budite gospodari od riba morskih i od ptica nebeskih i od svega zverinja što se miče po zemlji« (1. Moj. 1,26.28).

U gornja dva stiha imamo neke od biblijskih najranijih navoda o tome kako ljudski rod treba da se odnosi prema stvorenom svetu. Čitajte ih pažljivo i uz molitvu, razmišljajući o njima u kontekstu staranja o svemu stvorenom i ljudske životne sredine, a onda odgovorite na sledeća pitanja:

1. Koliko je trebalo da bude potpuna čovekova uprava nad Zemljom?

2. Šta je to značilo da čovek treba da pokori Zemlju i da vlada njome i svim što je na njoj? Šta mu u tim tekstovima daje pravo da zloupotrebljava ili zagađuje dela stvaranja?

3. Tekst u 1. Mojsijevoj 1,28 kaže da ljudi treba da napune Zemlju. To je i doslovno značenje originalnog jevrejskog teksta. Kako treba razumeti ovu naredbu u vezi s problemom očuvanja čovekove životne sredine?

Nema sumnje, trebalo je da ljudski rod vlada Zemljom, u najmanju ruku pod upravom i usmeravanjem samoga Gospoda. Činjenica da su ovi tekstovi objavljeni u vreme pre pada u greh, u svetu bez greha i smrti i stradanja, treba da znači da bez obzira na vrstu vladavine nad svetom, čovek nije smeo da nasilno iscrpljuje i koristi zemaljske izvore. Sigurno da nije dobio pravo da uništava nijedno povereno dobro.

Naravno, mnogo toga se promenilo od tada: pad u greh, Potop, prokletstvo (1. Mojsijeva 3,17-19), opšte nazadovanje koje je greh prozrokovao. Ipak, teško bi se u ovim tekstovima moglo pronaći bilo kakvo opravdanje za uništavanje i pustošenje cele planete. Umesto toga, trebalo bi da u tim tekstovima sagledamo čovekovu odgovornost da se kao upravitelj sveta stara o njemu, posebno zato što ga je Bog stvorio da bude »veoma dobar«.

ZA DALJE PROUČAVANJE

»U početku, Bog se otkrivao u svim delima stvaranja. U stvari, Hristos je bio taj koji je razastro nebesa i položio temelje Zemlji. Njegova ruka je postavila svetove u prostor i oblikovala poljsko cveće. 'Postavio je gore svojom silom.' 'Njegovo je more i On ga je stvorio.' (Ps. 65,6; 95,5) On je taj koji je ispunio zemlju lepotom i vazduh pesmom. On je ispisao poruku Očeve ljubavi na svim delima na Zemlji, u vazduhu i na nebu.

Iako je greh oštetio savršeno delo, ipak ostaje ono što je napisano. Čak i danas, sve što je stvoreno objavljuje slavu Njegovog savršenstva. Ne postoji ništa – osim sebičnog čovekovog srca – što živi samo za sebe. Nema ptice koja krilima preseca vazduh, ni životinje koja se kreće po zemlji a da ne služi nekom drugom životu. Nema nijednog lista u šumi ili skromne vlati trave da nema svoju službu. Svako drvo, grm i list izlivaju životni sastojak bez koga ni čovek ni životinja ne bi mogli živeti, a opet i čovek i životinja služe životu drveta i grma i lista. Cveće odiše miomirisom, i otkriva svoju lepotu kao blagoslov ovom svetu. Sunce rasipa svoju svetlost da razveseli hiljade svetova. Okean, iako izvor svih naših vrela i studenaca – prima reke iz svake zemlje, ali uzima da bi dao. Magle koje izlaze iz njegovih nedara padaju kao kiše i natapaju zemlju, da bi iz nje moglo da niče i da pupi.« (Elen. G. Vajt, *Čeznja vekova*, str. 20.21 /orig./)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

1. Kao razred, razmotrite još jednom svoje odgovore na pitanja od utorka.
2. Kako biste odgovorili nekome koji kaže: »Isus će uskoro doći, zašto onda da se staram o čovekovoj životnoj sredini?«
3. Kako kao hrišćani možemo da uspostavimo ravnotežu između razumevanja potrebe da se staramo o svojoj životnoj sredini i nastojanja da ne budemo uključeni u delovanje nekih ekstremističkih pokreta za zaštitu čovekove životne sredine? Zašto je tako važno da ne postanemo deo takvih pokreta, posebno onih koji imaju i političku pozadinu?
4. Ako imate mogućnosti, pokušajte da istražite koliko vegetarijanska ishrana doprinosi očuvanju čovekove životne sredine nasuprot onoj koja koristi namirnice životinjskog porekla. Razmotrite rezultate svojih istraživanja u razredu.

Sažetak: Nema sumnje, ovaj svet se približava svome kraju; on svakako neće trajati večno. I, da, Isus će uskoro doći. Sve je to istina, ali ništa u tim istinama ne daje nam pravo da zagađujemo Zemlju. I zato, kao hrišćani, treba da se trudimo da sačuvamo svet koji je naš Stvoritelj stvorio i nama dao na upotrebu.

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BIBLIJA I ISTORIJA

Tekstovi za proučavanje: Psalam 104,1-9; Otkrivenje 1,1-3; 2. Petrova 1,21; Danilo 2; Otkrivenje 12,7-17; Rimljanima 16,20; 2. Korinćanima 5,17-19.

Tekst za pamćenje: »Ja sam alfa i omega, početak i svršetak, govori Gospod, koji jeste, i koji bješe, i koji će doći, Svedržitelj« (Otkrivenje 1,8).

Gljučna misao: Naš Gospod deluje u istoriji i preko nje. U istoriji i preko nje On nam je dao snažne dokaze u prilog našoj veri.

Da li je ljudska istorija niz besmislenih događaja ili postoji neko centralno usmeravanje prema određenom cilju, u skladu s planom? Biblija objašnjava da je ovo poslednje istinito. Biblijski pisci oba zaveta tvrde da Bog usmerava istoriju i otkriva sebe u njoj.

Ipak, ne otkriva cela istorija Božju volju: ljudi su slobodni da donose svoje odluke, loše odluke, odluke koje utiču na istoriju. Naglasak je na činjenici da Bog, iako deluje preko istorije, ne čini da se događa sve što se događa. Ali, to ipak znači da uprkos mahinacijama i zlu ljudskih bića, Bog je tu i On će ispuniti svoju volju i dovesti ljudsku istoriju do njenog velikog i slavnog završetka.

Biblijski hrišćani veruju da su biblijski pisci delovali u okviru koji im je Bog postavio i da ih je On nadahnuo da zabeleže najznačajnije događaje u ljudskoj istoriji. Često im je Bog davao i tumačenje tih događaja, tako da možemo razumeti kakvo je bilo njihovo značenje.

U toku ove sedmice mi ćemo istraživati način Božjeg postupanja u ljudskoj istoriji i preko nje.

Svetska istorija se često predaje u školama kao istorija civilizacije. Značajne činjenice su uglavnom one koje su uticale na razvoj tih civilizacija. Neki ljudi smatraju da su zbivanja među ljudima, kao i u ostaloj prirodi, uglavnom ciklična, kružna, po svom karakteru, da beskrajno prolaze kroz kružne tokove rađanja, rastezanja, sazrevanja, raspadanja i smrti, u nizu koji nema ni početka ni ikakvog značajnog kraja.

Kružni tok kazaljki na satu može da bude prevaran; dok se kazaljke kreću u krug, mogu da ostave utisak da se i vreme kreće kružnim putanjama. Međutim, to nije istina. Činjenica je da se čovekov život kreće pravolinijski, a ne kružno. Vreme, prema Bibliji, je jednosmerna ulica.

Šta biblijski pisci govore o početku i kraju ljudske istorije? 1. Moj. 1,1; Jov 38,1-7; Psalam 104,1-9; Otkrivenje 1,1-3; 19; 21,1-6.

Ljudska istorija nije neki beskrajni niz ponovljenih krugova. Ona ima sasvim određeni početak. Ona se suočava sa slavnom budućnošću. Ljudska istorija ima svoj cilj. Naravno, niko ne zna kakav cilj ima neki događaj sve dok ne dođemo do njegovog kraja. Uvek nas na kraju može očekivati neko iznenađenje, i u najboljim pričama to se često i događa. Kako bismo onda mi, koji smo deo te kosmičke priče, mogli saznati kakav je njen cilj, njen ishod? U našem slučaju, mi to znamo, jer nam je Bog, preko svojih proroka, otkrio njen kraj.

Naravno, mi razgovaramo o božanskom otkrivenju. Naš Gospod poznaje budućnost, zna i sve moguće odluke koje ljudi mogu da donesu i one koje će zaista doneti svojom slobodnom voljom. On nam je pokazao kako će se sve zbiti na kraju, bez obzira na sve odluke koje smo u međuvremenu donosili.

Kako je ovo otkrivenje objašnjeno u Novom zavetu? 2. Pet. 1,21.

Ukoliko ne pokažemo nepoverenje u Božju Reč i u ono što ona govori o samoj sebi, možemo saznati da je Gospodu poznat kraj i da nam je otkrio ono što zna. On nije samo Bog prošlosti i sadašnjosti, već je i Bog budućnosti. I zato možemo biti sigurni da će se budućnost odvijati upravo onako kao što je On rekao.

RAZMISLI: Koliko je lako predviđati budućnost? Koliko puta ste u tome pogrešili? Radosna je vest da Bog poznaje budućnost, da zna sve što će se događati. Kako da izvučeš utehu za sebe iz saznanja da Bog ljubavi zna sve što će nam se dogoditi?

PROROCI KAO ISTORIČARI

U celoj Bibliji proroci se služe izrazom: »Reč Gospodnja« ili »Tako govori Gospod« i slično. Ukratko, oni hoće da kažu: »Ne govorim ti ja sve ove istine; sam Bog govori preko mene. Prema tome, bolje će ti biti ako poslušáš!«

Kako je ova misao izražena u sledećim stihovima? Jer. 1,14-19.

Čitaocu je omogućeno da prati bolni istorijski proces kojim je glavni grad Jerusalim predat u ruke Vavilonu, da bi se ispunilo Božje proročanstvo o sudbini Izrailja.

Ljudski vladari, naravno, retko veruju da istorija deluje na takav način. Oni zamišljaju da njihove vladalačke odluke oblikuju društveni život. Misle da u krajnjoj liniji upravo oni odlučuju šta će se događati. Međutim, Jeremija, a i ostali proroci, govori nešto drugo. Izrailjski vladari otkrivaju da istorijski proces vodi taj narod prema uništenju i prema progonstvu. Knjiga proroka Jeremije je zaprepašćujući podsetnik na silu kojom se Božja Reč ispunjava preko istorijskih zbivanja.

Kako proroci Isaija i Naum svedoče o istinitosti ove istorijske činjenice? Isaija 14,24-27; Naum 1,5-10.

Ova beskrajna Božja sila koja se pokazala u ljudskoj istoriji, pokazuje se i u prirodi. Psalam 104, na primer, opisuje procese u prirodi, ne kao samostalne, autonomne mehanizme, već kao procese kojima Bog upravlja u svakom trenutku. Biblija ne opisuje Boga kao Stvoritelja koji je načinio svet, a onda ga prepustio samome sebi, stavio u položaj potpune podložnosti prirodnim zakonima. Prirodni zakoni su samo deo sistema po kome Bog održava svet, i svi ti zakoni postoje i deluju samo zato što ih je Bog proglasio i podržao.

RAZMISLI: Mnogi naučnici tvrde da je svet nastao slučajno i da će na isti način i propasti. Prema tome, sve što se nalazi između tog početka i tog kraja nema nekog velikog značaja. Zašto, duboko u sebi, osećaš da to gledište ne može da bude tačno?

DANILO 2 I BOŽJE PROVIĐENJE U ISTORIJI

Ako neko veruje da ljudska bića nemaju slobodnu volju, onda mu nije teško da poveruje da Bog veoma lako može da sazna budućnost, jer bi tada svi ljudski postupci bili predodređeni. U stvari, u osamnaestom veku neki francuski ateista smatrao je da pošto je sve u svemiru, uključujući i ljudske postupke, predodređeno prirodnim zakonima - tada, u idealnom slučaju, kada bi neko poznao sve te zakone i mesta na kojima se nalaze svi delići svemira u određeno vreme, takva osoba bi mogla znati i sve šta će se dogoditi.

Naravno, ljudska bića imaju slobodnu volju, slobodan izbor. Bog nas je stvorio takve. Kao bićima koja mogu da vole, nama se morala obezbediti slobodna volja, jer ljubav pod prisilom ne bi mogla da bude ljubav. Da bi nas učinio sposobnima da volimo, Bog je morao da nas učini slobodnima. Ipak, Božja moć je tako velika da, čak i uprkos ljudskoj slobodnoj volji, On savršeno poznaje budućnost, bez obzira na slobodne odluke koje mi donosimo.

Razmotri proročanstvo u drugom poglavlju Knjige proroka Danila. Na koji način ovo jedno poglavlje predstavlja tako snažan dokaz da Bog poznaje budućnost, i to daleko unapred?

Ovo poglavlje je bilo napisano pre više od dvadeset i šest stotina godina. Pogledajte kako se istorija razvijala tačno onako kako je Bog prorekao. U određenom smislu, ovo proročanstvo mora da bude mnogo značajnije za nas danas nego za one koji su živeli hiljadama godina pre nas. I to zato što danas, gledajući unazad u istoriju, možemo jasno da vidimo kako su te imperije dolazile i odlazile, tačno onako kao što je bilo prorečeno. Da ste čitali ovo proročanstvo u vreme Medopersije, ne biste doživeli uzdizanje i padanje imperija koje su došle posle nje. Danas, gledajući u prošlost, mi možemo da vidimo daleko više i jasnije od nekoga iz davno prošlih vremena. I zato za nas proročanstvo svedoči mnogo snažnije nego što je to činilo za one u dalekoj prošlosti.

Zadivljuje činjenica da uprkos svim tim milionima ljudi, koji imaju slobodnu volju, i koji su živeli u toku tih dugih epoha opisanih u drugom poglavlju Knjige proroka Danila, Gospod zna tačno šta će se događati, koja carstva će nastajati i propadati. I On to zna daleko unapred.

RAZMISLI: Prorok Danilo je bio u pravu što se tiče nastajanja i propadanja svih tih carstava: Vavilona, Medopersije, Grčke i Rima, uključujući i slom Rima i njegov raspad na nekoliko manjih sila koje i danas postoje. Gledajući s naše istorijske tačke gledišta, jedino carstvo koje je preostalo jeste poslednje, Božje večno carstvo (Danilo 2,44). Ako je Danilo bio u pravu za sva ostala carstva, koliko bi bilo nerazumno sumnjati u njegove reči o poslednjem carstvu!

VELIKA BORBA I ISTORIJA

Bez obzira koliko izgleda haotična, koliko deluje van kontrole, ljudska istorija se ne odvija u vakuumu. Postoji priča iza nje, drama, sukob između dva radikalno različita načela. Naravno, mi govorimo o velikoj borbi između dobra i zla. Jedino s tom pozadinom možemo bar početi da razumevamo ljudsku istoriju i šta znači sve što se događa.

Kako nam sledeći tekstovi pomažu da razumemo svetsku istoriju? Otkrivenje 12,7-17; Jov 2,1.2; Isaija 14,12-14; 1. Mojsijeva 3,15; Efescima 6,12; Rimljanima 16,20.

Sotona stvarno postoji, bitka se stvarno vodi, i tek na krstu je on bio pobeđen i njegovo uništenje osigurano.

»Nebo je s bolom i divljenjem posmatralo Hrista kako visi na krstu ... Pa ipak, tu su stajali ljudi, stvoreni po Božjem obličju, koji su se udružili da unište život Njegovog jedinorodnog Sina. Kakvog li prizora za svemir?

Sotonske sile ujedinile su se sa zlim ljudima podstičući narod da poveruje da je Hristos najveći grešnik i da ga zato treba prezirati. ...

Sotona je uvideo da je njegova laž razobličena. Njegova vladavina razotkrivena je pred bezgrešnim anđelima i svemirom. Otkrio je sebe kao ubicu. Prolivši krv Božjeg Sina, izgubio je svaku naklonost nebeskih bića. Tako se prekinula i poslednja karika izraza naklonosti između Sotone i nebeskog sveta.« (Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 760.761 /orig./)

Zašto tada Sotona nije bio uništen?

»Ni tada anđeli nisu shvatili šta je sve obuhvaćeno ovom velikom borbom. Načela koja su bila u pitanju trebalo je mnogo potpunije otkriti. Čoveka radi, Sotonino postojanje moralo se produžiti. Čovek, kao i anđeli, mora da uoči razliku između Kneza videla i kneza tame. On mora da izabere kome će služiti.« (Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 761 /orig./)

Biblija ali i Duh proroštva govore da su događaji ovde na Zemlji povezani s jednom mnogo širom borbom, velikom borbom između Hrista i Sotone. Ova borba predstavlja pozadinu svega što se ovde događa, bilo u našem pojedinačnom životu ili na planu šire ljudske istorije. Sve se razvija u kontekstu velike borbe. Međutim, dobra vest glasi da je, posle krsta, Sotonin poraz osiguran, da će se ta borba završiti, a sa njome i sve boli i patnje i nasilja i strahovi i nesigurnosti koji ispunjavaju ljudsku istoriju.

Da li ste svesni da se cela svetska istorija deli na zbivanja pre i posle jednog velikog događaja? Taj događaj nije bio nastajanje ili propast neke velike imperije, kao što bi se moglo očekivati. Nije to bilo ni otkrivanje nekog novog kontinenta. Umesto toga, svetska istorija je bila podeljena smrću jednog putujućeg rabina, koji je živio u relativno zabačenom delu prostrane Rimske imperije. Uzimajući u obzir ukupni broj Jevreja koje su Rimljani osudili na smrt, još je daleko značajnije da je ova jedna smrt, među mnogim, postala oznaka koja je podelila svetsku istoriju na njene dve velike epohe. Ta smrt, naravno, bila je Isusova smrt na krstu.

U kontekstu Boga i istorije, mi možemo bolje oceniti značenje spasenja. Jer tu, na krstu - uz očigledan poraz svih ljudi te, prema tome, i ljudske istorije - otkrivaju se i pozadina i najdublje značenje svetske istorije. Krst nam govori da je Bog, opraštajući nam i prihvatajući nas kao svoju decu, otvorio pred nama novu budućnost, budućnost u kojoj više ne moramo da nosimo na sebi teret beskrajnje krivice iz svoje prošlosti ili svoje lične istorije. Ovu krivicu je preuzeo na sebe Onaj koji »bolesti naše nosi i nemoći naše uze na se« (Isaija 53,4).

Celokupna nauka o spasenju može se izraziti ovom jednom rečenicom: Bog ukida našu beznadežnu istoriju i na njeno mesto stavlja svoju istoriju. Preko Njega, završila se istorija robovanja grehu u našem životu. Preko Njega, tragovi prošlosti ne mogu više da nas optužuju, muče i ismejavaju. Naša lična istorija, koja bi osudila svakoga od nas, zamenjena je Isusovom savršenom istorijom. I tako, u Njemu mi nalazimo ne samo oslobođenje od svoje prošlosti već i obećanje o prekrasnoj budućnosti. Na krstu, Gospod nam obećava da bez obzira na našu istoriju ili na ono što se događa u istoriji sveta, nova i slavna budućnost čeka i nas i svet.

Pročitaj tekst u 2. Korinćanima 5,17-19. Šta je, prema tim stihovima, Isus učinio za celo čovečanstvo? Kako je taj događaj promenio ljudsku istoriju?

Naši gresi bili su položeni na pleća našeg Gospoda koji je dragovoljno umro pod teretom ljudske krivice i koji nam je, umesto njega, dao spasenje. A Njegov obećani vrhunac istorije podariće nam večnu istoriju sa Začetnikom istorije. Budućnost svakog pojedinca je odlučena. Drugi Hristov dolazak će proglasiti tu odluku. I Novi i Stari zavet obećavaju »novo nebo i novu zemlju«.

RAZMISLI: Ako si prihvatio Hrista, kako će se promeniti tvoja budućnost, sada, kada se tvoja prošlost više ne može upotrebiti da te optuži i osudi, bez obzira koliko zaslužuješ da budeš osuđen?

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Biblija je najstarija i najpotpunija istorija koju ljudi imaju. Ona je čista potekla iz izvora večne istine, a božanska ruka je kroz vekove čuvala njenu neokaljanost. Ona rasvetljava daleku pošlost, u koju su ljudi istraživanjem uzalud pokušavali da prođu. Jedino u Božjoj Reči gledamo silu koja je položila temelje Zemlji i razastrla nebesa. Jedino ovde nalazimo verodostojan izveštaj o poreklu naroda. Jedino je ovde data istorija našeg roda neoskvrnjena ljudskom ohološću ili predrasudama.

U analima ljudske istorije, uspon naroda, podizanje i pad carstava naizgled zavise od volje i junaštva ljudi. Izgleda kao da je razvoj događaja u velikoj meri određen njihovom snagom, ambicijom ili hirovima. Ali, u Božjoj Reči zavesa je povučena u stranu, i mi gledamo, iza, iznad, i u svim igrama i protivigramima ljudskih interesa, sila i strasti, oruđa Svemilostivoga koja tiho i strpljivo ostvaruju namere Njegove volje. Biblija otkriva pravu filozofiju istorije.« (Elen G. Vajt, *Vaspitanje*, str. 173 /orig./)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

1. Tokom mnogih godina, filozofi i teolozi raspravljali su o teškom pitanju Božjeg predznanja i ljudske slobodne volje. Mnogi su smatrali da se te dve kategorije ne mogu uskladiti. Tvrdili su da mi ili nemamo slobodnu volju, ili Bog ne poznaje celokupnu budućnost. Zašto su, ipak, obe ove alternative pogrešne? Koje dokaze imamo u Bibliji da nam je poklonjena slobodna volja? Koje dokaze imamo da je Bogu poznata budućnost? Dakle, mora da je istina da Bog, uprkos našoj slobodnoj volji, zna budućnost daleko pre nego što se dogodila. Zašto nema nikakvog sukoba između ideje da je Bogu sve unapred poznato i postojanja naše slobodne volje da donosimo svoje odluke?
2. Jedan od Sotoninih najžešćih napada usmeren je protiv drugog poglavlja Knjige proroka Danila, koje nam pruža tako stvarne dokaze o Božjem postojanju. Uostalom, koji čvršći temelj možete imati za svoju veru od nečega tako čvrstog i nepromenljivog kao svetska istorija? Jedan deo tog napada je i tvrđenje nekih teologa da je drugo poglavlje Knjige proroka Danila napisano oko 165. godine pre Hrista, mnogo vremena kasnije pošto se većina događaja, opisanih u njemu, već odigrala. Međutim, ovaj prigovor je odbačen samim tekstom proročanstva. Kako je Danilo mogao da tako tačno prorekne raspad Rimskog carstva na narode savremene Evrope, događaje koji su se odigrali pet ili šest stotina godina posle navodne 165. godine pre Hrista? Ako jedno tako zadivljujuće proročanstvo kao što je ovo podrazumeva natprirodno predznanje, zašto, onda, ne bismo verovali knjizi u onome što govori o sebi i o vremenu u kome je napisana? Celokupna svrha kasnijeg datiranja knjige je u tome da joj se oduzme njena proročanska snaga. I kao što smo videli, taj pokušaj je bedno propao.

Sažetak: Koliko god svetska istorija može izgledati haotična, u svemu što se događa Gospod ostvaruje svoje namere, te će se ljudska istorija završiti slavnim drugim dolaskom Isusa Hrista.

OBEĆANJE O MOLITVI

Tekstovi za proučavanje: Kološanima 4,2; Rimljanima 12,12; Matej 26,34-44; Jevrejima 11,6; Jakov 4,2; Jovan 14,15; 1. Solunjanima 4,3.

Tekst za pamćenje: »Večerom i jutrom i u podne tužim i uzdišem i čuće glas moj« (Psalam 55,17).

Gljučna misao: Na mnogobrojnim mestima u Bibliji Gospod nas poziva da se molimo, jer je molitva bitni sastavni deo našeg hodanja s Njim.

Duh proroštva nam je ostavio ove reči o molitvi: »Naš nebeski Otac čeka da na nas izlije puninu svojih blagoslova. Naša je prednost da pijemo obilno sa izvora neograničene ljubavi. Zar je zaista čudno da se tako malo molimo? Bog je spreman i voljan da čuje iskrene molitve i najskromnije svoje dece, a ipak se pokazuje tako mnogo oklevanja s naše strane da iznesemo Bogu svoje potrebe. Šta bi nebeski anđeli mogli da pomisle o jadnim bespomoćnim ljudskim bićima, koja su podložna iskušenjima, dok Božje srce puno beskrajne ljubavi čezne za njima, spremno da im da i više nego što mogu da traže ili da pomisle, a ona se i dalje mole tako malo i imaju tako malo vere? Anđeli vole da se klanjaju pred Bogom; oni vole da budu blizu Njega. Oni smatraju razgovor s Bogom svojom najvećom radošću; a ipak deca ove Zemlje, kojima je potrebno tako mnogo pomoći koju samo Bog može dati, izgledaju zadovoljna da hode bez svetlosti Njegovog Duha, bez druženja s Njegovom prisutnošću.« (*Put Hristu*, str. 94 /orig./)

Time je zaista sve rečeno, zar ne?

SILA MOLITVE

Jednoga dana neki mladić primio je pismo nekadašnjeg saradnika, koji se povukao pre dosta godina. Dvojica radnika, da se blago izrazimo, nisu se slagala; onaj koji je otišao od samog početka je loše postupao prema svome drugu. Bilo kako bilo, radnik koji je primio pismo, otvorio ga je i počeo da čita. Između ostalog, pročitao je sledeće reči: »Znaš, ja ne znam na koji način molitva deluje, nikada nisam ni znao, bar intelektualno. Međutim, ja znam da nam je bilo rečeno da se molimo i u toku poslednjih nekoliko sedmica, dok sam se molio, postao sam veoma osvedočen da sam se loše ponašao prema tebi celo vreme. Vidim da sam grešio, da se nisam hrišćanski ophodio, i da sam bio užasan svedok za svoju veru. Znam da sam ovo morao učiniti već pre mnogo vremena, ali se ipak iskreno kajem i molim za oprostjenje. Moram da tražim oprostaj i od Hrista za ono što sam učinio, bez obzira koliko sam nedostojan oprostjenja, a sada molim oprostaj i od tebe!«

Na mnogo načina, ova priča prikazuje moć molitve. Ne radi se toliko o tome da navedemo Boga da pokrene planine, iako se i to može dogoditi. Međutim, ona može učiniti da se dogodi i nešto daleko čudesnije; ona može da promeni ljudsko srce.

Kao što je onaj čovek napisao, molitva se ne može uvek lako razumeti. Zašto treba da tražimo od Boga da nam da nešto iako On već dobro zna šta je nama potrebno? Zar nam Bog neće dati nešto ako to prethodno ne tražimo od Njega? Mogu li naše molitve zaista promeniti ono što naš Stvoritelj Bog odlučuje da čini?

Bilo da razumemo kako molitva deluje ili ne, jedno je sigurno: bez molitve, naše hodanje s Bogom je osuđeno na poraz.

Čitaj navedene tekstove. Šta je svima njima zajedničko i šta svi oni naglašavaju? Matej 26,41; Luka 18,1; 1. Timotiju 2,8; 1. Solunjanima 5,17; 1. Petrova 4,7; Kološanima 4,2; Rim. 12,12.

Nema sumnje, kao hrišćani treba da se molimo i treba da se molimo često. Ako ne razumemo kako molitva deluje, nije to toliko važno. Većina od nas ništa ne razume potpuno, bilo da su u pitanju svetovni ili duhovni problemi. Da smo čekali da potpuno razumemo sva pitanja povezana s našom verom, onda bi to jedva bila vera, zar ne? Već i sama reč vera ukazuje da postoje elementi koji su izvan našeg intelektualnog poimanja. Ipak, nešto što može da posvedoči svako ko se moli istrajno i vatreno – ko se moli u skladu s Božjom voljom – jeste da molitva može da menja naš život i da ona to stvarno i čini.

RAZMISLI: Kako ti razumeš molitvu? Kako je molitva uticala na tvoj život? Gde biste se nalazili u svom hrišćanskom životu da nije bilo molitve?

ISUS – MESIJA KOJI SE MOLIO

Šta nam sledeći tekstovi govore o Isusu i molitvi? U kom su kontekstu napisani?

Luka 3,21.22. _____

Luka 9, 28.29. _____

Luka 6,12.13. _____

Jevrejima 5,7. _____

Matej 14,23. _____

Luka 22,31.32. _____

Matej 26,34-44. _____

Isus, neokaljani Božji Sin, Onaj koji je bio bez greha, bez mane, Onaj koji je živeo u savršenom skladu s voljom svoga Oca, očigledno je imao snažan molitveni život (prethodno navedeni tekstovi čak ne uključuju Isusovu molitvu u Jovanu 17). Ako je Isus morao da se moli za rešavanje problema s kojima se suočavao, koliko je onda molitva potrebija nama? Hristov primer molitve očigledno objašnjava da molitva mora da zauzima centralno mesto u našem hodanju za Gospodom. Teško je zamisliti bilo koga koji održava bilo kakav odnos s Bogom bez molitve. Ako je komunikacija ključna u održavanju odnosa s drugim osobama, koliko više se to odnosi na naš odnos s Bogom? Isus nam u tome daje primer. Na nama je da odlučimo da Ga sledimo.

RAZMISLI: Koliko je dosledan tvoj molitveni život? Šta te može odvratiti od molitve? Da li se moliš dosledno ili samo kada se nađeš u nevolji? Kako bi mogao da naučiš da molitva postane važnija u tvom životu i u tvom hodanju za Gospodom?

MOLITVA VERE

»A bez vjere nije moguće ugoditi Bogu, jer onaj koji hoće da dođe k Bogu; valja da vjeruje da ima Bog i da plaća onima koji ga traže« (Jevrejima 11,6). Kojim nas važnim načelima uči ovaj tekst u pogledu toga šta se zahteva da bi molitva bila uslišena? Šta to tebi znači?

U izvesnom smislu, molitva je približavanje Bogu, otvaranje sebe Bogu. Mi se ne molimo zato da bi Bog saznao nešto o našim potrebama. Uostalom, sam Isus je rekao u kontekstu molitve da »zna otac vaš šta vam treba prije molitve vaše« (Matej 6,8). Mi se molimo zato što je molitva način da pokažemo svoju veru u Boga. To je sredstvo da naša vera ojača, da postane stvarnija, praktičnija. Ko nije iskusio kako vatrena, nepokolebljiva molitva, upućena s dubokom svešću o sopstvenoj zavisnosti i potrebi, jača našu veru i produbljuje naš odnos s Bogom?

Molitva je način da pomognemo sebi da se ispraznimo od sebe. To je način da umiremo svakoga dana. To je način da se ponovno povežemo s Bogom na vrlo bliskom nivou. To je način da podsetimo sebe da nismo svoji, da smo kupljeni skupo, i da bismo propali i pomrli u svetu punom sila koje bi mogle da nas za tren oka smrve u prah i pepeo kada bismo bili prepušteni sami sebi!

Tako često slušamo rečenicu: »Treba da tražimo Boga u molitvi!« Šta ona znači za tebe? Vidi Danilo 9,3.4; Zaharija 8,21.

U velikoj meri, svaka molitva je delo vere. Ko može da vidi svoje molitve kako se uzdižu prema nebu? Ko može da vidi kako ih Bog prima? Često se molimo ne videći neposredne rezultate, ali, idemo dalje u veri da nas Bog čuje i da će odgovoriti na najbolji mogući način. Molitva je delo vere kada posežemo dalje od onoga što vidimo i osećamo ili čak potpuno razumemo.

RAZMISLI: Koliki je deo tvog molitvenog života mlak i bez sile, umesto da bude dubok i iskren? Kako bi mogao da se pokreneš od prvoga ka drugome?

ZATO ŠTO NE TRAJITE

Jedno od pitanja koje postavljaju oni koji se mole glasi: »Mogu li moje molitve stvarno pokrenuti Boga da učini nešto što inače ne bi učinio?« To je logično pitanje. Da bismo odgovorili na njega, sve što možemo da učinimo jeste da se obratimo Božjoj Reči i da vidimo šta nam ona kaže.

Čitaj sledeće tekstove: Jakov 4,2; Luka 11,9-10; Jakov 5,16-18. Šta nam ovi tekstovi govore o molitvi i o Božjem delovanju?

Koliko god da nas molitve menjaju, koliko god da utiču na naš odnos s Bogom i našim bližnjima, to nije sve. Biblija je vrlo jasna kada kaže da naše molitve utiču na ono što Bog čini. Mi tražimo i On odgovara, na ovaj ili na onaj način!

Čitaj tekst u 1. Mojsijevoj 18,22-33. Kako se ovde to načelo može videti na delu?

I ponovo, bez obzira na filozofske teškoće povezane s razumevanjem ove istine, Bog odgovara na ljudske molitve. On sam kaže da to čini, i zato treba da Ga držimo za reč.

»I ponizi se narod moj, na koji je prizvano ime moje, i pomole se, i potraže lice moje, i povrate se od zlijeh putova svojih, i ja ću tada uslišiti s neba i oprostiću im grijeh njihov, i iscijeliću zemlju njihovu« (2. Dnevnika 7,14). Šta nas ovaj tekst uči o molitvi?

Međutim, treba da zapazimo da Bog neće isceliti njihovu zemlju samo zato što su se molili. Oni su pozvani da se mole, ali je molitva samo jedan aspekt opšteg probuđenja s njihove strane.

Možda je najvažniji primer ovog načela upravo ovde: »Ako priznajemo grijehe svoje, vjeran je i pravedan da nam oprost i očisti nas od svake nepravde« (1. Jovanova 1,9). Ovde vidimo snažnu vezu između molitve – u ovom slučaju priznanja – i Božjeg delovanja u našem životu. Mi priznajemo naše grehe, On nam ih oprašta; to je proces koji dovodi do toga da nas On čisti od naše nepravednosti. Jasna ideja koja je ovde sadržana glasi: ukoliko se ne molimo, ukoliko ne priznajemo svoje grehe, nećemo dobiti oprost. Nema sumnje, u takvim slučajevima, Bog deluje u skladu sa našim molitvama.

PRIHVATITI USLOVE

Neko sedi u restoranu, jede veliki obrok, pun masne hrane, koji spira čašom soka. Obrok završava velikom porcijom čokoladnog sladoleda. Te večeri, pre odlaska u postelju (posle manje zakuske) čovek se spušta na svoja kolena da se moli. Deo njegove molitve glasi: »O, Gospode, pomози mi da oslabim!« Šta je pogrešno u celoj toj slici?

Činjenica je da mi možemo očekivati da Bog usliši naše molitve, ali postoje i uslovi koje moramo da ispunimo u tom procesu. Već smo čuli da treba da živimo u skladu sa svojim molitvama, što znači da moramo učiniti sve što je u našoj moći da olakšamo njihovo ispunjenje. To nije oslanjanje na ljudsku moć, time ne pokazujemo nedostatak vere. Sasvim suprotno, to je deo onoga što nazivamo živeti u skladu sa svojom verom.

»Ako gajimo bezakonje u svome srcu, ako prijanjamo uz bilo koji poznati greh, Gospod nas neće uslišiti; međutim, molitva pokajničke, skrušene duše uvek biva prihvaćena. Kada se isprave sva poznata zla, možemo verovati da će Gospod odgovoriti na naše molbe. Naše zasluge nas nikada neće preporučiti Božjoj naklonosti; upravo će nas dostojnost Isusova spasti, Njegova krv će nas očistiti; ali i mi imamo posao koji treba da obavimo pokoravajući se uslovima prihvatanja.« (Elen G. Vajt, *Put Hristu*, str. 95 /orig./)

Duh proroštva svakako da ne govori da moramo biti savršeni da bi naše molitve bile uslišene. Jasno je, osim toga, da naše prihvatanje pred Bogom nije utemeljeno na našim zaslugama, već jedino na zaslugama koje je Hristos stekao za nas. Jednostavno, mi moramo zauzeti stanovište vere, poniznosti i predanja Božjoj volji da bi On mogao da deluje u našem životu.

Kako nam sledeći tekstovi mogu pomoći da razumemo šta znači »prihvatiti uslove«? Jevrejima 10,38; 5. Mojsijeva 4,29; Luka 9,23; Jovan 14,15; 1. Solunjanima 4,3.

Možda među svim uslovima, koje bismo morali da ispunimo da bismo vodili uspešan molitveni život, centralno mesto zauzima naša svest o potrebi, naša svest o našoj bespomoćnosti, naša svest da smo grešnici kojima je potrebna blagodati i da je naša jedina nada u Gospodu, koji je tako mnogo učinio za nas. Biti drzak, samopouzdan, pun sebe, pravi je recept za duhovnu propast.

RAZMISLI: Za šta se ti vatreno moliš Bogu? Dok se moliš, upitaj sebe: Šta bih mogao da promenim u svom ponašanju i da time sebi omogućim dobijanje odgovora koji tako očajnički očekujem?

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Molitva je disanje duše. Ona je tajna duhovne sile. Nijedno drugo sredstvo blagodat ne može je zameniti a da se sačuva zdravlje duše. Molitva dovodi srce u neposrednu vezu sa Izvorom života, jača mišiće i žile duhovnog iskustva.« (Ellen G. White, *Gospel Workers*, str. 254.255)

»Kada ne dobijamo tačno ono za šta smo se molili, u vreme za koje smo se molili, i dalje treba da verujemo da Gospod sluša naše molitve i da će odgovoriti na njih. Mi smo tako pogrešivi i kratkovidni da ponekad tražimo i ono što se neće pokazati kao blagoslov za nas, i naš nebeski Otac u svojoj ljubavi odgovara na naše molitve dajući nam ono što će biti za naše najveće dobro – ono što bismo i sami poželili kada bi naši vidici bili božanski prosvetljeni tako da možemo sagledati stvarno stanje stvari. Kada nam izgleda da naše molitve nisu uslišene, treba da se uhvatimo za obećanje, jer će vreme uslišenja sigurno doći i mi ćemo primiti blagoslov koji nam je najpotrebniji. Međutim, misliti da će naše molitve uvek biti uslišene na upravo onaj način koji smo hteli i za ono što smo želeli, bila bi drskost. Bog je suviše mudar da bi se prevario, suviše dobar da bi uskratilo bilo koje dobro onima koji hode pravedno. Zato se nemojte plašiti da imate poverenja u Njega, iako ne vidite da ste dobili neposredan odgovor na svoju molitvu.« (Elen G. Vajt, *Put Hristu*, str. 96 /orig./)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

1. Šta biste kazali nekome ko vas upita: »Zašto da se molimo ako je Bogu sve već unapred poznato?«
2. Ko se bar ponekad nije suočavao s problemom uslišenih i neuslišenih molitava? Na primer, neko se moli da mu se auto ne pokvari za vreme putovanja i kada se auto zaista ne pokvari, on pripisuje tu srećnu okolnost uslišenoj molitvi. To zvuči zaista lepo. Ali, šta da kažete nekome koji se takođe molio, u ovom slučaju da mu dete ne umre, a dete ipak umre? Kako da razumemo te slučajeve? Možemo li ih uopšte i razumeti?
3. Koja je uloga Svetoga Duha u našim molitvama?
4. Zamislite da se u razredu pojavio neko novi i da vas moli: »Možete li me naučiti šta znači moliti se? Kako da se molim? Zašto da se molim? Šta da očekujem kada se molim, a šta ne treba da očekujem? Kako biste odgovorili takvoj osobi?

Sažetak: Nema sumnje, ima mnogo toga o molitvi što ne razumemo. Međutim, oni koji se mole znaju da je jedno sigurno: molitva će promeniti vaš život i to nabolje.

BOG KAO UMETNIK

Tekstovi za proučavanje: Isaija 64,5-8; Psalam 51,10; Jevrejima 8,1-5; 1. Dnevnika 23,5; Rimljanima 11,33-36; Dela 9,1-22.

Tekst za pamćenje: »Za jedno samo molim Gospoda, samo to ištem, da živim u domu Gospodnjem sve dane života svojega, da gledam krasotu Gospodnju i ranim u crkvu njegovu« (Psalam 27,4).

Gljučna misao: Bog kao umetnik? Šta bi to značilo? I šta to znači za nas?

Sve do sada, razmatrali smo različite aspekte Božanstva: Trojstvo, Božju svetost, Boga kao Otkupitelja. Međutim, postoji u Bibliji jedna slika Boga kojoj se retko posvećuje pažnja, a to je – Bog kao umetnik.

Mnogi ljudi govore da ih umetnost uopšte ne zanima. Mnogi hrišćani znaju malo o umetnosti. Oni znaju šta im se dopada, ali to nije ništa više od znanja o samome sebi. Drugi priznaju da umetnost postoji, ali nikada nisu ocenjivali njenu vrednost ili važnost. Hrišćanstvo je često bilo podeljeno kada je bila u pitanju umetnost. Ponekad, umetnost je optuživana kao zla i nereligiozna; u druga vremena, estetika je postajala neka vrsta svetovne »religije« i imala je svoje odane obožavaoce. Ima mnogo hrišćanskih pisaca, ali su oni retko kada pokušavali da se odrede prema konceptu »lepote« i da ga ocene u svetlosti najvažnijih hrišćanskih doktrina.

»Lepota je istina, istina je lepota« – napisao je engleski pesnik Džon Kits. Iako je malo preterao u svojoj izjavi, Bog je zaista Istina, a Istina je prekrasna. Samo stvaranje svedoči da je Bog umetnik i da voli ono što je lepo.

»Ali sada, Gospode, ti si naš otac; mi smo kal, a ti si naš lončar; i svi smo djelo ruku tvojih« (Isaija 64,8).

Kada je prvi put Biblija prikazala Boga kako pokazuje svoju veštinu obrade »gline«? 1. Mojsijeva 1,26.27.31; 2,7.

Biblija započinje opisujući Boga kako stvara prva ljudska bića od »praha zemaljskoga«. U stvari, jevrejska reč za »čovaka« – *adam* – usko je povezana s jevrejskom rečju za tlo – *adama* – što predstavlja jezičku vezu s Božjom zadivljujućom veštinom da deluje kao »lončar«. On nas je zaista oblikovao od gline iz tla. Teško je i zamisliti kako je ljudsko biće, s našom krvlju i kostima i kožom i živcima i svim tim zadivljujućim delovima tela, moglo da bude oblikovano od zemlje. Naše postojanje je čudo koje daleko nadmašuje našu moć shvatanja.

Iako je slika »lončara« dobra po tome što se Gospod poslužio glinom da nas oblikuje, u određenom smislu (isto to se događa i sa većinom naših pokušaja da objasnimo Božje delovanje i silu), ona jedva da pruža pravu ideju o Božjoj stvaralačkoj sili i umetničkoj veštini. Uostalom, koji lončar može da uzme glinu i da je pretvori u živo stvorenje koje diše?

Čitaj tekstove u Jeremiji 18,3-10; Isaiji 64,5-8 i u Psalmu 51,10. Kako se slika Boga kao lončara koristi u tim stihovima?

Među idejama sadržanim u ovim tekstovima nalazi se i ideja koliko smo mi bespomoćni pred Božjom silom. U određenom smislu, mi smo slični glini u rukama lončara; lončar, a ne glina, ima vlast u svojim rukama.

U isto vreme, Bog radi na tome da ponovno stvori u nama svoje obličje. Koliko god da je Bogu stalo do Njegovih fizičkih dela stvaranja, koliko mu je više stalo do lepote onoga što može da obavi u nama! Mi se moramo predati, umreti sebi, i saradivati s Bogom, koji se trudi da obnovi u nama, koliko god je to moguće, prvobitnu moralnu i duhovnu lepotu koju smo nekada imali. Svakako, spoljašnji oblik zaista može da bude lep, ali unutrašnja lepota je ono što zaista vredi.

RAZMISLI: Ruski pisac Fjodor Dostojevski stvorio je jedan književni lik, koji je, kako se Dostojevski izrazio, imao »prekrasnu dušu«. Kako vi zamišljate »prekrasnu dušu« i šta u vama odgovara tom idealu, a šta mu se suproti?

BOG KAO ARHITEKTA

Pošto je na dramatičan način oslobodio Izrailj iz ropstva u Egiptu, Bog je sinove Izrailjeve doveo na Sinaj. Tu ih je pridružio sebi svetim zavetom. Na koji je način, u svim uputstvima koja im je dao, naglašavao lepotu? 2. Mojsijeva 25,1-9.

Prvi deo 2. Mojsijeve sadrži pojedinosti o čudesnom izbavljenju Izrailja iz Egipta. Drugi deo iste knjige bavi se drugim pitanjima, među koje je uključena i lepota. Posle božanskih uputstava u 2. Mojsijevoj 25,1-9 slede uputstva u 2. Mojsijevoj 25,10 – 31,11 sa božanskim planom za građenje prenosivog šatorskog svetilišta, njegovim nameštajem i sveštenečkim odelima. Od 2. Mojsijeve 35,1 pa sve do kraja knjige (2. Mojsijeva 40,38) nalazimo Božja detaljna uputstva o svemu tome, zajedno sa izveštajem o njihovom tačnom izvršavanju. U taj izveštaj uključene su i mnoge pojedinosti o umetničkim delima.

Mnogim savremenim hrišćanima ovaj skup pojedinosti danas je naporan za čitanje. Međutim, Bogu je bilo ugodno ne samo da objavi ta uputstva novooslobođenim robovima, već i da ih uključi u Bibliju.

Ima skoro pedeset poglavlja u prvih pet knjiga u Bibliji koja sadrže Božja pojedinačna uputstva za građenje prekrasnog Svetilišta. Bog se postarao ne samo za arhitektonske planove već i za tačna uputstva o nameštaju. Značajno je da je na gori Sinaju Bog dao ne samo Deset zapovedi, ne samo svoja uputstva o zavetnoj poslušnosti već i tačna uputstva kako da se oblikuje raskošno Svetilište koje je sadržavalo skoro sve vrste umetničkih dela.

Bog je bio arhitekta svega toga, nadahnjujući umetnike da načine i najmanje pojedinosti pri ukrašavanju. Ništa nije bilo prepušteno ljudskoj zamisli. Napisano je više poglavlja o planovima i njihovom kasnijem ostvarivanju, o Svetilištu i njegovom nameštaju nego o bilo kom drugom pitanju u prvih pet Mojsijevih knjiga.

Šta je poslužilo kao model ovog zemaljskog Svetilišta, i šta nam to govori o Božjoj ljubavi prema lepoti? 2. Moj. 25,9; Jev. 8,1-5.

Ako je zemaljsko Svetilište bilo samo »senka« nebeskog, jedva da možemo i početi da zamišljamo vrstu lepote koja je postojala u stvarnom Svetilištu, onom koje je načinio sam Bog.

RAZMISLI: Šta misliš, zašto je bilo važno da Svetilište bude tako lepo? Možda zato da ljudi osele strahopoštovanje pred veličinom i silom našega Boga? Možda da im se pomogne da osele svoju potrebu pred takvom veličinom? Kako nas razumevanje slave Svetilišta može navesti da shvatimo Božji karakter kao suprotnost našoj svetovnosti i grešnosti?

BOG KAO MUZIČAR

»A četiri tisuće vratara i četiri tisuće koji hvaljahu Gospoda uz oruđa koja načini za hvalu« (1. Dnevnika 23,5).

Pokušaj da zamisliš prizor opisan ovim tekstom: četiri hiljade ljudi sviraju na muzičkim instrumentima hvaleći Gospoda! To je moralo biti zadivljujuće bogoslužjenje, zar ne? Božje umetničko izražavanje nije bilo ograničeno na figurativne umetnosti. U Pismu nalazimo da je, zajedno sa svetom arhitekturom, izrailjska liturgija bila nadahnuta i pod Gospodnjim uticajem. Bog je ljubitelj i prekrasne muzike!

Kako je car David opisao svoje komponovanje psalama kojima se Izrailj služio na bogoslužjenju? 2. Samuilova 23,1.2.

David je jasno rekao da ga je Gospod nadahnuo da napiše pesme koje je napisao. Iako to ne znači da je sam Gospod napisao reči i melodiju tih pesama, ipak znači da je Gospodu veoma stalo do vrste muzike koja se svira Njemu u slavu. Inače, zašto bi se trudio da je nadahne, zar ne?

Čitaj tekstove u 2. Dnev. 29,25. Šta nam to govori o Gospodnjoj ulozi u određivanju muzike koja će se svirati za vreme bogoslužjenja?

U celom Starom zavetu, kada se govori o službama u Hramu, muzika se izričito spominje i njena uloga je značajna. Zamislite, na primer, atmosferu bogoslužjenja koja se opisuje u 1. Dnevnika 23,5. Četiri hiljade muzičkih instrumenata! Bez obzira kako je zvučala ta muzika, ona sigurno nije bila dosadna ili odbojna uhu.

Može se govoriti o tome da se u toku svetog bogoslužjenja moraju očekivati estetske dimenzije muzike koja se izvodi, i da su svi narodi tokom istorije pokušavali da ih zadovolje na bogoslužjenjima svojim bogovima. Međutim, samo je Izrailj isticao da je sam Bog oblikovao svaki aspekt njegovog bogoslužjenja, uključujući arhitekturu, nameštaj, sveštenu odeću i liturgiju. Nema nikakve sumnje da je umetničko oblikovanje potvrđeno u Božjoj Reči. Svaki onaj koji odbacuje estetsku dimenziju ili tvrdi da je bavljenje umetnošću nespojivo s hrišćanstvom ustaje protiv izveštaja zapisanih u Bibliji.

RAZMISLI: Iako muzika koja je pratila izrailjsko bogoslužjenje nije sačuvana, možemo pretpostaviti da je bila prekrasna i da je uzdizala duše slušalaca Bogu. Kako danas zvuči muzika u našim crkvama i na našim bogoslužjenjima? Kako možemo biti sigurni da vrši istu ulogu, to jest, da uzdiže srca slušalaca Bogu umesto da ih usmerava prema drugim područjima?

BOG KAO AUTOR

Proučavaoci Biblije su često bili zadivljeni neverovatnim literarnim kvalitetima Biblije. U stvari, mnogi svetovni stručnjaci drže seminare o Bibliji kao vrhunskom literarnom delu. Oni je proučavaju, ne zato što smatraju da je to Božja Reč, već jednostavno zbog njene književne lepote i vrednosti. Kao hrišćani, imamo blagoslov da uživamo ne samo u književnoj lepoti Pisma već i da učimo istine o Bogu otkrivene u Bibliji. Nema sumnje, takođe, da nam umetnička konstrukcija izveštaja i poezije, nadahnuta Gospodnjim Duhom (iako pisana rečima Gospodnjih proroka), veoma pomaže da razumemo u njoj sadržane istine.

Apostol Pavle, na primer, u svojim složenim teološkim raspravama redovno potkrepljuje svoju teologiju snažnim literarnim sredstvima. Na primer, u prvih jedanaest poglavlja Poslanice Rimljanima, Pavle daje i opsežne komentare o jevanđelju. Prelistajte ta poglavlja i pronađite razne teme koje Pavle povezuje u skladnu celinu.

Čitajte tekst u Rimljanima 11,33-36. Šta se ovde događa posle svega što je u prethodnom tekstu opisano?

Slično planinaru koji se popeo na vrh visoke planine, apostol – pošto je pregledao široku panoramu istorije spasenja – sada slavi Gospoda. Pre nego što će preći na opisivanje praktičnog smisla jevanđelja, Pavle slavi Boga. Pavle pokazuje taj istančani literarni ritam nekoliko puta u svojim poslanicama i pismima: složeno teološko razmatranje prekidano slavljenjem Boga pre izricanja završnog praktičnog saveta.

I Knjiga otkrivenja puna je složenog mozaika literarnih pomagala, pomoću kojih Bog opisuje istoriju spasenja. Veliki deo knjige je uzet iz Starog zaveta. Čitaocu se predstavlja izuzetno složena tapiserija reči, izraza i tema pozajmljenih od drugih biblijskih pisaca, ali sada satkanih u jednu novu celinu i u potpuno novo tkivo. Ova završna knjiga Biblije se po stilu duboko razlikuje od svega čime se služe Pavle i ostali novozavetni pisci. Ostajemo skoro bez daha pred beskrajnim estetskim sadržajem pažljivo poređanim oko sedam prizora nebeskog Svetilišta, od kojih se svaki otvara dubljim uvidom u nebeske dvore.

Knjiga otkrivenja je sama po sebi opsežan estetski prikaz. Bog je mogao da pruži Jovanu uobičajeni istorijski dokument kojim bi mu predstavio smer istorije spasenja. Umesto toga, ono što nalazimo jeste zapanjujuća slika odvijanja velike borbe između Hrista i Sotone, koja detaljno opisuje veličanstveni apokaliptički prizor pokazan ranije Danilu i Jezekilju.

RAZMISLI: Zamisli da Bibliju čitaš samo kao literaturu. Zar ne bi time promašio da shvatiš njenu osnovnu namenu i svrhu? Koje pouke možemo izvući iz činjenice da je veoma lako imati istinu pred očima, a da nam ona potpuno promakne?

Bog je i veliki vajar, ali ne vajar ograničen na granit ili mermer. Umesto toga, On vaja naše karaktere. On može da uzme grešno ljudsko biće i da ga oblikuje i teše i kleše sve dok ne počne da odražava nešto od nebeske slave. Bog nam je pružio bezbrojne dokaze te svoje neograničene veštine i sposobnosti. Od početka do kraja Pisma, mi nalazimo Boga kako uzima ljude koje bismo mi odbacili kao neprivačne ili nedostojne, i kako ih oblikuje da postanu nešto prekrasno i privlačno.

Koji su to neki od karaktera u Bibliji kojima je bilo neophodno vajanje? Koje su neophodne promene bile unesene u njihov život?

Na primer: Jakov (1. Mojsijeva 32,22-30), David (Psalam 51), Petar (Luka 22,31.32), Pavle (Dela 9,1-22). Koga se još možeš setiti i kakve su promene njemu bile potrebne?

Još jedan dobar primer je Marija Magdalena. »Mariju su smatrali velikom grešnicom, ali je Hristos poznao okolnosti koje su oblikovale njen život.... On je bio taj koji ju je podigao iz očajja i propasti. Sedam puta Ga je čula kako ukorava zle duhove koji su vladali njenim srcem i umom. Čula Ga je kako se glasno moli Ocu za nju. Znala je koliko je greh odvratn Njegovoj neokaljanjoj čistoti i ona je pobedila u Njegovoj sili. ... Ova žena koja je pala i čiji je um bio prebivalište zlih duhova bila je dovedena vrlo blizu Spasitelja u zajedništvu i službi Marija je stajala kraj krsta.... Marija je bila prva na grobu posle Njegovog uskrsenja. Marija je bila prva koja je objavila uskrslog Spasitelja.« (Elen G. Vajt, *Čeznja vekova*, str. 568 /orig./)

Istorija spasenja je puna božanske stvaralačke sile koja je obnavljala grešne ljude i žene i vraćala im izgubljeno »Božje obličje«. Jevanđelje nije neka kozmetička operacija lica, već pitanje promene životne orijentacije koja prodi duboko i smelo - silom svoga očišćenja, oblikovanja i ulepšavanja. Jevanđelje Isusa Hrista stvaralački u nama izgrađuje poštenje i čestitost. Istinsko obnovljenje je posledica unutrašnje sile koja deluje u nama, božanske stvaralačke moći koja u našem grešnom, palom životu obnavlja lepotu i sjaj Hristove ličnosti.

RAZMISLI: Vajanje zahteva klesanje, struganje, možda čak i odbacivanje nekih delova. Koja područja tvog života zahtevaju da budu iznova oblikovana? Koliko se opireš u toku tog ne uvek bezbolnog procesa?

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Neka se Božja sila obraćenja oseti u srcima pojedinačnih vernika i tada ćemo videti duboko delovanje Božjega Duha. Samo oprostjenje greha nije jedina posledica Isusove smrti. On je prinio beskrajnu žrtvu ne samo zato da bi greh mogao da bude uklonjen već i da bi ljudska priroda mogla da bude obnovljena, ulepšana, ponovo izgrađena iz svojih razvalina i osposobljena da opstane u Božjoj prisutnosti.« (Ellen G. White, *Manuscript Releases*, vol. 6, p. 11)

»Kako ozbiljno i istrajno umetnik radi da prenese na platno savršenu sliku svoga modela; i kako marljivo vajar kleše i oblikuje kamen da postane dvojniki uzora koji je sebi postavio. Tako i roditelji treba da se trude da oblikuju, uglašaju i ulepšaju karakter svoje dece po uzoru na sliku koja im je data u Isusu Hristu. Baš kao što strpljivi umetnik proučava i deluje i oblikuje planove da bi učinio da rezultati njegovog rada budu savršeniji, tako i roditelji treba da smatraju da su dobro utrošili vreme uloženo u obuku svoje dece za koristan život i za njihovo pripremanje za besmrtno carstvo. Delo umetnika je malo i nevažno kada se uporedi s delom roditelja. Jedan se bavi beživotnim materijalom, od koga stvara oblike lepote; ali drugi radi s ljudskim bićem čiji se život može oblikovati ili na dobro ili na zlo, na blagoslov ljudskom rodu ili na njegovo prokletstvo, da se izgubi u tami ili da živi večno u budućem bezgrešnom svetu.« (Ellen G. White, *Child Guidance*, pp. 476.477)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

1. Da li si imao priliku da razviješ ili upotrebiš bilo kakve umetničke sposobnosti? Ako si uspeo da načiniš nešto lepo, koliko si pazio da to stvaralačko delo odražava »Božje obličje«? To znači, kada si kreativan, ti na svoj način odražavaš Gospodnju stvaralačku silu.
2. Pogledaj oko sebe celi stvoreni svet, prirodu, iako je tako dugo bila izložena uticaju greha. Na koje načine ona snažno svedoči ne samo o stvaralačkoj Božjoj sili već i o Njegovom umetničkom savršenstvu i ljubavi prema lepoti?
3. Kao što smo naglasili u uvodu pouke, hrišćani su uvek imali podvojena gledišta o umetnosti. Zašto je to tako? Koje zamke može da predstavlja umetnost? U isto vreme, kako da se poslužimo svojim umetničkim darovima tako da proslavimo Boga i unapredimo Njegovo carstvo?

Sažetak: Božje sposobnosti kao umetnika su često potcenjene. Svet koji je On stvorio često se ceni, ali izražavanje Božjih umetničkih sposobnosti još više unapređuje Njegove velike sposobnosti. Bog želi da hrišćani posebno budu izvor »lepote« na ovoj mračnoj, umirućoj planeti.

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

LJUBAVNE PRIČE

Tekstovi za proučavanje: 1. Mojsijeva 2,21-25; 2. Mojsijeva 20,5; Isaija 43,4; 62,5; Pesma nad pesmama ; Jovan 2,1-11.

Tekst za pamćenje: »Odavna mi se javljaše Gospod. Ljubim te ljubavlju vječnom, zato ti jednako činim milost« (Jer. 31,3).

Ključna misao: Kako da razumemo ljubav kao deo Božjeg Bića?

Ljubav je, možda, najčešće spominjana Božja osobina. I zaista, mi nikada ne možemo preceniti Božju ljubav, niti iscrpiti njene dubine. Međutim, možda postoji još jedan aspekt Njegove duboke ljubavi koji još nismo dovoljno razmatrali; naime, Bog je romantičan.

Da bismo pravilno sagledali Božju romantičnu prirodu, moramo se podsetiti, pre svega, na vremensko razdoblje opisano u Bibliji. Ova knjiga pokriva hiljade godina ljudske istorije, od prvog dana ovoga sveta pa sve do poslednjeg, u najmanju ruku pre nego što bude ponovo stvoren. I slično svim ostalim istorijskim knjigama, Biblija kao celina sadrži izveštaje o carevima i caricama, ratovima i ratnim planovima, o političkim intrigama.

Međutim, nijedna istorijska knjiga ne opisuje sve što se dogodilo. To se odnosi i na Sveto pismo. U njemu se ne može naći iscrpan istorijski pregled vremena koje ono pokriva. Mnoštvo događaja je, naravno, tek spomenuto. Upravo zato, veoma je zanimljivo da je Bog uvrstio nežne romanse u istorijske zapise, koje su opisali Bogom nadahnuti proroci. Postavlja se pitanje: zašto bi Bog uključio tu vrstu ljubavnih priča, romantičnih zbivanja, u knjigu koja je u prvom redu istorijska? Da li nam to govori nešto o Njegovoj prirodi i koliko pažnje On posvećuje upravo romansama? U toku ove sedmice proučavaćemo zašto su te priče uključene u Bibliju i šta možemo iz njih da naučimo.

»A Adam reče: sada eto kost od mojih kosti i tijelo od mojega tijela. Neka joj bude ime čovječica, jer je uzeta od čovjeka« (1. Mojsijeva 2,23).

Treba da počnemo od prvih poglavlja 1. Mojsijeve da bismo proučili prvu romanu u Pismu, romanu Adama i Eve. Adam i Eva su predstavljali posebna dela Božjeg stvaranja. I muško i žensko odražavaju Njegovo obličje (1. Mojsijeva 1,26.27). I Adam i Eva su primili svoj život kao rezultat Božje neverovatne stvaralačke sile. Složenost našeg fizičkog tela ostaje jedno od najznačajnijih svedočanstava mudrosti i moći našeg Stvoritelja.

Čitaj biblijski izveštaj o stvaranju Eve (1. Mojsijeva 2,21-25). Kako biste opisali vrstu njihovog međusobnog odnosa, bar kako je dat u ovom izveštaju?

Možda je najočiglednija činjenica u ovom opisu upravo naglašavanje bliskosti i međusobne povezanosti ova dva bića. Bog je stvorio ženu od tela muškarca; oni su, doslovno, isto telo i ista krv.

Adam, onda, izriče ono što je nazvano prvom biblijskom »ljubavnom pesmom« ili »poemom o ljubavi« u kojoj otvoreno priznaje koliko su usko povezani jedno s drugim. Na jevrejskom jeziku, reč za čoveka koju on upotrebljava u 23. stihu glasi »iš«; dok reč za ženu glasi »iša«, što ponovo pokazuje koliko su bliska bila ta dva bića.

U 24. stihu, Biblija naglašava da će čovek ostaviti svoje roditelje i prionuti uz svoju ženu i da će oboje postati »jedno telo«, što je još jedno snažno ukazivanje na intimnost koja im je bila namenjena. (Neki su se pitali: O kakvim roditeljima govori ovde Biblija, jer ih tada još nije ni bilo? Mojsije je ovaj izveštaj napisao mnogo stoleća posle stvaranja i on se služi izveštajem o njihovom stvaranju da bi detaljnije objasnio šta znači brak.)

Konačno, njihova neodevenost još jednom naglašava veliku bliskost među pripadnicima ovog prvog para.

Šta je još njihov odnos prvobitno sadržavao možemo samo nagađati, ali da je romantična ljubav predstavljala njegov veliki deo, to je sigurno. Bog nije protiv romanse. Sasvim suprotno tome, on nas je stvorio kao bića koja su sposobna da dožive ljubav. U stvari, izgleda da je to bio osnovni element koji je stvorio u nama.

RAZMISLI: Romantična ljubav je tako prekrasan, bogomdani dar ljudskom rodu. Ako ste uspjeli da ostvarite pravi romantični međusobni odnos, čime se možete poslužiti da ga zaštitite od svega što bi ga moglo ugroziti?

BIBLIJSKE ROMANSE

Iako Biblija pokriva mnogo istorije, uzela je sebi vremena da opiše i neke romanse. Postojala je snažna, osećajna veza između Avrama i Sare. On je nije ostavio u toku dugih godina njene neplodnosti. U stvari, jedino je na Sarino nagovaranje Avram uzeo Agar za ženu. Veze ljubavi između Avrama i Sare su ostale snažne. Vidi 1. Mojsijeva 16.

Bilo je potrebno jedno podugačko poglavlje da se opiše putovanje Avramovog sluge da nađe ženu za Isaka. Kada se vratio s Revekom, nadahnuti izveštaj sadrži još jednu ljubavnu priču. Vidi 1. Moj. 24.

Još jednoj romansi je posvećeno vrlo mnogo mesta u Bibliji. To je romana između Jakova i Rahilje. Brzim potezima nacrtana nam je slika o Jakovljevom naglom i vatrenom odgovoru na Rahiljinu pojavu. Osim Pesme nad pesmama, nema drugog primera u Pismu da su se mladić i devojka poljubili, svakako ne pre sklapanja braka. Ako uzmemo u obzir da je Bog konačni autor Biblije, i da je po Njegovom nadahnuću napisana 1. Mojsijeva knjiga, ponovo se podsećamo da je Bog sklon romantici, jer je uključio ovu ljubavnu priču i njihov poljubac u Bibliju. Vidi 1. Mojsijeva 29. (Kada biste vi pisali istorijsku knjigu koja pokriva hiljade godina, od stvaranja ljudskog roda i njegovog pada u greh, zašto biste uključili i ovu romantičnu pojedinost?) U istorijskom razdoblju opisanom u 1. Mojsijevoj, ima mnogo skokova kroz vreme. A ipak, Bog je nadahnuo pisanje tih toplih priča o ljubavi.

Proučite još jednom izveštaje o ovim romansama. Kakva god da je ljubav tada postojala, ovi izveštaji na mnogo načina nalikuju na romanse ili ljubavne priče po celom svetu; drugim rečima, te osobe se suočavaju s mnogim izazovima i stradaju od pogrešaka jedne ili obe strane. Koje pogreške su donele toliko patnji i stradanja učesnicima u ovim događanjima? Ili, što je još mnogo važnije, šta možemo da naučimo iz njihovih pogrešaka?

RAZMISLI: Na nesreću, mnogi su činili slične greške, pa čak i gore. Dobra vest glasi da Bog ne samo oprašta već i leči. Kakve god da ste pogreške načinili u ljubavi, kako biste mogli naučiti da potražite oprostjenje i izlecenje koje dolazi sa krsta?

BOŽJA LJUBAV

Prva Mojsijeva pokazuje, odmah od početka, da romantična ljubav treba da bude osnovni deo ljudskog iskustva. Jedan čovek i jedna žena - i tačka! To je bio Božji ideal, biblijski prototip* koji govori kako romantična ljubav treba da izgleda.

Zadivljuje koliko se često Biblija služi slikom ljubavi, braka, da bi opisala vrstu odnosa ljubavi koji Bog želi da uspostavi sa svojim narodom. Ništa ne sme da bude intimnije od odnosa između muža i žene - osim, možda, posebnog odnosa čoveka s Bogom.

Čitaj tekst u 2. Mojsijevoj 20,5. Koja reč u ovom izveštaju otkriva osećanja koja Bog gaji prema svom narodu? Kako da razumemo tu reč kada se upotrebi za Boga?

Mnogo puta Bog izražava ljubomoru prema svom narodu (Vidi 2. Moj. 34,14; 5. Moj. 4,24; Joilo 2,18). Ljubomora je osećanje koje zaljubljeni gaji kada misli da mu onaj koga voli nije veran. Bog nije neka daleka, bezosećajna, bezlična dobroćudna »sila«. On je Biće koje gaji toplu osećanja prema ljudskom rodu. Koliko god da je nama teško da to shvatimo, Bog nas voli i, kao i svako Biće koje voli, oseća bol zbog našeg neverstva.

Pregledaj sledeće tekstove. Šta nam oni govore? Kako nam pomažu da razumemo osećanja koja Bog gaji prema nama? Isaija 43,4; 62,5; Jezekilj 16,1-15; Jeremija 31,3; Otkrivenje 21,9.

Biblija otvoreno govori da Bog duboko voli pojedinačna ljudska bića. To nije koncept koji se lako poima, jedino zato što ni koncept o Bogu, Stvoritelju svemira, nije lako prihvatiti. Uostalom, mi jedva uspevamo da shvatimo svemir kao celinu; a koliko manje, onda, Onoga koji ga je stvorio? Istovremeno, Bog nije samo objavio svoju ljubav prema nama, već ju je i pokazao na mnoge vrlo značajne načine. Najveći je, naravno, krst i ono što se dogodilo na Golgoti. Koliko nam je još dokaza potrebno o Božjoj ljubavi prema nama osim onih koje smo dobili na Golgoti?

RAZMISLI: Šta bi bilo da nas Bog mrzi, ili da je ravnodušan prema nama, ili da Mu se samo dopadamo? Međutim, Biblija kaže da nas Bog voli! Šta to znači za tebe lično, i kako ta zadivljujuća misao da nas Bog voli utiče na način tvog života?

* prauzor, model

Biblioteke bi se mogle ispuniti knjigama koje se bave teškim pitanjima ljudskih stradanja, pitanjima koja su posebno mučna za one koji veruju u svemogućeg Boga punog ljubavi (Za ateiste stradanja su samo deo onoga što znači živeti u bezbožnom i besmislenom svemiru i zato ne predstavljaju teško filozofsko pitanje kao za hrišćane!). Međutim, bez razumevanja velikog sukoba između Hrista i Sotone, veliki deo tih knjiga ništa ne rešava (čak i kada shvatamo kosmičku dramu, pitanje stradanja je zaista teško pitanje, zar ne?).

Iako pitanje ljudskih stradanja ima veze sa svim aspektima života, ne smemo da zaboravimo ni zadovoljstva života! Zašto hrana ima tako ugodan ukus? Zašto toliki broj ćelija ukusa na jeziku savršeno pomaže da osetimo toliko privlačnih ukusa hrane? Zašto ima toliko mnogo nijansi boja? Zašto je ljudsko oko sposobno da vidi i raspozna tolike boje? Zašto postoje radosti bračnih odnosa? Razmnožavanje sigurno ne zahteva takvu vrstu zadovoljstava kakvu pružaju bračni odnosi. Neki oblici života se jednostavno dele na pola da bi se razmnožili. Zamislite kako bi to bilo kada bi se i ljudi množili na taj način? Zašto nam je Bog dao nervne završetke koji omogućuju da osetimo zadovoljstva preko svojih pet čula?

Odgovor na sva ta pitanja je isti: zato što nas je Bog stvorio takvima. Bog je stvorio ljude kao fizička bića koja treba da doživljavaju i fizička zadovoljstva.

Nijedna knjiga u Bibliji ne obrađuje tu tematiku bolje od Pesme nad pesmama. Zašto je ta knjiga u Bibliji? To je knjiga koja opisuje romantičnu ljubav. Knjiga nas izričito podseća na posebna zadovoljstva koja je Bog zamislio i namenio muževima i ženama. Izvori romantične ljubavi se mogu pratiti sve do svog izvora, a on se nalazi u Bogu.

Prelistaj Pesmu nad pesmama. Šta ta knjiga kaže kako Bog gleda na zadovoljstva tela kada se uživaju u pravom kontekstu, u braku?

Naravno, kada se uporede s mnogim grubim i raspusnim običajima kulture koja nas okružuje, hrišćanske ideje o braku i bračnim zadovoljstvima uopšte mogu da izgledaju zastarele, zaostale i ograničavajuće. Međutim, ta načela dolaze od Onoga koji je stvorio fizička zadovoljstva, od Onoga koji najbolje zna kada i na koji način se ona mogu uživati. Ko bi drugi osim Boga mogao i da zamisli koliko će patnje i stradanja doneti zloupotreba tih prekrasnih darova? Ko nije na ovaj ili na onaj način bio žrtva tih zloupotreba?

Čitaj tekst u Jovanu 2,1-11. Šta nam to govori o Isusovom odnosu prema braku i romantičnoj ljubavi? Šta znači da je On dao svoj blagoslov tako bučnim i razvučenim događanjima kakva su bila jevrejska venčanja toga vremena?

Isus se upravo vratio iz pustinje kušanja, gde je i sam ispio čašu nevolje. Međutim, odatle je izašao da ljudskom rodu podari čašu blagoslova i da posveti tople odnose u okviru ljudskog života. Isus, koji je obavio prvo venčanje u Edemskom vrtu, sada čini svoje prvo čudo. Gde? Na svadbenoj gozbi. Jevrejsko venčanje u biblijska vremena bilo je impresivan događaj. Venčanje u malom selu Kani u Galileji svakako da je predstavljalo događaj godine. Svadbovanje je trajalo danima. Rabini i učenici su prestajali sa učenjem. Svi su donosili poklone a porodica koja je priredila svadbu bila je za uzvrat obavezna da gostima ponudi dovoljno hrane, pića i zabave.

To što je ponestalo pića, predstavljalo je, dakle, više od neznatnog razočaranja. Bila je to katastrofa. Isusova majka došla je da objasni tu potrebu Isusu. Ona ništa nije predlagala, ali nije bila ni ravnodušna. Ona se obraća slugama i kaže im: »Šta god da vam kaže, učinite!«

Isus zatim traži od slugu da napune vodom šest velikih čupova. Arheolozi kažu da su u to vreme takvi čupovi primali oko 60 do 100 litara. Uzimajući u obzir minimum, mi govorimo o najmanje 360 litara. Neki teolozi govore o daleko većoj količini.

Sledeće o čemu slušamo je kumov oduševljeni uzvik upućen ženiku, u stvari bila je to čestitka: »Svaki čovjek najprije dobro vino iznosi, a kada se opiju onda rdavije; a ti si čuvao dobro vino doslije« (Jovan 2,10).

Ako se uzme u obzir količina stvorenog napitka, i veličina čaša koje su se upotrebljavale na jevrejskim svadbama, onda je bilo dovoljno pića za 2160 čaša. To onda znači 2160 čaša najfinijeg pića za malu svadbenu družinu u jednom zabačenom selu u Galileji. Na toj svadbi, Isus je ponudio ljudima najbolje što je iko ikada video iokusio.

U ovom čudu možemo videti Božju stvaralačku silu, istu silu koja je stvorila naš svet. Prilikom Isusove zemaljske službe, ona se prvi put pokazala upravo na svadbi.

Romantična ljubav i brak su zaista prekrasni darovi od Boga. Moramo imati na umu, takođe, da Isus nikada nije bio oženjen i da je tako ostavio primer koji pokazuje da ne mora svako da sklopi brak. I osobe koje žive same mogu da žive punim i radosnim životom kao i one koje su našle svog životnog druga.

ZA DALJE PROUČAVANJE

I u Starom i u Novom zavetu, brak je upotrebljen da prikaže nežnu i svetu vezu koja postoji između Hrista i Njegovog naroda. U Isusovim mislima, radost svadbenih svečanosti je ukazivala unapred na radosti onoga dana kada će On dovesti svoju nevestu u dom svoga Oca, kada će otkupljeni sedeti zajedno sa svojim Otkupiteljem na svadbenoj večeri Jagnjetovoj. On kaže: »I kako se raduje ženik nevjesti, tako će se tebi radovati Bog tvoj« (Is. 62,5). »Nećeš se više zvati ostavljena« (Is. 62,4). »Nego ćeš se zvati milina moja ...jer ćeš biti mio Gospodu....tako će se tebi radovati Bog tvoj« (Is. 62,4,5). »Radovaće ti se veoma, umiriće se u ljubavi svojoj, veselice se tebe radi pjevajući« (Sof. 3,17).

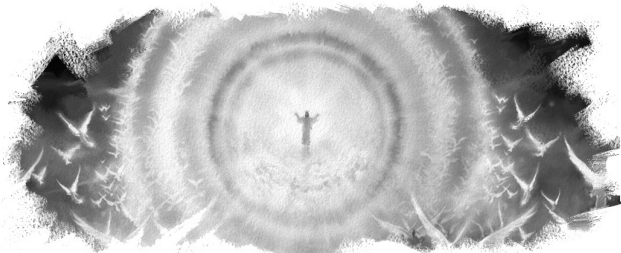
Biblija se završava ovom istom slavnom temom. Kada se viđenje o onome što se događa na nebu pokazalo pred apostolom Jovanom, on je zapisao: »I čuh kao glas naroda mnogoga, i kao glas voda mnogijeh, i kao glas gromova jakijeh, koji govore: aliluja, jer caruje Gospod Bog Svedržitelj! Da se radujemo i veselimo, i da damo slavu njemu, jer dođe svadba jagnjetova i žena njegova pripravila se. I dano joj bi da se obuče u svilu čistu i bijelu, jer je svila pravda svetijeh.... Blago onima koji su pozvani na večeru svadbe jagnjetove. ... Ove su riječi istinite Božje« (Otkrivenje 19,6-9).

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

1. Koji vas običaji u vašem društvu i kulturi lako mogu navesti da zloupotrebite fizička zadovoljstva koja nam je Bog dao? Kako možeš da pomogneš drugima, posebno mladima, da nauče koje nam opasnosti prete da zloupotrebimo te darove? Kako biste im mogli pokazati da držeći se sledećih načela i zakona koje nam je Bog dao, ljudi mogu biti u mnogo boljem položaju da uživaju u životu nego kada se povode za običajima i navikama društva koje odbacuje načela Božje Reči?
2. U građanskim zakonima koje je Bog dao Izrailju, postoje drugi podsetnici na Božju romantičnu prirodu. Koju vrstu medenog meseca Bog predlaže mladencima koji su se tek venčali? 5. Mojsijeva 24,5. Kako smo mi upotrebili to vremensko razdoblje koje im je Bog dao?

Sažetak: Za mnoge savremene ljude, Bog predstavlja samo plemeniti »uzor«. Ili je koncept o Njemu razvodnjen tako da se može iskoristiti za organizovanje svetskog mira. Međutim, Njega više ne vide kao Ličnost prema kojoj bismo mogli osećati ljubav. Biblija naglašava da je Bog pun ljubavi i da voli.

OBEĆANJE O NJEGOVOM DOLASKU

Tekstovi za proučavanje: 2. Petrova 3,1-10.13; Jovan 14,2.3; Danilo 2,44; Jevrejima 9,28; Jevrejima 11; Otkrivenje 6,9-11; Luka 12,42-48.

Tekst za pamćenje: »I evo ću doći skoro i plata moja sa mnoom, da dam svakome po djelima njegovijem« (Otk. 22,12).

Gljučni tekst: Kada će Isus ponovo doći? Ko to zna? U izvesnom smislu, nije to ni značajno. Umesto toga, značajno je da će doći!

Pri kraju devedesetih godina prošloga stoleća mnogi su se pitali da li će svet potrajati do novog milenijuma. Onda je godina 2000 došla i prošla. Neki su tvrdili da je izračunavanje vremena bilo pogrešno i da je 2001. godina stvarna godina početka novog milenijuma. Međutim, nažalost mi smo i dalje ovde.

Bez obzira na sve, za razliku od mnogih hrišćana, mi i dalje verujemo da je drugi Hristov dolazak pred vratima. U izveštajima u medijima, mnogi čak i svetovni reporteri, ponekad govore o tome kako se naš svet približava nekoj velikoj krizi, bilo političkoj, ekološkoj, ekonomskoj, vojnoj ili bilo kojoj kombinaciji svih njih. Čoveku nije potrebno da bude biblijski apokaliptičar da vidi da se svet tetura na ivici ove ili one katastrofe.

Ništa od toga nas ne iznenađuje; uostalom, skoro svako biblijsko proročanstvo koje opisuje vreme posletka pruža prilično tamnu sliku sveta pre Hristovog drugog dolaska. Iznenađenje nad iznenađenjima, to je upravo svet u kome mi živimo.

Kada će Isus ponovo doći? Mi to ne znamo. Ipak, ono što znamo uverava nas da će doći, a to je najvažnije.

Žalosno stanje ljudskog roda pošteno je i tačno opisano u Bibliji. Međutim, biblijski pisci nisu uvek očajavali, jer su znali konačni ishod. Poslednja poglavlja Knjige proroka Isaije i Otkrivenja govore nam da se približava dan uništenja greha i uspostavljanja Božjeg carstva. Bog je svojim prorocima pokazao »poslednje događaje« koji će dovesti do kraja mračnu istoriju našeg sveta. Svi ti proroci su svesni težine stanja, ali žive u nadi jer im je otkriven lek.

Kao što smo već ranije videli, ako verujete da je svet nastao slučajno, onda ćete najverovatnije verovati da će tako i okončati. To gledište ne ostavlja mnogo nade onima koji žive između takvog početka i takvog kraja, zar ne?

Nasuprot tome, Biblija dosledno poziva na doslovno istorijsko razumevanje izveštaja u prvom i drugom poglavlju 1. Mojsijeve. Ništa nije bilo prepušteno slučaju prilikom stvaranja sveta. Prema tome, nije nikakvo čudo da Božja Reč zahteva i doslovno razumevanje kraja ovoga sveta. Ništa neće biti prepušteno slučaju ni tada.

Čitaj tekst u 2. Petrovoj 3,1-10. Kako Petar povezuje rane događaje u ljudskoj istoriji sa završnim događajima? Koju poruku nade možemo izvući iz tih tekstova?

Prvobitno stvaranje i konačno ponovno stvaranje su nerazdruživo povezani, i svako od njih naglašava značenje onog drugog. Kada proučavam doktrinu o poslednjim događajima (eshatologija), mi se bavimo Božjim završnim, konačnim postupanjem u odnosu na dela stvaranja, što neposredno vodi u obnavljanje Njegovog carstva.

Isus jasno povezuje početak i kraj svega sa samim sobom. Tri puta u Otkrivenju (Otk. 1,8; 21,6; 22,13) Isus naziva sebe Alfom i Omegom (alfa je prvo slovo grčke azbuke, a omega poslednje). Bez obzira šta još misli kada to kaže, u najmanju ruku to nam pokazuje Njegovu moć i sveprisutnost; to nam govori da je Isus bio prisutan prilikom početka svega i da će On biti prisutan pri kraju svega. Mi se možemo osloniti na Njega bez obzira gde se nalazili u međuvremenu. To je način da nam kaže da će uvek biti uz nas, bez obzira koliko stanje bude izgledalo haotično.

RAZMISLI: Neki hrišćani su se udaljili od verovanja u doslovni, fizički dolazak Isusa Hrista i u natprirodno obnavljanje Božjeg carstva na Zemlji. Umesto toga, oni misle da mi sami treba da izgradimo to carstvo. Razmotrite pokušaje iz prošlosti da se učini nešto slično. Zašto bismo mislili da bi budući pokušaji bili bolji?

OBEĆANJE I OČEKIVANJE

Pošto se »poslednji događaji« usredsređuju na uspostavljanje Božjeg carstva, posvećivanje pažnje »poslednjim događajima« je uvek bilo u središtu razmišljanja hrišćana koji očekuju drugi Hristov dolazak. Mi smo toliko pažnje posvećivali kraju vremena da smo po tome dobili i ime: čekaoci. Već samo ime, dakle, ukazuje na naše verovanje u Drugi Hristov dolazak.

Kako Petar izražava tu istu nadu? 2. Petrova 3,13. Zašto je ta nada u središtu svega što verujemo? Bez nje, imamo li uopšte bilo kakve stvarne nade?

Naša ljudska očekivanja i naše nade često nas suočavaju s razočaranjima. Mnogo puta nas izneveravaju jednostavno zato što nismo u stanju da upravljamo budućim događajima. Naše najsmelije nade često se ne ostvaruju. Mi ne možemo da upravljamo budućnošću, bez obzira koliko god to pokušavali. Ljudska bića su suočena s mogućnostima i verovatnoćama. Svaki naš plan je samo pokušaj. Odvijanje istorije je složeno, neizračunljivo, podložno tolikom broju raznih činilaca da nam ne ostavlja nikakvog poverenja u naša izračunavanja. I upravo ta nesigurnost doprinosi da postajemo zabrinuti.

Međutim, biblijski pisci nas uveravaju da ne treba da očajavamo; Gospod upravlja svim što se događa i mi imamo obećanje o Njegovom dolasku i obećanje o svemu što će On učiniti kada se bude vratio.

Pročitajte sledeće tekstove. Kakvu nadu, kakvu sigurnost, nalazimo u njima? Kako svako od tih obećanja ima i različit naglasak?

Jovan 14,2.3. _____

Danilo 2,44. _____

Dela apostolska 3,20. 21. _____

U svim tim tekstovima, ali i u mnogim drugim, dato nam je obećanje, ne samo o Hristovom drugom dolasku, već i o tome kakav nas radikalno drukčiji svet i postojanje očekuju kada On bude došao. Pokušajte da zamislite kakav će to biti svet. Mi smo se toliko naviknuli na greh, bolest, smrt, strah, nasilje, mržnju, siromaštvo, zločine, ratove i patnje da nam je postalo izuzetno teško da zamislimo svet bez svega toga. A ipak, to je upravo svet kome se nadamo, svet koji nam je obećan.

NAŠA NAJVEĆA SIGURNOST

Kao hrišćani, kao hrišćani koji očekuju Drugi Hristov dolazak, mi živimo s nadom u Hristov doslovni povratak na ovu Zemlju. Neke hrišćanske grupe su odbacile nadu u ovo učenje, ili su ga potisnule u stranu, ili su ga razvodnile i tako duhovno protumačile da Drugi Hristov dolazak postaje samo nešto što se događa u svakom pojedincu. Takvi govore: Drugi Hristov dolazak se događa u našem srcu kada naučimo da ispunjavamo svoju ulogu u svojoj društvenoj zajednici ili kada naučimo da volimo bližnje onako kako treba. Onda će se Hristov drugi dolazak ostvariti u našem životu. Iako, naravno, mi treba da volimo svoje bližnje, iako treba da budemo plodonosni pripadnici svoje zajednice, ništa od toga nije uporedivo s Hristovim drugim dolaskom.

Iz naše perspektive, a posebno na temelju našeg verovanja u stanje mrtvih, teško nam je i da zamislimo šta bi naša vera značila bez fizičkog, doslovnog Drugog Hristovog dolaska, kada će On podići umrle pravednike iz njihovih grobova. Ta vera se nalazi u samom središtu svega što verujemo tako da bismo, bez nje, mogli samo da gledamo kako se celi sistem naše teologije ruši u prah i pepeo.

I to bi se dogodilo upravo zato što sve u šta verujemo i sve čemu se nadamo doživljava svoj vrhunac u doslovnom Drugom dolasku Isusa Hrista »na oblacima nebeskim« (Matej 24,30). Ako odbacimo to verovanje, onda smo ostali bez igde ičega.

Od svih obećanja o Hristovom drugom dolasku, koje smatramo najvećim i najsigurnijim? Koji nam događaj, više nego ikoli drugi, garantuje Njegov dolazak i zašto? Jev. 9,28; 1. Kor. 15,12-27.

Naravno, velika nada u Drugi Hristov dolazak počiva na onome što je Hristos učinio za nas prilikom svog Prvog dolaska. Uostalom, šta bi značio Prvi Njegov dolazak bez Drugog? U izvesnom smislu, moglo bi se kazati da Prvi dolazak, i sve što je Isus postigao za nas tom prilikom, ostaje nepotpun bez Drugog dolaska. Ponekad se Biblija služi metaforom o otkupu misleći na krst. Sam Isus je rekao da »Sin čovječji nije došao da mu služe, nego da služi i da dušu svoju u otkup da za mnoge« (Matej 20,28). Na krstu, Isus je svojom smrću platio otkup za naš život, i taj otkup je bio potpun, savršen, dat jednom za svagda. U isto vreme, kakva je korist od plaćanja otkupnine ako ne dođete da uzmete ono što ste otkupili? Plaćanje otkupnine nije kraj priče. Isto onako kao što bi zemaljski roditelj došao da uzme dete koje je otkupio, tako će i Isus doći ponovo da uzme one za koje je platio tako visoku cenu. Prema tome, Hristov prvi dolazak je najveće obećanje i najveća sigurnost Njegovog drugog dolaska.

»GDJE JE OBEĆANJE DOLASKA NJEGOVA?«

Još od najranijih dana postojanja naše Crkve mi smo verovali da je Hristov drugi dolazak blizu, »bliže nego li kada vjerovasmo«. Međutim, mi smo još ovde, ovde smo mnogo duže nego što smo mogli da pretpostavimo, zar ne? Kako da shvatimo to »odlaganje«?

Pre svega, mi nismo jedini čija se očekivanja o tome kada će Gospod delovati nisu ispunila onako kao što su očekivali.

Eva, na primer, mislila je da će se Božje obećanje o Izabavitelju (1. Mojsijeva 3,15) ispuniti preko njenog prvorođenog sina. Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 4,1. Tačan prevod tog teksta treba da reč »od« stavi u zagradu, jer je dodata u prevodu. Evina izjava bi se mogla mnogo doslovnije ovako prevesti: »Dobih čovjeka – Gospoda!« Pogrešila je; novorođeno dete je bilo Kajin, a ne Otkupitelj. Gospod je došao kao Otkupitelj mnogo hiljada godina posle toga.

»Spasiteljjev dolazak je bio predskazan u Edemu. Kada su Adam i Eva prvi put čuli obećanje, očekivali su da će se ono brzo ispuniti. Oni su radosno pozdravili rođenje svoga prvenca, nadajući se da će on, možda, biti Izabavitelj. Međutim, ispunjenje obećanja se odužilo. Oni koji su ga prvi primili, umrli su, a nisu ga videli. Počevši od Enohovih dana, obećanje su ponavljali patrijarsi i proroci, održavajući živom ovu nadu o Njegovom pojavljivanju, ali On još nije dolazio« (Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 31 /orig./)

Čitaj tekst u Jevrejima 11. Šta je osnovni naglasak ovog poglavlja i kako se on uklapa u celo pitanje »odlaganja«? Posebno obrati pažnju na Jevrejima 11,13.39.40.

U celoj Bibliji imamo ljude koji su iskreno očekivali da se nešto dogodi. Pogledajte koliko dugo je Avram čekao obećanog sina; pogledajte koliko je dugo Izrailj u Egiptu očekivao obećano oslobođenje! Uvek iznova u Psalmima čitamo pitanje: »Koliko još« Gospode, treba da čekamo obećano izbavljenje? I naravno, ne treba da budemo iznenađeni »odlaganjem« Hristovog drugog dolaska, zato što je Petar napisao pre skoro dve hiljade godina: »I ovo znajte najprije da će u posljednje dane doći rugači koji će živjeti po svojijem željama i govoriti: gdje je obećanje dolaska Njegova? Jer otkako oci pomriješe sve stoji tako od početka stvorenja« (2. Petrova 3,3.4).

RAZMISLI: Da li si mislio da će Hristos do sada već doći? Da li se nekada osećaš obeshrabren zbog »odlaganja« ili si počeo da sumnjaš u Drugi dolazak zato što smo još ovde? Razmotri sve dokaze koje imaš za verovanje u Drugi Hristov dolazak, shvatajući, naravno, da kao smrtno ljudsko biće sasvim drukčije, potpuno drukčije, shvataš vreme nego Bog.

»DA, DOĆI ĆU SKORO!«

Činjenica da Gospod nije došao u očekivano vreme nesumnjivo predstavlja razlog što je Pavle uputio neke svoje savete Solunjanima. Šta je Pavle savetovao crkvi u Solunu dok čeka na obećani Hristov drugi dolazak? 2. Solunjanima 2.

Izvesni događaji treba da se odigraju u ljudskoj istoriji pre Isusovog drugog dolaska, ali je sama nada u Njegov dolazak slavna!

Knjiga Otkrivenja, velika knjiga o »vrhuncima«, pruža nam svoje dokaze da će se vreme produžiti. Prilikom otvaranja petog pečata, šta su povikali glasovi onih ispod oltara? Otkrivenje 6,9-11. Šta se tu podrazumeva o pitanju »odlaganja«?

Čitaj tekst u Luka 12,42-48. Kako nam taj tekst pomaže da shvatimo »odlaganje«? Osim toga, koje važno upozorenje treba da uzmemo za sebe iz tog teksta, jer je i nama lako da se počnemo osećati na sličan način?

Šta da kažemo o tekstovima koji govore da će Isus skoro doći, da će doći brzo? Na primer: »Da, doći ću skoro« (Otkrivenje 22,20). »Evo ću doći skoro, blago onome koji drži riječi proroštva knjige ove« (Otkrivenje 22,7).

U izvesnom smislu, onoliko koliko se našeg ličnog iskustva tiče, Drugi dolazak je isto toliko »skoro« koliko i naša smrt. Mi umiremo, i bez obzira koliko ćemo spavati u grobu – dve godine, dve stotine godina, dve hiljade godina – mi zatvaramo svoje oči i sledeće što ćemo videti, u tren oka, biće da se Isus vratio. Prema tome, možemo kazati da iz naše lične perspektive, iz našeg ličnog iskustva, na Drugi dolazak nećemo čekati ništa duže nego što traje naš pojedinačni ljudski život. Iako je sam Drugi dolazak doslovan globalni događaj koji obuhvata celu Zemlju, mi ga doživljavamo jedino kao pojedinci.

RAZMISLI: Dok godine prolaze, da li počinješ da se osećaš ugodno na svetu, da se navikavaš na postojeće stanje, i da se sve manje usredsređuješ na Isusov drugi dolazak? Ako je tako, verovatno nisi sam. Kako da se borimo protiv te prirodne, iako potencijalno opasne sklonosti? Iznesi svoj odgovor pred razredom?

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Jedna godina je skoro prešla u večnost. Još nekoliko dana i mi ćemo ući u novu godinu. Moja braća i sestre, iskoristite mudro preostale časove stare godine. Ako ste na bilo koji način zanemarili svoju dužnost, pokajte se pred Gospodom, i vratite se na put s kojeg ste skrenuli. Imajte na umu koliko vam je kratak period života stavljen na raspolaganje. Vi ne znate koliko brzo će se završiti vreme vaše probe. Nemojte govoriti uobraženo: 'Danas ili sutra ici ćemo u taj grad i ostaćemo tamo godinu dana, kupovaćemo i prodavaćemo i stićaćemo dobitak!' Bog možda ima drugačije planove s vama. Život je samo para 'koja se pojavljuje samo kratko vreme i onda nestaje'. Vi ne znate kako skoro će vaša ruka izgubiti svoju spretnost, a vaš korak svoju čvrstinu. Opasnost vrebna na kratkom odstojanju. 'Tražite Gospoda dok se može naći, prizivajte ga dok je blizu: neka bezbožnik ostavi svoj put i nepravednik misli svoje; i neka se vrate ka Gospodu i smilovaću se na nj i k Bogu našem ujer prašta mnogo'« (Ellen G. White, *Review and Herald*, 23. decembar 1902)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

1. Razmotrite svoj odgovor na završno pitanje od četvrtka. Razgovarajte o ironiji činjenice da što smo duže ovde, to nam postaje lakše da izgubimo svest o Hristovom dolasku, iako nam je, što smo duže ovde, Njegov dolazak sve bliži.
2. Šta su razlozi da se Isus još nije vratio? Da li smo, možda, mi odgovorni za to »odlaganje«? Kako obrazlažeš svoj odgovor?
3. Po vašem mišljenju, koji je najveći razlog za poverenje u obećanje o Njegovom drugom dolasku?
4. Iako se u nauci još vode žestoke rasprave o poreklu čoveka, mnogi naučnici smatraju da dugoročne prognoze o opstanku čovečanstva, Zemlje i svemira nisu najbolje. Oni proriču da će svemir izgorjeti, ili će se urušiti, ne ostavljajući nikakvog života iza sebe. Kao hrišćani, mi verujemo da su dugoročne prognoze za svemir sasvim suprotne, da su sjajne. Međutim, ako nauka toliko greši kada je reč o kraju svega, zašto, onda, da joj verujemo da je njeno tvrđenje o počecima svega mnogo tačnije? To je posebno tačno kada uzmemo u obzir da se opšteprihvaćeno naučno gledište temelji na raznim silama, uključujući i evoluciju, koja odbacuje postojanje Stvoritelja ili bilo kog svrsishodnog planiranja ili namere u samom stvaranju. Može li nešto biti pogrešnije?

Sažetak: Mi imamo mnogo veoma dobrih razloga da se uzdamo u Hristov drugi dolazak, bez obzira kada će se on zbiti.

JANUAR

STRAŽITE I MOLITE SE BOGU

Važnost molitve

1. N 2. Korinćanima 13,5 Stara i nova godina
2. P 1. Petrova 4,7. Stražite i molite se Bogu
3. U Psalam 119, 130. Razumevanje za sve
4. S Jakov 5,16 Vatrena molitva
5. Č Danilo 1,8. Važnost molitve
6. P Jakov 5,17,18. Pouke o molitvi u Ilijinom iskustvu
7. S Luka 11,1. Uzorna molitva

Bog čuje molitve

8. N Filibljanima 4,6. Molitva i uslišenje
9. P Psalam 92,12; 1,3. Ukorenjeni i utemeljeni u Hristu
10. U Jovan 15,7. Istaknuti primeri molitve
11. S Matej 6,7. Formalne molitve i molitve vere
12. Č Jakov 1,27. Primena biblijske religije
13. P Matej 15,9. Uskladite se sa Božjom rečju
14. S Psalam 34,15. Bog čuje molitve

Važnost ličnog proučavanja

15. N Efescima 6,18. Molite se bez prestanka
16. P Isaija 26,3. Sila molitve
17. U Luka 24,32. Bog nam govori
18. S Psalam 119,40. Proučavanje Biblije jača misaone sposobnosti
19. Č Psalam 119,27. Važnost ličnog proučavanja
20. P Jovan 17,6. Isus nam otkriva Oca
21. S Rimljanima 12,8. Dužnost pristava

Reč u ljudskom obliku

22. N Matej 6,20,21. Načinite sebi riznice na Nebu
23. P Jezekilj 36,26. Daću vam nove misli
24. U Psalam 119,126. Vreme za trajnu molitvu
25. S Psalam 119,105. Božja reč je naša svetlost
26. Č Matej 7,29. Reč u ljudskom obliku
27. P 2. Timotiju 2,15. Šta je Reč za nas?
28. S Jovan 14,14. U ime moje

Radost davanja

29. N Jovan 6,37. Bog se neće odvratiti od tebe
30. P 2. Korinćanima 9,7. Radost davanja
31. U 2. Mojsijeva 33,11. Proročki glasnik se moli

FEBRUAR

ISTINA POBEĐUJE ZLO

Šta smo žrtvovali za Nebo?

1. S	Jovan 6,60.	Svetost u Gospodu
2. Č	Marko 12,30.31.	Šta smo žrtvovali za Nebo?
3. P	2. Timotiju 2,1.	Napredujte u blagodati
4. S	Otkrivenje 3,17.	Lažno posvećenje

Vera je pobeda

5. N	Matej 18,15.	Vratiti zalutale
6. P	Jovan 3,5.	Tajna duhovnog života
7. U	1. Solunjanima 1,9.10.	Živa crkva
8. S	Jevrejima 12,1.	Hrišćanska trka
9. Č	Filibljanima 3,14.	Vera je pobeda
10. P	1. Korinćanima 16,2.	Davanje – navika utemeljena na ljubavi
11. S	Matej 11,28-30.	Odmor za hrišćanina

Nebeske osobine

12. N	Galatima 5,22.23.	Oblikovanje karaktera po ugledu na Božji
13. P	Isaija 49,16.	Vođeni svetim duhom
14. U	2. Petrova 1,2.	Dodavati i umnožavati
15. S	1. Jovanova 2,6.	Sjedinjeni sa svojim Stvoriteljem
16. Č	Jovan 17,17.	Nebeske osobine
17. P	Malahija 3,7.	Božji blagoslovi i naša odgovornost
18. S	Jovan 3,21.	Neka svetli vaše videlo

Šta je vera?

19. N	Galatima 5,25.	Naša potreba za Svetim Duhom
20. P	Dela 24,25.	Budi kao Danilo
21. U	Jovan 1,12.	Kako postajemo Božje dete
22. S	Luka 18,24.	Pobožnost sa zadovoljstvom
23. Č	Jevrejima 11,1.	Šta je vera?
24. P	Efescima 2,10.	Jedino blago
25. S	Psalam 25,4.	Božji put, a ne moj put

Opravdanje verom – naša jedina nada

26. N	Jovan 4,50.	Bezuslovna vera
27. P	Isaija 51,3.	Sila pesme
28. U	Matej 10,34.	Istina pobeđuje zlo
29. S	1. Jovanova 2,1.2.	Opravdanje verom – naša jedina nada

MART

HRISTOVIM STOPAMA

Bog preko nas pomaže drugima

1. Č Matej 19,21. Žrtvovanje za Božje delo
2. P Priče 3, 9,10. Bog preko nas pomaže drugima
3. S 1. Timotiju 6,10. Nesigurnost bogatstva

Osloni se na Božju reč, a ne na osećanja

4. N Psalam 50,12. Bogu Božje
5. P 2. Mojsijeva 36,6. Darežljivost i ljubav prema Božjem delu
6. U 1. Dnevnika 29,16. Radost zbog unapređenja Božjega dela
7. S Priče 11,24. Šta Bog ceni
8. Č Kološanima 3,16. Osloni se na Božju reč, a ne na osećanja
9. P Jevrejima 10,5-7. »I reč postade telo...« Jovan 1,14
10. S 1. Timotiju 4,13. Šta čitamo?

Bogu su potrebni naši talanti

11. N Matej 7,20. Stvarno i lažno posvećenje
12. P Jovan 3,36. Carska porodica
13. U Matej 28,20. Izaberite sebi danas
14. S 2. Korinćanima 9,6. Primer velikodušnosti
15. Č Filibljanima 2,5-8. Hristovim stopama
16. P 1. Korinćanima 3,9. Bogu su potrebni naši talanti
17. S Jovan 6,11. Primamo da bismo davali

Isus i priroda otkrivaju Boga

18. N Matej 5,14. Najpre ono što je prvo
19. P Rimljanima 12,1. Hrišćanska trezvenost
20. U Jovan 4,10. Božje bezgranično obilje
21. S 1. Mojsijeva 9,13-15. Oblaci govore o Isusovoj ljubavi
22. Č Rimljanima 1,20. Isus i priroda otkrivaju Boga
23. P Jovan 5,24. Sakriveno blago
24. S Jovan 14,31. Hristos povezuje Nebo i Zemlju

Šta treba da činim da se spasem?

25. N Matej 6,24. Bog i mamon
26. P Jovan 15,16. Šta treba da činim da se spasem?
27. U Matej 12,30. Sakupljati ili rasipati
28. S Marko 10,45. Tražiti da damo
29. Č Matej 28,19. Za misionarska polja
30. P 1. Petrova 4,10. Prednosti davanja
31. S Otkrivenje 22,4. I gledaće lice Njegovo

ČITANJE BIBLIJE REDOM

Januar		Februar		Mart	
1. 1. Mojs.	1-3	1. 3. Mojs.	10-12	1. I.Navin	5-9
2. «	4-6	2. «	13-15	2. «	10-12
3. «	7-9	3. «	16-20	3. «	13-15
4. «	10-12	4. «	21-23		
5. «	13-15			4. «	16-19
6. «	16-20	5. «	24-27	5. «	20-24
7. «	21-23	6. 4. Mojs.	1-4	6. O Sud.	1-3
		7. «	5-7	7. «	4-6
8. «	24-26	8. «	8-10	8. «	7-9
9. «	27-31	9. «	11-13	9. «	10-12
10. «	32-34	10. «	14-16	10. «	13-15
11. «	35-38				
12. «	39-41	11. «	17-19	11. «	16-18
13. «	42-44	12. «	20-22	12. «	19-21
14. «	45-47	13. «	23-26	13. O Ruti	1-2
		14. «	27-29	14. «	3-4
15. «	48-50	15. «	30-32	15.1. Sam.	1-3
16. 2. Mojs.	1-3	16. «	33-36	16. «	4-6
17. «	4-6	17. 5. Mojs.	1-3	17. «	7-9
18. «	7-9	18. «	4-6		
19. «	10-12			18. «	10-12
20. «	13-15	19. «	7-9	19. «	13-17
21. «	16-18	20. «	10-13	20. «	18-20
		21. «	14-16	21. «	21-23
22. «	19-21	22. «	17-19	22. «	24-26
23. «	22-26	23. «	20-22	23. «	27-31
24. «	27-29	24. «	23-25	24. 2. Sam.	1-3
25. «	30-32	25. «	26-28		
26. «	33-35			25. «	4-6
27. «	36-38	26. «	29-31	26. «	7-11
28. «	39-40	27. «	32-34	27. «	12-14
		28. I.Navin	1-2	28. «	15-17
29. 3. Mojs.	1-3	29. «	3-4	29. «	18-20
30. «	4-6			30. «	21-24
31. «	7-9			31. 1. Car.	1-3

VEČERNJE BOGOSLUŽENJE U PORODICI

Januar

1. Psalam 1.
2. Psalam 2.
3. Psalam 3.
4. Psalam 4.
5. Psalam 5.
6. Psalam 6.
7. Psalam 7.
8. Psalam 8.
9. Psalam 9.
10. Psalam 10.
11. Psalam 11.
12. Psalam 12.
13. Psalam 13.
14. Psalam 14.
15. Psalam 15.
16. Psalam 16.
17. Psalam 17.
18. Psalam 18,1-15.
19. Psalam 18,16-30.
20. Psalam 18,31-50.
21. Psalam 19.
22. Psalam 20.
23. Psalam 21.
24. Psalam 22,1-15.
25. Psalam 22,16-31.
26. Psalam 23.
27. Psalam 24.
28. Psalam 25.
29. Psalam 26.
30. Psalam 27.
31. Psalam 28.

Februar

1. Psalam 29.
2. Psalam 30.
3. Psalam 31,1-14.
4. Psalam 31,15-24.
5. Psalam 32.
6. Psalam 33.
7. Psalam 34.
8. Psalam 35,1-14.
9. Psalam 35,15-28.
10. Psalam 36.
11. Psalam 37,1-19.
12. Psalam 37,20-40.
13. Psalam 38.
14. Psalam 39.
15. Psalam 40.
16. Psalam 41.
17. Psalam 42.
18. Psalam 43.
19. Psalam 44,1-12.
20. Psalam 44,13-26.
21. Psalam 45.
22. Psalam 46.
23. Psalam 47.
24. Psalam 48.
25. Psalam 49.
26. Psalam 50,1-15.
27. Psalam 50,16-23.
28. Psalam 51.
29. Psalam 52.

Mart

1. Psalam 53.
2. Psalam 54.
3. Psalam 55.
4. Psalam 56.
5. Psalam 57.
6. Psalam 58.
7. Psalam 59.
8. Psalam 60.
9. Psalam 61.
10. Psalam 62.
11. Psalam 63.
12. Psalam 64.
13. Psalam 65.
14. Psalam 66.
15. Psalam 67.
16. Psalam 68.
17. Psalam 69,1-16.
18. Psalam 69,17-36.
19. Psalam 70.
20. Psalam 71,1-14.
21. Psalam 71,15-24.
22. Psalam 72.
23. Psalam 73,1-15.
24. Psalam 73,16-28.
25. Psalam 74.
26. Psalam 75.
27. Psalam 76.
28. Psalam 77.
29. Psalam 78,1-14.
30. Psalam 78,15-28.
31. Psalam 78,29-42.

Predlažemo vernicima da ove tekstove čitaju u toku večernjeg bogoslužjenja u svojoj porodici.

POČETAK SUBOTE U JANUARU 2012. GODINE

MESTO	DATUM			
	6.	13.	20.	27.
Kladovo, Negotin	16,07	16,14	16,23	16,32
Vršac , Bor, Zaječar	16,09	16,16	16,25	16,34
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Požarevac, Knjaževac , Pirot	16,11	16,18	16,27	16,36
Subotica , Senta, Bečež, Zrenjanin , Pančevo, Kovin, Smederevo, Smederevska Palanka, Svetozarevo, Paraćin, Niš , Leskovac	16,13	16,20	16,29	16,38
Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad, Beograd , Arandelovac, Kragujevac , Kruševac, Vranje, Radoviš, Strumica	16,15	16,22	16,31	16,40
Sombor , Bačka Palanka, Sremska Mitrovica, Ruma, Šabac, Čačak , Kraljevo, Priština, Kumanovo, Kavadarci, Devdelija	16,17	16,24	16,33	16,42
Beli Manastir, Osijek , Dalj, Vukovar, Vinkovci, Šid, Bogatić, Bijeljina , Užice, Novi Pazar, Kosovska Mitrovica, Skoplje, Veles, Prilep	16,19	16,26	16,35	16,44
Loznica, Peć , Đakovica, Prizren, Tetovo, Bitolj	16,21	16,28	16,37	16,46
Virovitica, Podr. Slatina, Slavonska Požega, Sl. Brod, Tuzla, Pljevlja, Kolašin , Berane, Debar, Ohrid	16,23	16,30	16,39	16,48
Murska Sobota, Ormož, Čakovec, Varaždin, Koprivnica, Bjelovar, Daruvar, Bos. Gradiška, Nova Gradiška, Derventa, Doboj, Sarajevo , Foča	16,25	16,32	16,41	16,50
Maribor, Ptuj, Krapina, Banja Luka , Zenica, Podgorica , Ulcinj	16,27	16,34	16,43	16,52
Dravograd, Slovenj Gradec, Rogaška Slatina, Celje, Zagreb, Sisak, Prijedor , Jajce, Mostar, Bileća, Trebinje, Zelenika , Bar	16,29	16,36	16,45	16,54
Mežica, Zidani Most, Livno, Karlovac, Metković, Dubrovnik	16,31	16,38	16,47	16,56
Kranj, Ljubljana , Slunj, Knin , Bihać, Drvar, Pelješac, Mljet	16,33	16,40	16,49	16,58
Kranjska Gora, Jesenice, Postojna, Gospić, Šibenik, Split, Brač, Hvar, Korčula	16,35	16,42	16,51	17,00
Gorica, Rijeka, Krk, Cres, Rab, Pag, Zadar, Vis, Biograd na moru	16,37	16,44	16,53	17,02
Koper, Rovinj, Lošinj, Dugi otok	16,39	16,46	16,55	17,04

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U FEBRUARU 2012. GODINE

MESTO	DATUM			
	3.	10.	17.	24.
Kladovo, Negotin	16,42	16,51	17,01	17,11
Bor, Zaječar, Knjaževac , Pirot	16,44	16,53	17,03	17,13
Vršac, Niš , Leskovac, Radoviš, Strumica	16,46	16,55	17,05	17,15
Kikinda, Srpska Crnja, Alibunar, Kovin, Smederevo , Požarevac, Smederevska Palanka, Jagodina, Paraćin, Kruševac , Vranje, Kavadarci, Đevdelija	16,48	16,57	17,07	17,17
Senta, Bečej, Zrenjanin , Pančevo, Beograd , Arandjelovac, Kragujevac, Kraljevo, Priština, Kumanovo, Skoplje, Veles, Prilep	16,50	16,59	17,09	17,19
Subotica, Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Čačak, Novi Pazar, Kosovska Mitrovica, Tetovo, Bitolj	16,52	17,01	17,11	17,21
Sombor , Dalj, Vukovar, Šid , Bačka Palanka, Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac, Valjevo, Peć, Užice, Prizren, Đakovica, Debar, Ohrid	16,54	17,03	17,13	17,23
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina, Kolašin, Loznica, Pljevlja, Berane	16,56	17,05	17,15	17,25
Tuzla, Podgorica	16,58	17,07	17,17	17,27
Virovitica, Podravska Slatina, Doboj, Slavonska Požega, Slavonski Brod, Bar, Derвента, Sarajevo , Foča, Ulcinj	17,00	17,09	17,19	17,29
Koprivnica, Bjelovar, Bosanska Gradiška , Daruvar, Nova Gradiška, Zenica, Bileća, Trebinje, Zelenika	17,02	17,11	17,21	17,31
Murska Sobota, Ormož, Čakovec, Varaždin, Prijedor, Banja Luka , Jajce, Mostar, Metković, Dubrovnik	17,04	17,13	17,23	17,33
Maribor, Ptuj, Celje, Krapina, Zagreb, Sisak, Livno, Pelješac, Mljet	17,06	17,15	17,25	17,35
Dravograd, Slovenj Gradec, Rogaska Slatina, Zidani Most, Karlovac, Slunj, Bihać, Drvar, Knin , Split, Brač, Hvar, Korčula	17,08	17,17	17,27	17,37
Mežica, Ljubljana , Gospić, Šibenik, Vis	17,10	17,19	17,29	17,39
Jesenice, Kranj, Postojna, Rijeka, Crikvenica, Krk, Rab, Pag, Zadar, Biograd na moru, Dugi Otok	17,12	17,21	17,31	17,41
Kranjska Gora, Gorica, Cres, Lošinj	17,14	17,23	17,33	17,43
Koper, Rovinj, Pula	17,16	17,25	17,35	17,45

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U MARTU 2012. GODINE

MESTO	DATUM				
	2.	9.	16.	23.	30.
Kladovo, Negotin , Pirot, Strumica	17,20	17,28	17,37	17,46	17,55
Bor, Zaječar, Knjaževac , Radoviš, Kavadarci, Đevdelija	17,22	17,30	17,39	17,48	17,57
Niš , Leskovac, Vranje, Kumanovo, Veles	17,24	17,32	17,41	17,50	17,59
Vršac, Požarevac, Svetozarevo, Paraćin, Kruševac , Priština, Skoplje, Prilep, Bitolj	17,26	17,34	17,43	17,52	18,01
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Pančevo, Kovin, Smederevo , Smederevska Palanka, Arandelovac, Kragujevac , Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Prizren, Tetovo, Ohrid	17,28	17,36	17,45	17,54	18,03
Senta, Bečež, Zrenjanin, Beograd , Čačak, Novi Pazar, Peč, Đakovica, Debar	17,30	17,38	17,47	17,56	18,05
Subotica, Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Sremska Mitrovica, Šabac, Valjevo, Užice, Berane	17,32	17,40	17,49	17,58	18,07
Sombor, Bačka Palanka, Dalj, Vukovar, Šid, Bogatić, Bijeljina, Loznica, Pljevlja, Kolašin , Podgorica , Ulcinj	17,34	17,42	17,51	18,00	18,09
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Tuzla, Foča, Bar, Murska Sobotica, Čakovec, Koprivnica, Daruvar, Slavonska Požega,	17,36	17,44	17,53	18,02	18,11
Slavonski Brod, Derventa, Dobož, Sarajevo , Bileća, Trebinje, Zelenika	17,38	17,46	17,55	18,04	18,13
Virovitica, Podravska Slatina, Slavonska Požega, Zenica, Mostar, Dubrovnik	17,40	17,48	17,57	18,06	18,15
Bjelovar, Daruvar, Bosanska Gradiška , Nova Gradiška, Banja Luka , Jajce, Metković, Pelješac, Mljet, Koprivnica	17,42	17,50	17,59	18,08	18,17
Murska Sobotica, Čakovec, Varaždin, Sisak, Prijedor, Livno, Brač, Hvar, Korčula	17,44	17,52	18,01	18,10	18,19
Maribor, Ptuj, Ormož, Krapina, Zagreb, Drvar, Knin , Split, Vis	17,46	17,54	18,03	18,12	18,21
Slovenj Gradec, Rogaška Slatina, Celje, Karlovac, Slunj, Bihać	17,48	17,56	18,05	18,14	18,23
Dravograd, Mežica, Zidani Most, Gospić, Pag, Zadar, Dugi Otok, Biograd na Moru	17,50	17,58	18,07	18,16	18,25
Kranj, Ljubljana, Postojna, Rijeka, Crikvenica, Krk, Rab, Cres, Lošinj	17,52	18,00	18,09	18,18	18,27
Kranjska Gora, Jesenice	17,54	18,02	18,11	18,20	18,29
Gorica, Koper, Rovinj, Pula	17,56	18,04	18,13	18,22	18,31

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

Ako se prelazi na letnje vreme dodati 1 sat.